Prèkè

Verzoek Antillen aan VS: fisc us!

Amigoe

VANDAAG

GILBERT DE PAULA ...groot belang...

101STE JAARGANG — NO.: 159

VRIJDAG 13 JULI 1984

Nieuws in vogelvlucht

BEIROET — Bij de strijd in Noord Libanon tussen de christelijke militie van oud-president Franjieh en pro-Syrische guerrillagroepen zijn donderdag zeker 10 doden gevallen en 30 gewonden. Er zijn enige christelijke dorpen verwoest. President Assad van Syrie heeft een gezant gestuurd om tussen beide partijen te bemiddelen. Er is nu een staakt het vuren van kracht. Het bezoek van de Libische Buitenland- minister Tureiki aan Libanon is ondanks terreuracties tegen Libische doelen gewoon doorgegaan. Hij werd gisteren door president Gemayel ontvangen.

*****

HONG KONG — China zegt een Vietnamese grensaanval te hebben afgeslagen in de provincie Yunnan. De Vietnamezen vielen met een divisie, gesteund door artillerie, aan.

*****

LONDEN — Londen heeft 2 Nigeriaanse diplomaten uitgewezen ivm de ontvoering van de Nigeraanse oud-minister met medewerking van de Nigeriaanse ambassade. Nigeria heeft Londen geen toestemming gegeven diplomaten over deze zaak te horen. De ontvoerde man was verdoofd in een houten krat geplaatst met bestemming een Nigeriaans vliegtuig. De Nigeriaanse ambassadeur was al eerder «voor overleg» naar Nigeria teruggekeerd, maar wat Londen betreft hoeft hij niet meer terug te komen. Nigeria heeft 2 Britse diplomaten de deur gewezen. **Er zijn in deze zaak 4 arrestaties verricht, onder wie 3 Israeliers.**

*****

AMSTERDAM — De dollar steeg donderdag in Europa weer. Volgens de Britse minister Lawson van Financien tot een «absurd» peil. Het pond sterling wist zich gisteren te handhaven na er een paar dagen **slecht aan toe geweest te zijn.**

*****

DURBAN — Bij een explosie van een autobom in de industriewijk van Durban, Zuid Afrika, vielen 4 doden en 13 gewonden. Het was de 2e dodelijke autobomaanslag dit jaar in Durban. Dit soort aanslagen worden toegeschreven aan het verboden African national congress.

*****

MEXICOSTAD — Mexico ontkent dat zijn militairen Guatemalaanse vluchtelingen hebben aangevallen die in het zuiden van het land een nieuwe standplaats kregen. Volgens berichten van katholiek-kerkelijke zijde zijn verleden week 3 vluchtelingen door Mexicaanse soldaten omgekomen. De vluchtelingen verzetten zich tegen de verhuizing ver van de grens met hun vaderland vandaan: zo zijn er onlangs duizenden het bos ingevlucht.

*****

LONDEN — De Britse havenstaking heeft in 2 dagen tijd de Thatcher-regering flink in het nauw gedreven, iets wat de mijnwerkers met hun 4 maanden durende staking niet is gelukt. De risico's van een langdurige havenstaking deden het pond sterling al fiks stijgen. Binnen de Conservatieve partij lijkt het verzet tegen de premier toe te nemen.

*****

MILAAN — In het proces rond het bankroet van de Italiaanse bank van de naar de VS uitgeweken en aldaar veroordeelde Sidona zijn in Milaan 22 beklaagden veroordeeld tot flinke gevangenisstraffen. Zo kreeg Sidona's rechterhand Borboni 12 jaar en de leke-directeur van de Vaticaanse bank Mennini 7 jaar. Dit wegens «ernstig bankroet door schuld». Sidona was een zeer belangrijke financiele adviseur van het Vaticaan dat grote verliezen in deze zaak leed.

*****

JERUZALEM — De voorsprong in de opinie-onderzoeken van de Arbeiderspartij op de regerende Likoedpartij van premier Shamir is van 44 in juni geslonken tot 39,5 %. Likoed kwam van 28 op 29,5 %. De verkiezing is op 23 juli.

*****

TUNIS — PLO-leider Arafat is bereid tot concessies voor de eenheid binnen de PLO. Of dit lukt hangt van Syrie af, dat de dissidenten steunt. Een delegatie van de Wereldraad van kerken, waar men de benoeming van Emilio Castro tot opvolger van Philip Potter als secretaris generaal gunstig heeft ontvangen, is ontvangen door Arafat in het duurste hotel van Geneve. Arafat wilde de Wereldraad bedanken voor de steun aan de Arabische zaak.

*****

BONN — De VS verwerpen het verwijt van Moskou aan Bonn dat een opheffing van het verbod op de Westduitse productie van zware bommenwerpers en raketten een schending betekent van de overeenkomsten welke de geallieerden na de 2e Wereldoorlog tekenden. De Westeuropese unie heeft de beperkingen op de Westduitse wapenindustrie opgeheven, iets waar de SU zeer zwaar aan tilt. Men waarschuwde Bonn van deze ontheffing geen gebruik te maken.

*****

Nog 1.200 wachten op uitvoering doodvonnis

Moordenaars in de VS terechtgesteld

DAVID WASHINGTON — IVON STANLEY

MIAMI — Binnen het tijdsbestek van 24 uur zijn in de Verenigde Staten twee ter door veroordeelde moordenaars terecht gesteld. Vanmorgen had te Starke in de staat Florida de executie plaats van David Leroy Washington, 22 jaar oud, veroordeeld tot de electrische stoel wegens het plegen van drie moorden.

In Jackson in de staat Georgia werd gisteren de 28 jaar oude Ivon Stanley ter dood gebracht, omdat hij in 1976 op bijzonder wrede wijze een nacht- waker vermoordde. Zijn buit bedroeg 220 dollar.

Voor beiden was het beroep afgewezen, dat hun advocaten hadden gericht tot het hoog- gerechts- hof, om de executie uit te stellen.

Sedert in 1976 in de Verenigde Staten de doodstraf weer werd ingevoerd, is op 22 mensen deze straf toegepast.

In 1977, een jaar nadat de doodstraf opnieuw van kracht werd, is slechts één man in de VS terecht gesteld. Geleidelijkaan nam het aantal executies toe en bedroeg in 1983: vijf, en tot nog toe dit jaar: 9.

In de "death rows" van de gevangenissen waar de ter dood veroordeelden in speciale cellen- blokken verblijven, wachten momenteel in totaal bijna 1.200 personen op de uitvoering van het dood- vonnis. In de meeste staten geschiedt dit door middel van de electrische stoel, in bepaalde staten wordt het "menselijker geachte", dodelijke injectie-spuitje gebruikt.

Vrijwel allen, op een hoge uitzondering na, zijn mannen die na gepleegde moord of veelvoudige moord werden gevonnist.

Verleden jaar werden 139 mensen ter dood veroordeeld.

Florida is de staat met de grootste death- row- bevolking: 192 personen. Daarna volgen Texas (163), Californië (149) en Georgia (102).

Opnieuw veiligheidsproblemen, nu in Canada

Politie bezorgd over paus-bezoek

OTTAWA — De politie in Canada is zeer bezorgd over het toenemend aantal bedreigingen tegen paus Johannes Paulus II, die over twee maanden een bezoek brengt aan het land. Op de jaar- vergadering van politie- chefs uitte hoofd- commissaris Jean Poirier twijfels of de bewaking van de paus dusdanig zal kunnen zijn, dat hij volkomen veilig is.

Poirier heeft als de hoogste politie- functionaris van Canada de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de hoge bezoeker.

In alle landen, die de paus tot dusver heeft bezocht, zijn er problemen geweest met de veiligheid. Een volmaakt systeem is namelijk onmogelijk te ontwerpen.

De mislukte aanslag van de Turk Ali Agca bewees hoe kwetsbaar veiligheids- systemen zijn en hoe beperkt hun vermogen is om hoge autoriteiten volstrekte veiligheid te bieden.

Politie- korpsen en veiligheids- diensten bedienen zich daarom steeds meer van preventieve middelen, waarbij dus wordt geprobeerd aspirant-moordenaars op te sporen, voordat ze toeslaan. Veel gebruik wordt hierbij gemaakt van tipgevers en achtergrond- informatie, verstrekt door geheime diensten, verkregen door een intensieve internationale samenwerking.

Naarmate het bezoek van de paus naderbij komt, nemen ook de telefonische bedreigingen toe. En ook het aantal verdachte mensen, zowel binnen Canada als daarbuiten, die het daadwerkelijk op de paus hebben gemunt.

Dank zij een reeks informatie, die de Canadese politie al geruime tijd vanuit het buitenland binnenkrijgt, konden dezer dagen vier gewapende jongeren in een hotel- kamer worden gearresteerd. Ze hadden de muren van die kamer behangen met foto's van staats- hoofden, maar vooral met die van de paus. Alle foto's hadden ze met bloed besmeurd.

De Canadese politie houdt niet alleen dit soort ontspoorde jongeren scherp in de gaten, maar ook de zogeheten "sekte van satanvereerders", die ook al heeft laten doorschemeren de paus te willen treffen.

Een ander potentieel gevaar zijn de tegenstanders van kerkelijke leer- stellingen, in het bijzonder de voorstanders van abortus.

Het grootste gevaar schuilt echter, volgens de Canadese politie, in individuën, die geen betrekkingen met derden onderhouden, die zonder motief en zonder een gedetailleerd plan op te stellen, toch een moord- aanslag in de zin hebben.

In het gebied van Winnipeg in de staat Manitoba zijn op ruime schaal pamfletten verspreid met een sterke anti- katholieke inhoud.

In Canada hebben ook in twee Canadese staten de Baptisten zich uitgesproken tegen het paus- bezoek, echter omdat de kosten eraan verbonden, veel te hoog zouden zijn.

Vestiging van moeder Teresa in Canada

WINNIPEG — De "missiezusters van de naasten- liefde" van moeder Teresa uit Calcutta krijgen nu ook een vestiging in Canada. Eind deze maand gaat daar een tehuis open, waar vier zusters van de orde zich zullen bekommeren om het lot van de armen, behoeftigen en bejaarden uit Winnipeg, waar mensen wonen van verschillende etnische afstamming.

Over hervatting diplomatieke betrekkingen

Gesprek op hoog niveau VS-Cuba

NEW YORK — Volgens goed- ingelichte, diplomatieke bronnen zijn vertegenwoordigers van de regeringen van de VS en Cuba in het diepste geheim aan het onderhandelen over een hervatting van de diplomatieke betrekkingen. Die werden 23 jaar geleden verbroken.

De gesprekken worden van Cubaanse zijde gevoerd door de vice- minister van buitenlandse zaken, Ricardo Calderon, en van de kant van de VS door een eveneens zeer hoge regerings- functionaris.

Het is voor het eerst sinds het president- schap van Ronald Reagan, dat de twee landen op dergelijk hoog niveau met elkaar spreken.

Het pers- bureau UPI zegt dit uit "zeer solide bron" te hebben vernomen. Gemeld wordt, dat het overleg plaats heeft op een onbekende plek in New York.

In diplomatieke kringen in Washington wordt aangenomen, dat het bericht juist is. Er wordt op gewezen, dat president Reagan een "enorme stunt" kan uithalen, indien hij de relaties met Cuba herstelt voordat in november de verkiezingen plaats hebben. Dit zou hem namelijk ontdoen van zijn image van "oorlogs- zuchtig staatshoofd" en zijn kansen op her- verkiezing aanmerkelijk doen toenemen.

De Verenigde Staten hebben, zo meldt UPI, als voornaamste eis voor herstel van de diplomatieke relaties gesteld, dat Cuba zich bereid moet verklaren om 2.000 misdadigers, die in de VS wonen en als ongewenst worden beschouwd, naar Cuba terug te halen. Deze criminelen en psychopaten werden door Cuba meegezonden met de stroom van ongeveer 125.000 Cubanen, aan wie in 1980 werd toegestaan het eiland te verlaten en naar de VS te vertrekken.

De Amerikaanse regering heeft vroeger als voornaamste eis voor normalisatie van de betrekkingen gesteld, dat Cuba ruim 3.000 miljoen dollar moest betalen voor genationaliseerde Amerikaanse bedrijven op Cuba. Die werden genaast, toen Fidel Castro aan de macht kwam. Compensatie hiervoor werd niet aan de Amerikaanse bedrijven toegekend.

Het feit, dat deze eis nu is komen te vervallen en daarvoor in de plaats die van de terugname van de 2.000 Cubanen wordt genoemd, wijst op de Amerikaanse drang de relaties te herstellen. Dit zou president Reagan dusdanige populariteit bezorgen, dat zijn tweede ambts- termijn gewaarborgd is.

GEEN HERSTEL VAN LUCHTVAART-BETREKKINGEN

Vluchten worden reeds dit weekeinde hervat

Weer luchtverbinding Nederland - Suriname

AMSTERDAM — KLM en SLM zullen dit weekeinde hun rechtstreekse diensten hervatten tussen Amsterdam en Paramaribo. Nadat op maatschappij- niveau overeenstemming was bereikt over herstel van de luchtvaart- verbindingen, hebben de twee regeringen hun goedkeuring hieraan gegeven.

De hervatting van de rechtstreekse diensten geschiedt overigens niet volgens een afgesloten luchtvaart- akkoord tussen Nederland en Suriname, maar op basis van vergunningen verleend aan de maatschappijen, nota bene slechts tot het einde van dit jaar.

Reeds enige tijd werden in Nederland onderhandelingen gevoerd over een hervatting van de directe vluchten. Beide landen hebben daar belang bij: Nederland heeft steeds forse winsten gemaakt op de lijn Schiphol - Paramaribo (gedurende het laatste jaar vóór de beeindiging van het luchtvaart- akkoord bedroeg de KLM- winst naar schatting ruim 30 miljoen gulden), terwijl Suriname niet gelukkig was met de vluchten van Arrow Airways, die via Puerto Rico liepen. Door de lijn zelf te exploiteren, kan de SLM daar winst mee maken.

De slechts tweemaal per week onderhouden diensten Schiphol via Puerto Rico naar Paramaribo v.v. brachten de passagiers ook veel narigheid: van frekwent achtergelaten bagage tot haperingen aan de Arrow- vliegtuigen toe.

Ofschoon een woordvoerder van de KLM op Schiphol meedeelde, dat de hernieuwde samenwerking tussen KLM en SLM "vrijwel op dezelfde basis als vroeger" plaats vindt, is het in luchtvaart- kringen bekend, dat de KLM nu 60 procent van de opbrengsten zal vangen tegen 40 procent voor de SLM. De fifty- fifty basis van de vorige overeenkomst is dus komen te vervallen.

Het aantal vluchten zal voorlopig vier per week per richting bedragen. Beide maatschappijen zullen vliegtuigen van het type DC-8 inzetten. Binnen enkele weken zullen onderhandelingen beginnen over de wens van de KLM om in 1985 de DC-8 te vervangen door de grotere DC-10, aangenomen natuurlijk dat de samenwerking het volgend jaar wordt voortgezet.

Voorlopig zullen beide maatschappijen de tarieven berekenen, die momenteel door de SLM worden gevraagd. Het Apex- retour (vroegtijdig de data van de reis vastleggen) zal 2.294 gulden Nederlands bedragen. Voordat aan de rechtstreekse vluchten van KLM en SLM tussen Amsterdam en Paramaribo een einde kwam op 15 oktober van het vorig jaar, bedroeg het tarief 2.197 gulden. In Den Haag werd meegedeeld, dat de Nederlandse Rijks- luchtvaart- dienst op korte termijn de tarieven, die nu worden berekend, zal bestuderen.

De SLM zal voor het uitvoeren van de Mid- Atlantische vluchten gebruik maken van DC- 8 toestellen, die zijn afgehuurd van Arrow Air. Met deze maatschappij heeft de SLM een kontrakt, dat tot eind dit jaar loopt. De diensten van Arrow Air (Paramaribo - San Juan - Schiphol) zullen dit weekeinde worden beeindigd en zullen plaats maken voor de rechtstreekse verbinding tussen Suriname en Nederland vice versa.

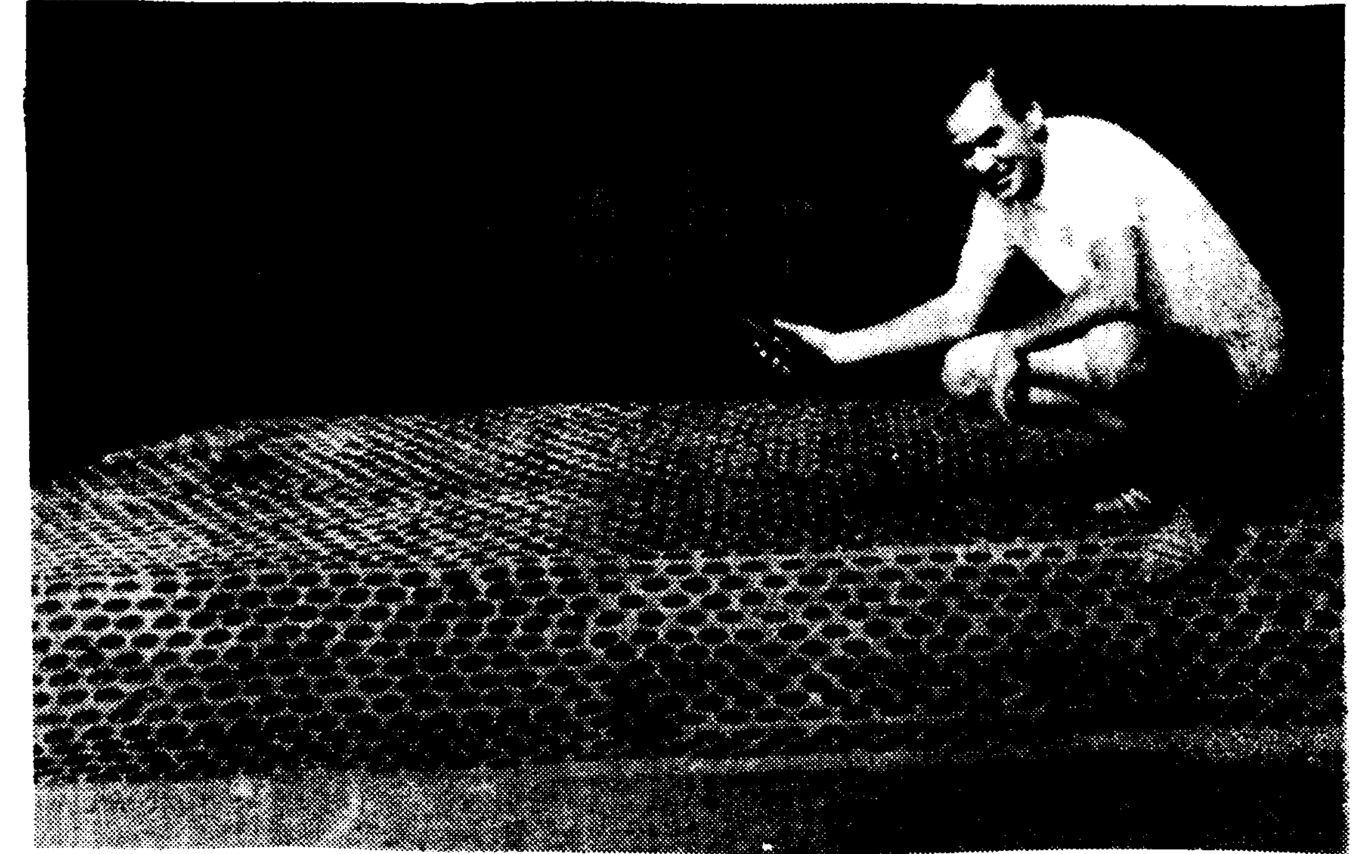
Zondag zal de eerste SLM-vlucht uit Paramaribo naar Amsterdam vertrekken, de eerste KLM- vlucht vanaf Schiphol richting Paramaribo heeft maandag plaats.

Nederlandse import van steenkool uit Zuid-Afrika

BRUSSEL — Ondanks de door de Verenigde Naties uitgevaardigde economische boycot tegen Zuid- Afrika, importeren bepaalde West- Europese landen grote hoeveelheden steenkool uit Zuid- Afrika.

Nederland kocht vorig jaar 42,5 miljoen gulden (Ned. crt.) aan steenkool uit Zuid- Afrika.

Toch was Nederland één van de "kleine" afnemers. De belangrijkste waren: Frankrijk, Italië en West- Duitsland.

ORANJESTAD — Uit niet minder dan achtduizend Heinekens Bier- flesjes vervaardigde Kees van Vliet bij zijn woning te Sabana Grandi 23 een garagevloer. "We hebben er een hele tijd over lopen denken", aldus de heer Van Vliet, "totdat mijn vrouw met dit idee uit Nedeland kwam, waar ze iemand op dezelfde manier een tuinpad had zien maken". Van de vele weggegooide flesjes in de knoek zijn er achtduizend verwerkt in een stevige en doelmatige garagevloer. De bieragent doet ieder dag via de radio een beroep om geen lege flessen langs straten of wegen te gooien. Het voorbeeld van de heer Van Vliet dat navolging verdient, zal zeker Aruba van de flesjes- problemen kunnen verlossen.

Jonge terroristen bij explosie in Colombia gedood

MEDELLIN — Een wapenarsenaal van de Colombiaanse guerrilla is vandaag geëxplodeerd. Twee jongeren kwamen hierbij om het leven.

De ontploffing had vanmorgen plaats in een buiten- wijk van Medellin. In het puin vond de politie later wapens, uniformen en linkse lectuur.

De twee jongeren waren universiteits- studenten.

Volgens de politie is er minstens één kilo dynamiet tot ontploffing gekomen. Aangenomen wordt, dat dit per ongeluk is geschied.

Kleinste vrouw ter wereld overleden

BOGOTA — De kleinste vrouw ter wereld, Luz Amanda Murillo Perea, een Colombiaanse van 51 centimeter lengte, (de grootte van een pas- geboren baby) is op 17-jarige leeftijd overleden in haar woonplaats Bolivar in het noord- oosten van Colombia.

Bij haar geboorte woog ze 500 gram en bij haar dood 14 pond.

Ze was de dochter van een echtpaar, dat volkomen normaal was. Zowel haar vader als moeder hadden een normale lengte.

Volgens ziekenhuis- kringen is ze aan een hart- verlamming overleden.

mensen...

Van de Curaçaose zanger GEORGE WILLEMS is een nieuwe 45- toeren plaat uitgekomen getiteld «Leu foi paradiso». Het is oorspronkelijk een compositie van D. Deutscher, C. Evans, H.Y. Horn- Bernges. De versie van Willems is voorzien van een Papiamentu- tekst door Daddhy Brokke en Robby Schouten. De plaat is opgenomen bij de maatschappij Music International Records van Robby Schouten productions.

Op de achterkant staat het nummer «Porque siempre te amaré», een compositie van de Arubaanse musicis Willy Tjong-Ajong. De plaat is geproduceerd door de Curaçaose zanger en artiest Tony Sherman. George Willems is verleden week begonnen aan een nieuwe toernee langs een flink aantal landen en hoopt binnen niet al te lange tijd zelf een impresariaat te kunnen opzetten.

*****

Een POLITIE- HOND heeft een inbreker die wilde weglopen in een keer doodgebeten. De agent had melding gekregen van een inbraak in Nashville in de Amerikaanse staat Tennessee. Hij riep enkele malen door de ruimte dat hij de hond zou loslaten als de inbreker niet zelf tevoorschijn kwam. Toen hij de daad bij het woord voegde en zijn hond losmaakte, hoorde hij een grom en gegil. De hond vloog de man direct naar zijn keel en maakte hem ineens af. De man probeerde toen net via de achterdeur te verdwijnen.

*****

Als de verkoop dan slechter gaat, dan komt er meer inventiviteit aan te pas om daar een kentering in aan te brengen. Bij de firma Aundrea's Undies and Things in Albany doet men dat ook. Fotomodellen demonstreren dames-ONDERGOED op de parkeerplaats van de zaak. Het gaat daarbij tot bikini- slipjes en minder. De zaak vaart er wel bij, want de verkoop gaat in opgaande lijn.

*****

Volgens officiële cijfers woonden per 1 januari van dit jaar ruim 555.000 BUITENLANDERS in Nederland. Dit is een vermeerdering van ongeveer 9.000 ten opzichte van 1 januari vorig jaar. Met 156.000 personen vormen de Turken de grootste categorie niet- Nederlanders. Daarna volgen de Marokkanen met 107.000 personen, de West-Duitsers met 45.000, de Britten met 42.000, de Belgen met 24.000, de Spanjaarden met 22.000 en de Italianen met 21.000. Het aantal uit Suriname afkomstige personen met de Surinaamse nationaliteit bedroeg op 1 januari 1984: 11.000. Het aantal uit Suriname afkomstige personen, die het Nederlanderschap hebben, wordt geschat op 134.000.

*****

De vroegere film- actrice en chansonnière MARLENE DIETRICH wordt bedreigd met uitzetting uit haar luxe- appartement aan de sjieke Avenue Montaigne in Parijs, omdat zij de eigenaars 130.000 frank (ruim 25.000 gulden Antilliaans) aan achterstallige kosten schuldig is. De eigenaars hebben mevrouw Dietrich, die nu 80 jaar oud is, voor de rechter gedaagd. Het pand behoort toe aan drie rijke Belgen, de gebroeders Janssen. Die hebben verklaard, dat Marlene Dietrich wel de huur steeds prompt heeft voldaan, maar weigert de onderhouds- kosten te betalen. De ex-actrice heeft voor de rechter verklaard te weigeren mee te betalen aan een nieuw pak voor een geuniformeerde portier en een foto- kopieer- apparaat voor het secretariaat, waarvan ook de huurders van het appartementen- huis gebruik kunnen maken. "Pas als deze zaken zijn opgelost, betaal ik de onderhoudskosten", aldus de krasse Dietrich voor het gerecht. De rechter zal pas op 11 oktober uitspraak doen.

*****

In Zeeland is een 55- jarige NEDERLANDER veroordeeld tot vier jaar gevangenis- straf. Hij heeft tientallen beleggers opgelicht door hen nep- aandelen te verkopen in een jacht- haven in de Amerikaanse staat Florida. Tegen de advocaat van de vandaag veroordeelde man loopt een gerechtelijk onderzoek om te bekijken of hij mede- plichtig is.

*****

De Raad van Ministers van de Nederlandse Antillen heeft besloten de heer A.A. CONSTANCIA te benoemen tot directeur van de Sociale Verzekeringsbank. Hij zal per 1 september de heer R.R. van der Veen opvolgen, die zijn ontslag heeft aangevraagd.

*****

De Canadese STUNT- MAN Karel Soucek, die vorige week in een ton over de Niagara- waterval raasde, heeft een boete gekregen van omgerekend 750 gulden Antilliaans, omdat hij voor zijn stunt geen vergunning had. Soucek overleefde het avontuur, maar hield er wel een paar beschadigde tanden aan over en een snee aan het voorhoofd. Zijn prestatie werd verfilmd door een ploeg van 24 man en dit zal hem enkele tienduizenden dollars opleveren. Hij was pas de vijfde stunt- man, die de duik in de Niagara overleefde. Drie anderen hebben het met de dood moeten bekopen. Soucek kan het maar niet laten en heeft nu aangekondigd op een motor- fiets naar de Noord- pool te zullen rijden.

*****

Vier miljoen personen ofwel 35 procent van de Nederlandse bevolking van vijftien jaar en ouder, werd in 1983 SLACHTOFFER van de zogenaamde kleine criminaliteit. Dit heeft het Statistiek- bureau in Den Haag bekend gemaakt. Het niveau van de kleine criminaliteit week verleden jaar overigens weinig af van dat in 1982. Wel zijn er verschuivingen geconstateerd. Zo steeg het percentage slachtoffers bij vrouwen van 32 naar 34 procent en daalde het bij mannen van 39 naar 36 procent.

*****

De Amerikaan wordt gemiddeld 74,2 jaar OUD, een nieuw record. De laatste gegevens hiervan dateren evenwel nog over het jaar 1981, dus het zou inmiddels al wel nog wat gunstiger zijn geworden. Vrouwen blijven de hoogste gemiddelde leeftijd halen: 77,9 jaar. De mannen sukkelen daarachter met 70,4 jaar. Voor gekleurden in de VS geldt evenwel een te verwachten gemiddelde leeftijd van 68,7 jaar.

*****

Man en vrouw waren een dagje uit en zaten in een van de attracties van de kermis in de Amerikaanse stad Eureka in Missouri. Op een gegeven ogenblik vloog de vrouw uit het WAGENTJE in een scherpe bocht. Haar man probeerde haar nog vast te houden, maar dat hielp niet. De vrouw overleed ter plekke. Volgens de beheerders van het park moet de vrouw zijn flauwgevallen voordat zij eruit viel. Dat wordt met stelligheid tegengesproken door haar man die naast haar zat op het moment van het voorval. Hij overweegt nu een rechtszaak tegen de beheerders aan te spannen.

*****

De bevolkings- ambtenaar wilde een bebaarde vrouw en een ander niet uit de echt SCHEIDEN, omdat hij daarmee ook het eerder gesloten huwelijk zou erkennen. Het gaat om de 41- jarige Sally Joe Elliot en Claudia Jane Elliot (38) uit Little Rock, in de Amerikaanse staat Arkansas. Deze staat erkent geen huwelijken tussen mensen van hetzelfde geslacht, de zogeheten homo- huwelijken. Ze zijn getrouwd door een minister die huwelijks- afgiften per post afgeeft.

*****

Brazilianen zijn ten einde raad over de stijging van de criminaliteits- cijfers. De traditionele waakhonden helpen nauwelijks om de dieven buiten te houden. Daarmee menen de Silva Xavier- gebroeders in Rio de Janeiro een gat in de markt te vullen door flinke uit de kluiten gewassen, maar tamme TIJGERS en leeuwen te koop aan te bieden als waak-.... dieren. Per jong van leeuwen wordt een bedrag van 500 dollar gevraagd en voor de zeldzamere tijger- jongen 1500 dollar per stuk.

*****

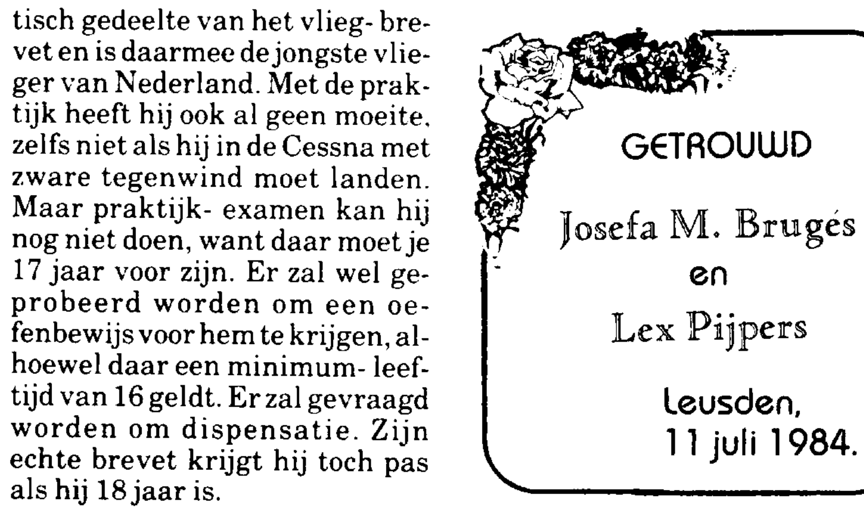
In het Franse stadje Romans hebben de Franse ingenieurs zich niet van hun beste kant laten zien. Ze hebben daar een TUNNEL gebouwd. Bij de opening bleek ineens dat die zo smal was gemaakt dat er geen twee vrachtwagens naast elkaar door konden. De aanleg van de tunnel was juist bedoeld om onder de stad door te gaan en daardoor het verkeer in de stad te ontlasten van het zware vrachtverkeer. De overheids- ingenieurs hebben besloten de zaak te corrigeren... als dat mogelijk is. Het zal duurder worden dan de nu al gebruikte tien miljoen franc.

*****

Een veertien- jarig vliegtalent is GERBEN SCHEPERS uit het Nederlandse Aalten. Hij is met glans geslaagd voor het theoretisch gedeelte van het vlieg- brevet en is daarmee de jongste vlieger van Nederland. Met de praktijk heeft hij ook al geen moeite, zelfs niet als hij in de Cessna met zware tegenwind moet landen. Maar praktijk- examen kan hij nog niet doen, want daar moet je 17 jaar voor zijn. Er zal wel geprobeerd worden om een oefenbewijs voor hem te krijgen, alhoewel daar een minimum- leeftijd van 16 geldt. Er zal gevraagd worden om dispensatie. Zijn echte brevet krijgt hij toch pas als hij 18 jaar is.

*****

Celstraf voor vrijende Zuid-Afrikanen

JOHANNESBURG — De blanke Zuid- Afrikaan Johannes Bronkhorst en zijn gekleurde vriendin Karlen Lewis zijn elk in Zuid- Afrika veroordeeld tot vier maanden gevangenis- straf, omdat ze met elkaar vrijden. Volgens de Zuid- Afrikaanse apartheids- wetten is vrijen tussen blank en zwart bij wet verboden.

Een parlementaire commissie heeft de regering kortgeleden geadviseerd de wet te schrappen.

Het tweetal werd gepakt, toen ze samen in de auto door Johannesburg reden en werden opgemerkt door een patrouille van de politie. Die volgde hen naar een park en wachtte langdurig af, totdat het paar intiem bezig was.

De rechter zei bij het uitspreken van het vonnis :"De betrokken wet staat nog steeds in het wetboek van strafrecht en overtreders moeten daarom worden gestraft."

Toneelstukken van Grupo Trinchera op Asuncion

WILLEMSTAD— Grupo Trinchera houdt zondag een informatieve avond in het Minitheater te Asuncion. Begonnen wordt om acht uur 's avonds met presentatie van een toneelstuk "Entrega" (inleveren), waarin ingegaan wordt op de inlevering die van van werknemers gevraagd wordt in verband met de huidige economische malaise. Daarna wordt een tweede stuk gebracht over onafhankelijkheid. Na de toneelstukken is er mogelijkheid tot dicussie over deze twee onderwerpen.

Voor selectie voor Lady DJ

WILLEMSTAD— Rond het zwembad van hotel Las Palmas wordt zaterdag begonnen met de voor- selecties voor Lady d.j. 1984. Dit is het tweede jaar dat er een disc jockey wedstrijd gehouden wordt voor meisjes door de vereniging Hubentut den Moveshon. De eerste trok vorig jaar erg veel belangstelling.

Tijdens deze eerste preselectie worden zaterdag alle deelneemsters aan het publiek gepresenteerd. De activiteiten beginnen negen uur 's avonds en omvatten onder andere optreden van winnaars van de Singing Press festival, Gonzalo Cuales, Roberto Cuales en Armando Huerta, begeleid door de groep Survival. Tevens is er optreden van dj 1984 Frank Daal en eerste finaliste Ramon Martinez, en Lady dj '83 High Voltage.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thode, Ronnie Rens, Laureen Ravelli-Schenk, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Ruth Hassell.

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente: mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

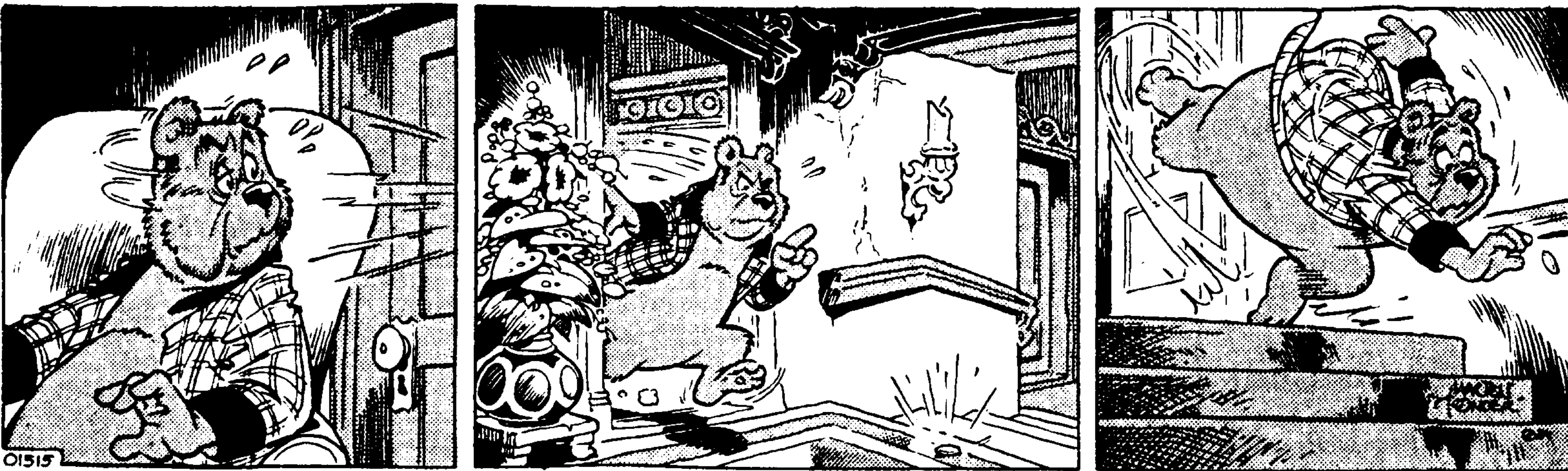
Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Vergelder Door Maarten Toonder

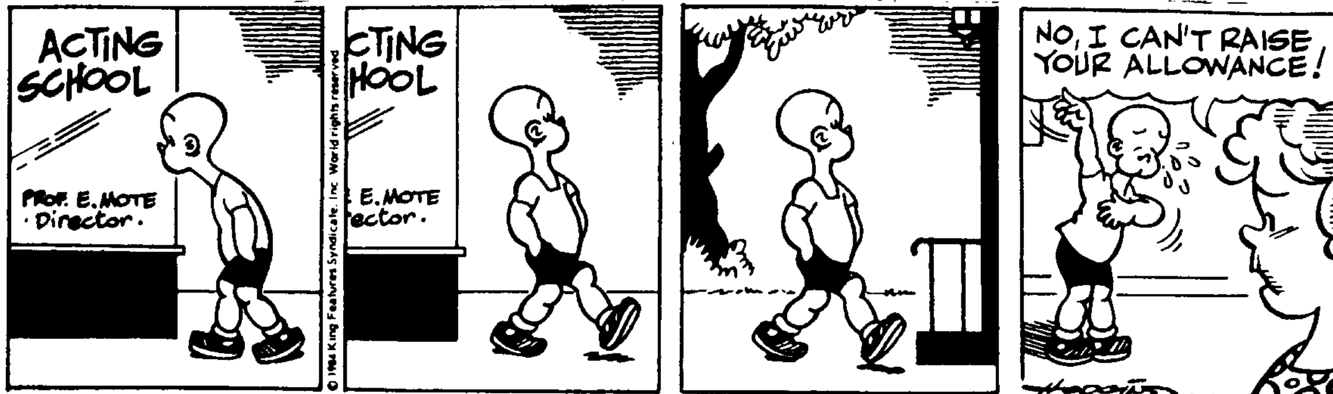
01515 — "Ik zie mijn plicht duidelijk voor me", zei heer Bommel tot zichzelf. "Er moet hier in huis veel veranderen. Zuinigheid en vlijt, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan".

Hij dronk zijn thee op en leunde achterover om beter te kunnen nadenken. Op dat moment werd zijn aandacht echter getrokken door het zachte kiesschijf- geratel van de telefoon in de hall en de mompelende stem van Joost.

"Dat is het toppunt", sprak hij met opkomende drift. "Hij is aan het telefoneren! Alsof dat geen geld kost. De telefoonrekening is toch al veel te hoog. En hoe durft hij om de dokter te bellen, zonder dat ik het hem heb opgedragen? Alsof zo iemand niet peperduur is!"

Hij sprong op en snelde de deur uit om een einde aan de uitspattingen te maken. Zodoende viel zijn blik op een geldstuk, dat uit een gat in de broekzak van de bediende gevallen was, en dat maakte de maat vol. Woedend bukte hij zich om de munt op te rapen, maar omdat hij zich met grote snelheid voortbewoog, werd dit hem noodlottig. Op de bovenste trede van de trap verloor hij het evenwicht, en terwijl hij het munststuk verloor, dook hij voorover van de treden af.

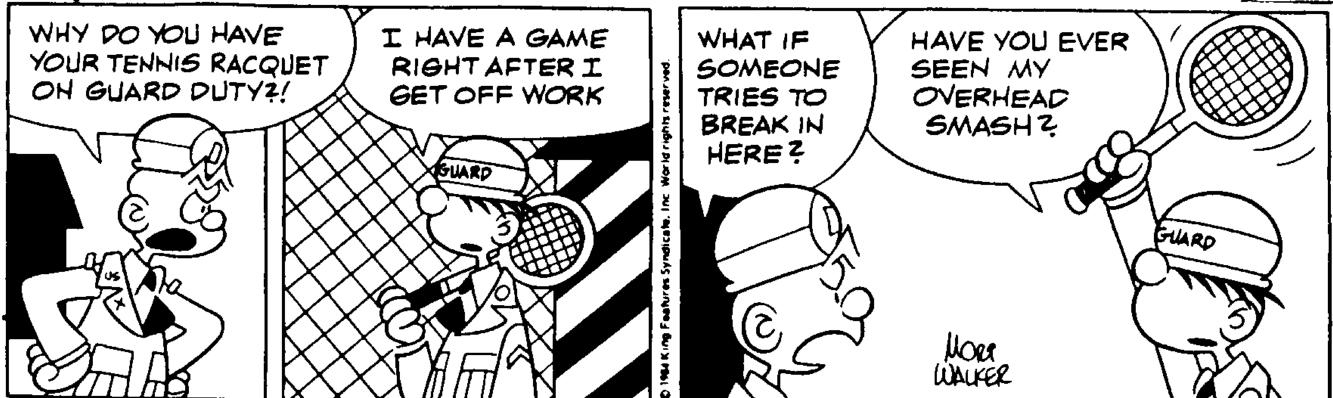
HENRY ® By Dick Hodgins

Jim Henson's™MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

DE PAULA: BELANG BIJ AFRONDING FISCAAL OVERLEG

Reeds interesse van Amerikaanse zakenlui

''Fisc'' kan alternatief zijn voor de off shore

WILLEMSTAD — Amerikaanse zakenlieden gaan de mogelijkheden na van de Antillen om te fungeren als een tussenstop voor allerlei interessante transacties die voordelen voor hun ondernemingen kunnen opleveren op belasting- gebied. Er is ondermeer gesproken met minister Gilbert de Paula van Financiën. Een van de alternatieven waarmee rekening gehouden wordt is dat de wet op de «Fisc» nieuwe kansen biedt voor de Antillen om te dienen als een schakel in export- transacties van Amerikaanse ondernemingen.

Tot nu toe gold in de Verenigde Staten een wet, de DISC (Domestic International Sales Corporation). Er wordt echter al lange tijd gesteld dat die wet in strijd is met de afspraken met bondgenoten in de GATT, een overeenkomst over handels- tarieven. De andere GATT- landen vinden dat de Disc een verkapte vorm van subsidie is op Amerikaanse export en dus in strijd is met de bepaling van de overeenkomst.

Via de opzet van een Disc was het mogelijk om een bepaald percentage kwijt gescholden te worden van de belasting- plicht. Er gelden wel voorwaarden om aangemerkt te worden door de belasting- dienst als een Disc. Als Disc kan een maatschappij zich als hoofdleverancier of als agent presenteren die export- materiaal aanbiedt. Er gelden geen voorwaarden voor personeelsbestand of zo.

Reeds in oktober 1982 verplichtten de VS zich ten overstaan van de GATT- bijeenkomst tot een wijziging van de wetgeving. Begin dit jaar zijn de voorstellen voor wijziging ingediend en hebben ter discussie gestaan. De wijzigingen zijn erop gericht om meer aan te sluiten naar de letter en de geest van de GATT- overeenkomst.

In plaats van de Disc komt nu een nieuwe regeling die dan weer wordt aangeduid met «Fisc» (Foreign Internationale Sales Corporation) dan weer met «FSC» (Foreign Sales Corporation). Als een bedrijf die status krijgt kan het via een dochteronderneming elders deels vrijgesteld worden van bepaalde belasting- maatregelen die normaliter gelden op export- transacties. Die transacties moeten volgens het GATT- idee nadrukkelijk buiten het Amerikaanse grondgebied en douane- gebied plaats hebben om daarvoor in aanmerking te komen.

De wetsvoorstellen zoals die op dit moment ter tafel liggen in Washington schrijven onder andere voor dat een bedrijf die voor «fisc» wil worden aangezien een kantoor buiten de VS moet hebben, een bepaald deel van de boekhouding in dat buitenlandse kantoor opgeslagen hebben liggen, in elk geval een van zijn directeuren in het buitenland hebben wonen en ook buiten de VS geregistreerd staan als een onderneming.

Antilliaanse belasting- deskundigen menen dat de Antillen vanwege hun infra- structuur behoren tot de plaatsen die in aanmerking kunnen komen voor vestiging van de zogenaamde Fiscs die in aanmerking willen komen voor een lichtere belasting- druk van de zijde van het Departement van Fiscaal- financiële zaken («Treasury»). Daarom ook dat minister Gilbert de Paula van Financiën twee weken geleden nog in een officieel schrijven aan het Amerikaanse Congres schreef dat gezocht wordt naar alternatieven voor het wegvallen op den duur van de markt van financiële ondernemingen die profiteerden van de 30 procent «withholding tax». De wet op de Fisc wordt door de bewindsman gezien als één manier om langzaam aan te geraken tot de opvang van een deel van de wegvallende inkomsten voor de Nederlandse Antillen wanneer de withholding tax geen kracht meer heeft. Hij schrijft dat de Fiscs de Antillen als veilig onderkomen kunnen beschouwen, zoals de financiële dochter- ondernemingen dat jaren lang hebben gedaan vanwege de geschikte infra- structurele voorzieningen, het politieke relatief gunstige klimaat, de investeringskansen, de mogelijkheid tot financiële transactie.

In een gesprek met de Amigoe verklaarde minister De Paula vanmorgen nog dat het van groot belang kan zijn voor de Antillen om te behoren tot de begunstigde landen die in aanmerking komen voor de landen op wie de Fisc- overeenkomst van toepassing verklaard wordt. Er gaan geruchten dat zo'n lijst al zou zijn opgesteld, of momenteel wordt opgesteld, maar duidelijkheid is er daarover niet verstrekt. Het is voor de Antillen van belang te zorgen dat de Antillen op die lijst komen, want er zijn heel wat andere landen die er ook op willen komen.

In dat kader is het in het belang van de Antillen om te geraken tot een afronding van de belasting- onderhandelingen met de Amerikaanse autoriteiten over een nieuw onderling fiscaal verdrag. Er was aanvankelijk door de Amerikaanse delegatie gezegd dat tien dagen na afhandeling van zaken in de «Conference» (delegaties van Senaat en Huis van Afgevaardigden over belasting- maatregelen, onder andere de «repeal withholding tax») antwoord te verwachten is van de Amerikanen op Antilliaanse voorstellen voor het wegwerken van de laatste hobbels. Dat antwoord is evenwel nog niet binnen.

In het verdrag kan een bepaling worden opgenomen dat de Fisc- regeling ook op de Antillen van toepassing zal zijn. Maar ook los van de verdrags- onderhandelingen kunnen de Antillen proberen de Fisc op zich toepasbaar te laten zijn, denkt de heer De Paula. Alles zal uitgeprobeerd worden.

Hij verwacht niet dat er ruimte zal zijn de volgende week voor premier Don Martina om over deze materie al te zeer in details te treden in het gesprek dat die zal hebben met de Amerikaanse president Ronald Reagan. Als het de premier lukt om in besloten kring met het Amerikaanse staatshoofd te praten tijdens het Caribisch symposium dat gehouden wordt aan de University of South Carolina in Columbia, dan zullen daar in elk geval de hoofdlijnen worden aangeduid. Het belang van een afronding van de belasting- onderhandelingen om rust te brengen, zal daarbij zeker op de voorgrond treden, aldus de bewindsman.

Als de Amerikanen lang wachten, kunnen de Antillen ook het initiatief nemen tot heropening van de onderhandelingen. Er worden alvast voorbereidingen getroffen. Zaak is ook dat gevolmachtigd minister Harold Henriquez van de Antillen in Washington terug moet zijn van vakantie.

Minister De Paula zei dat voor het wegvallen van de «withholding tax» niet alleen naar de mogelijkheid van aantrekken van «Fiscs», maar ook naar andere alternatieven uitgekeken moet worden. Hij heeft deze week nog met een groep Amerikaanse zakenlui, potentiële investeerders, aan tafel gezeten. Die hebben ook gesproken met de lokale off shore- deskundigen. Eerder was ook al een groep Amerikanen komen kijken naar de mogelijkheden die de Antillen te bieden hebben. Het is duidelijk, aldus De Paula, dat de Amerikanen de diverse landen langs gaan om te kijken wat de faciliteiten zijn die er te bieden zijn.

Volle bekentenis in geval Maria

WILLEMSTAD— De man R.J. die aangehouden was als verdachte in de moord op Glenn Maria heeft volledige bekentenis afgelegd. Daarmee is een eind gekomen aan het recherche- onderzoek in deze zaak, waarin tevens volledig bewijsmateriaal aanwezig is.

R.J. werd aanvankelijk aangehouden vanwege bedreiging van zijn echtgenote tijdens een ruzie. De dame had de politie geroepen om op te treden tegen haar opstandige echtgenoot tijdens een woordenwisseling, die ontstond toen ze weigerde hem geld te geven voor het gokken.

De man was razend geworden, omdat juist het paard waar hij op had willen wedden de race won. Eén van de agenten die ter plaatse gestuurd werd, ving echter de bedreiging op die de man zijn echtgenote naar het hoofd slingerde, namelijk *dat hij haar zou doden net zoals hij Glenn Maria gedood had*. R.J. werd daarop naar de wacht meegenomen, waar hij verder ondervraagd werd en uiteindelijk toegaf de moord gepleegd te hebben.

Dat leidde tot zijn arrestatie en overlevering aan de recherche die de zaak verder afhandelde. De verdachte legde tenslotte volledige bekentenis af, dat hij de voetballer op 4 augustus, bijna twee jaar geleden, om het leven had gebracht. Hij zal nu berecht worden voor moord/doodslag.

Martina op internationale dag Democraten

WILLEMSTAD — Minister-president Don Martina heeft zijn eerste vergadering in San Francisco gistermiddag gehad met de heer John P. Loiello, directeur van het National Democratic Institute voor internationale betrekkingen van de Democraten van de VS. De Democraten houden de komende week hun 39-ste conventie om formeel een kandidaat aan te wijzen voor de verkiezingen voor het presidentschap in november dit jaar. Vandaag vindt in het Moscone Centre in San Francisco een dag plaats speciaal gericht op de diverse buitenlandse gasten, onder wie premier Martina ook figureert. Gisteren kreeg de premier uitleg van de gang van zaken op de conventie en van het internationale programma van vandaag.

WILLEMSTAD — Premier Don Martina is woensdag vertrokken naar de Verenigde Staten ter bijwoning van een deel van de 39-ste Democratische Conventie in San Francisco. Daar wijzen de kandidaten hun kandidaten aan voor deelname aan de presidents- verkiezingen van eind dit jaar, te weten de kandidaat voor president en die voor vice- president.

Op het stukje van Curaçao naar Aruba werd de premier vergezeld in het ALM- toestel dat Miami als eind- bestemming had, door minister mr ing Ralph Richardson van Staatkundige Structuur der Eilandgebieden (rechts).

Accoord na korte haven-acties

Consultatie vakbonden bij ontslagen in haven

WILLEMSTAD — Voordat wordt overgegaan tot ontslag van haven- arbeiders, worden daarover de havenbonden AHU en CBH-OVP geraadpleegd. Daartoe hebben de Curaçao Ports Authority, de Curaçao Ports Services en de Samenwerkende Haven Bedrijven zich gistermiddag verplicht na acties van de havenarbeiders.

De werknemers in de haven waren ongerust worden over een eerder deze week vrijgekomen nota inzake het havenbeleid op de korte termijn. Daarin was ondermeer voorzien in ontslag van een man of tachtig vóór het eind van het jaar om zo meer stroomlijning aan te brengen in de haven- activiteiten. De werknemers ontdekten dat er daarentegen wel miljoenen guldens gestoken gaan worden in aanschaf van een tweede hijskraan. Daaruit leidden zij af dat machinirieën hoger worden aangeschreven door de haven- instanties dan de belangen van de werknemers en de werkgelegenheid.

De vrees voor wat er te gebeuren stond heeft hen er toe gebracht om gisteren over te gaan tot acties. Daarop werd overleg gestart met de CPA, CPS en SHB door vertegenwoordigers van de bonden Algemene Haven Unie (AHU) en de Curaçaose Bond voor Haven- en Overig Vervoers-Personeel (CBH-OVP).

Aan het eind van de middag rolde er een schriftelijk accoord uit. De CPS, CPA en SHB verzekerden de bonden dat er helemaal geen sprake is van ontslag van werknemers (wel afvloeiing - RED). Mocht het al zo zijn dat er **ontslagen voor de deur staan, dan worden de bonden daarover** tevoren geconsulteerd, zo is overeengekomen.

Welke beslissingen er ook genomen worden voor een sanering van de haven, dat zal allemaal gebeuren na overleg met de vakbonden. Er zijn voorts wat beslissingen gevallen voor een verbreding van de huidige basis voor sociale zekerheid van de havenwerkers, zowel voor de werkenden als voor de gepensioneerde krachten (zoals een pensioenregeling, dokters- regeling voor werknemers en hun gezin etc). Afgesproken is tevens dat tegen geen van de werknemers die gisteren in actie is geweest represaille- maatregelen getroffen worden. Het accoord is getekend door mr ing Jacky Voges namens de CPA, Rolly Perret Gentil namens de CPS, de heer Hooi namens de SHB, de heer Gilbert Marchena namens de CBH-OVP en de heer Siegfried Felix namens de AHU.

Teruggang toerisme Curaçao 50% vorig jaar

Toename inkomsten off shore in 1983 met 27%

WILLEMSTAD — De enige deviezen- genererende sector die verleden jaar een groei te zien heeft gegeven is de off shore geweest. Daaruit stegen de belasting- opbrengsten in 1983 met 27% van 220 miljoen gulden in 1982 naar circa 300 miljoen.

Vanwege een achterstand in de verwerking van de financiele cijfers is pas dezer dagen het maand- overzicht van de Centrale Bank verschenen over de maand februari dit jaar. In de toelichting op wat cijfers daarin wordt vooral gewezen op de flinke dalingen in de inkomsten voor de overheid uit de belasting- hoek. De lopende rekeningen van 1983 geven een tekort van 86 miljoen te zien; een jaar eerder was daar nog een overschot van 153 miljoen gulden. Dat verschil in de inkomsten- en uitgaven balans komt door de teruggang in het toerisme, de transport- sector en de olie.

Het toerisme gaf in het vorig jaar een daling van de opbrengsten te zien van niet minder dan 26%. Vooral op Curaçao ondervond het toerisme de gevolgen van een verminderde stroom Venezolaanse toeristen als gevolg van de devaluatie van de Venezolaanse bolivar. Op Curaçao daalden de bruto- inkomsten in die sector dan ook met vijftig procent. Aruba kende daarin een daling van 24%, terwijl St Maarten wat de inkomsten uit het toerisme betreft nagenoeg een constant beeld te zien gaf.

Andere sectoren die een achteruitgang te zien gaven in 1983 in vergelijking met 1982 zijn de transport- en haven- sector met 21% (vooral het dok met zijn inkomsten- derving van 65 miljoen **gulden droeg daar een steentje** aan bij), de olie- raffinaderijen (inkomsten Lago 20 miljoen minder, Shell investeert op grotere schaal).

"De enige sector met een grote groei in bruto- inkomsten was de off shore sector, met een toename van 27% vergeleken met vorig jaar", aldus de Centrale Bank in zijn februari- maandstaatje. Daar wordt evenwel aan toegevoegd dat er een grote onzekerheid bestaat ten aanzien van de toekomst van de inkomsten uit deze sector in verband met de op handen zijnde belasting- maat**regelen in de Verenigde Staten** en de onderhandelingen over een nieuw belasting- verdrag tussen de Antillen en de VS.

Dat toch getracht wordt de tering naar de nering te zetten, ook al omdat het moet, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat tegenover de gedaalde economische bedrijvigheid ook een daling in de nationale bestedingen is op te merken. De invoer bijvoorbeeld liep in 1983 met tien procent terug. Dat is wat de Centrale Bank het «aanpassings- proces» noemt.

Voor de maand februari kan apart nog gemeld worden dat de schuld van de regering aan de Centrale Bank terugliep met zeven miljoen gulden, wat echter een druppel op een gloeiende plaat is bij een totale schuld van honderd miljoen gulden. Deze daling is mogelijk geweest doordat er voor elf miljoen gulden toch weer kon worden verkocht aan schatkistpapier. Zelfs na correctie van de inkomsten uit de ontwikkelingspot uit Den Haag was er die maand een stijging van de deviezen- voorraad met elf miljoen gulden.

De leningen met consumptieve doelen liepen die maand af met zeven procent in vergelijking met october vorig jaar. Er is door de lokale banken afgesproken met de Centrale Bank om de hoogte van october verleden jaar aan te houden als een maximum voor consumptieve leningen. Wel is er een stijging van 8% in de groep van hypothécaire leningen. De productieve leningen stegen met 1%.

Stroom en water van buurman afgetapt

WILLEMSTAD— De bewoner van een huis te Pietermaai is erachter gekomen dat een van zijn buren water en electriciteit van zijn leidingen tapte, waardoor hij exorbitant hoge rekeningen kreeg. Hij deed aangifte van het feit. Bleek dat inderdaad onbevoegden via een afgelegde bedrading 's mans electriciteit aftapten, en water afgenomen werd van een leiding bij zijn huis. In beide gevallen geschiedde het aftappen ná de meter, zodat het verbruik voor rekening van aangever kwam.

Drie kwart van kandidaten geslaagd

Beste Mavo-resultaten behaald sinds jaren

WILLEMSTAD— De 939 examenkandidaten voor Mavo-4 op Curaçao hebben goed werk geleverd. Met een gemiddelde geslaagden van 75 procent, lukte het hen de beste examen- resultaten te leveren van de afgelopen tien jaar.

In totaal werd op dertien scholen het eindexamen Mavo-4 afgenomen, is vernomen van de heer Arnold Zimmerman, inspecteur van het het Middelbaar Algemeen Voortgezet Onderwijs (Mavo) van het Departement van Onderwijs op Santa Rosa.

Van de 939 kandidaten waren er 311 jongens en 628 meisjes. Relatief gezien waren de resultaten onder de jongens beter dan onder de meisjes: na het eerste tijdvak was 73 procent (227) van de jongens geslaagd, van de meisjes 61 procent, oftewel 381 leerlingen. Totaal slaagden dus 608 leerlingen direct, wat 65 procent van het totaal aantal examenkandidaten is.

Na het tweede tijdvak (de herexamens) steeg het percentage geslaagde jongens tot 81 procent (251 leerlingen), en werd het percentage meisjes 72 procent, zodat het totaal aantal geslaagde meisjes 454 bedraagt. Samen is dat dus 75 procent (705 leerlingen) van het totaal aantal kandidaten.

Zimmerman had jammer genoeg de examenresultaten van vorige jaren niet bij de hand, maar wist wel te vertellen dat dit de beste resultaten zijn geweest van de laatste tien jaar.

ABVO-voorzitter Frits Brito:

Mentaliteitsombuiging bij politici is nodig

WILLEMSTAD— De ambtenarenbond ABVO wil nog geen uitspraak doen of nu wel of niet nieuwe verkiezingen gehouden moeten worden. Wel meent de bond dat er een compelete verandering moet komen in de mentaliteit van de politici, waarbij niet partij-belangen of persoonlijke belangen maar de belangen van het land (lees volk) voorop gesteld dienen te worden, aldus bondsvoorzitter Frits Brito.

In het wekelijks radioprogramma van de ABVO ging de voorzitter kort in op de toestand die ontstaan is, nadat het kabinet Martina III ten val gebracht was.

"De ABVO beschouwt het als een ernstige decadentie van de mentaliteit van de politici, dat ze niet eens genoeg vertrouwen in elkaar hebben, sodat een Arubaanse of Curaçaose partij met de vorming / oplappen van een nieuwe regering belast kon worden", stelde Brito op Z-86. En intussen is het wel het volk dat het meest te lijden krijgt onder deze omstandigheden. Zij zit nu opgescheept met een demissionaire regering die geen zwaarwichtige beslissingen kan nemen.

Een ander punt waar Brito tijdens het programma op inging is de voortdurende confrontatie en de conflict-situatie tussen de leiders van de twee politieke leiders te weten Don Martina en Betico Croes. Het schijnt, zo zei Brito, net of de MEP-leider reeds weet hoe de Curaçaose politici uit de tent gelokt kunnen worden. Hij kent de zwakheden van de Curaçaose politici al, en hoeft alleen maar een of andere beledigende opmerking te doen om hen woedend te maken, verklaarde hij.

Brito vindt het tijdverspilling dat ingegaan wordt op deze verklaringen van Croes. In plaats van kostbare tijd te verdoen aan het "jagen achter Betico Croes", kan beter gewerkt worden aan de toekomst van Curaçao, hetzij binnen een verband van vijf eilanden of op eigen benen, meent Brito. "Het wordt steeds duidelijker", vervolgde hij, "dat Don Martina en Betico Croes een magnifiek stuk toneel presenteren". De bond is hierover erg teleurgesteld, omdat verwacht was dat de politieke leiders wat meer verantwoordelijkheid, wijsheid en verstand aan de dag hadden gelegd in plaats van met elkaar te bekvechten, zei Brito.

Autoruit en shutters vernield

SAN NICOLAS — Enkele baldadige steenwerpers hebben hun plezier ook weer gehad nadat ze twaalf glazen shutters van een batterij- fabriek aan diggelen hadden gegooid. Tevens werd er bij de politie een klacht ingediend voor het ingooien van een autoruit. Zowel in de auto als de fabriek vonden de eigenaren stenen.

Zakenvaria

OP ARUBA IS op initiatief van Iris F. Arends in oprichting Plaza Bushiri nv. Hiertoe werd besloten nadat bekend werd dat Plaza Supermarket, welke op 20 april in vlammen opging, niet herbouwd zal worden. Het gemis van Plaza — een supermarket welke ruim 25 jaar op Aruba werkzaam was — wordt ernstig gevoeld. De nieuwe naamloze vennootschap heeft voor een op Aruba nog onbekend type nv gekozen. De aandeelhouders zullen bestaan uit werknemers en klanten van de vennootschap. De motivatie, die leidde tot het opzetten van een nieuw bedrijf, was onder meer: de bedrijfsresultaten over afgelopen jaren tonen onmiskenbaar aan dat Plaza Supermarket een gezond winstgevend bedrijf was waarvan ook in de toekomst verwacht kan worden zeer rendabel te zijn. Op Aruba bestaat een grote behoefte aan een supermarket zoals Plaza. Door het wederom opzetten van een supermarket als Plaza behouden de meeste werknemers van Plaza hun baan. Verwacht wordt dat in oktober Plaza Bushiri zijn deuren zal kunnen openen. Ex-klanten van Plaza zullen uitgenodigd worden weer bij Plaza Bushiri hun inkopen te doen en om aandelen te kopen. Met de nodige attractieve campagnes zal Plaza Bushiri zijn intrede doen. Directrice Iris Arends was tien jaar werkzaam in een leidinggevende functie bij Plaza, de laatste zeven jaar als accounting manager. Plaza Bushiri zal gevestigd worden in het ruime nieuwe pand naast Pizza Pub aan de L.G. Smith Boulevard.

Jani's Hemco-softbal: zege voor Buena Vista, Sabana Grandi, Jani's

SANTA CRUZ — Het softbaltoernooi van Jani's Hemco om de Copa Frank Croes wordt met veel enthousiasme voortgezet. In de laatste wedstrijden behaalde de Buena Vista Stars in de laatste slagbeurt een 8-7 overwinning op Santa Cruz Stars. Wilbert Maduro was daarbij de winnende pitcher en Claret Lopez de verliezer. Beste batter: Ronny Peña (SC Stars) met 3 hits in 4 beurten.

In de daaropvolgende wedstrijd klopte Sabana Grandi Stars het negental van ABC Cargo met 12-7. De zege kwam op naam van Buchi Flanegin en de nederlaag op die van Felix Caster. Het beste slaggemiddelde was voor G. Dirksz (SG Stars) met 3 hits in 4 beurten.

Jani's Hemco behaalde in de derde wedstrijd een 5-1 overwinning op Warawara Stars, met Ronni Dubero als winnende pitcher en Raymundo Croes als verliezer. Ronni Dubero was tevens de beste batter met 3 hits in evenveel beurten.

Het toernooi wordt zondag op het Volvox-terrein voortgezet met de wedstrijden: Wongco - Warawara Stars (10.30 uur), Buena Vista Stars - ABC Cargo (12.15 uur), Sabana Grandi Stars - Jani's Hemco (2 uur) en de laatste wedstrijd om 3.45 uur tussen de winnaars van de eerste twee wedstrijden van die dag.

In verband met mogelijke formatie

Wathey wil sterkte MAN-fractie weten

WILLEMSTAD — Informateur dr Claude Wathey wil van de fractie van de MAN weten uit hoeveel leden die bestaat. Dat is voor de informateur van belang om te weten waaruit een eventuele steun van de MAN- fractie aan de nieuwe regering exact bestaat.

De heer Wathey heeft in de afgelopen dagen vergaderd met de vertegenwoordigers van de diverse partijen met leden in de Staten. Dat steekt onder andere de DPB van Bonaire een beetje. DPB-leider Jopi Abraham heeft daarom aan dr Wathey gevraagd om zijn partij ook te betrekken in de informatie vooruitlopend op een formatie van een eventueel nieuw kabinet. De DPB heeft dan wel geen afgevaardigde in de Staten, maar heeft verleden jaar bij de verkiezingen voor de Eilandsraad bewezen over een meerderheids- steun bij de Bonaireaanse bevolking te beschikken.

Wathey heeft de MAN per telegram gevraagd hoe groot de fractie van de blauwe partij in de Staten ingeschat moet worden. Na het geplande royement van Roy Markes (door wiens toedoen de regering besloten heeft tot aftreden- RED), wordt al geruime tijd gemompeld dat er ook problemen aan het firmament zijn met andere MAN- Statenleden als Victor Miguel en Beatris Scoop.

Wathey heeft apart al gesproken met de heer Markes, die voorzitter is van het parlement. Hij zegde Wathey alle steun toe aan de vorming van een nieuwe regering die kan rekenen op een brede steun in de Staten. Hij gelooft niet dat nieuwe verkiezingen heil brengen. Hij voegde eraan toe dat als het dr Wathey niet lukt om tot de vorming van een nieuwe regering te geraken, de schuld daarvan niet bij Wathey, maar bij de onwillige politici gezocht moet worden.

Rennen voor en met rekening

ORANJESTAD — Het tekort aan geld bij velen doet zich niet alleen voelen door berovingen en diefstallen, maar ook door mensen die menen dat zij voor niets in een restaurant kunnen gaan eten. In een restaurant aan de Adriaan Laclé Boulevard kwam gisteravond een gast die een stevige biefstuk bestelde en daarna nog eens een tweede. Het smaakte hem voortreffelijk. Daarna verzocht hij de waiter koffie te brengen. Terwijl de waiter de koffie ging halen, zag de "gast" kans de benen te nemen. De waiter liet dit zo maar niet zitten en rende de gast achterna om hem de rekening te presenteren. Uiteindelijk slaagde hij erin de man aan te houden en naar het restaurant terug te brengen, waar inmiddels politie-assistentie was verzocht. Het bleek dat de "gast" geen cent op zak had. Toen hij hoorde dat de politie op komst was, zag hij kans weer weg te rennen. Ditmaal met succes. Naar de "gast" wordt gezocht om hem de rekening alsnog te kunnen aanbieden.

Gewonde bij botsing brommer en auto

SAN NICOLAS — Op de kruising van de Jamanotastraat en de Lago Heightsstraat was er een botsing tussen een brommer en een auto. De bestuurder van de brommer, de 15- jarige E.E., maakte een linksomgaande bocht zonder uiterst rechts te rijden. Zijn duo- passagier, het 20-jarig meisje L.G., raakte gewond aan de benen, maar kon na behandeling in het ziekenhuis weer naar huis.

Ruzie tussen handelaars over drugs

WILLEMSTAD— Tussen een drugs-handelaar en een -verkoper ontstond donderdag bijna een schietpartij, omdat de verkoper niet wilde betalen voor het "koopwaar".

De politie werd naar Charo geroepen en hield daar de mannen S.C. van 22, A.H. ook van 22 en L.C. van 32 jaar aan. S. verklaarde dat A. hem met een vuurwapen bedreigd had, toen hij vroeg om de opbrengst van een zak drugs die S. voor hem moest verkopen.

Na deze bedreiging haalde A.H. de man L.C., die zich ter plaatse begaf, met een geladen revolver. Er vielen geen schoten. Alle drie verachten zijn aangehouden als verdacht van overtreding van de Opiumlands verordening en bedreiging met een vuurwapen.

AVP nodigt MEP voor woensdagmorgen uit

ORANJESTAD — De Arubaanse Volks Partij (AVP) heeft Betico Croes een telegram gezonden waarin verzocht wordt — indien die tijd gelegen komt — om woensdagmorgen negen uur in Talk of the Town bijeen te komen om te spreken over de mogelijkheden één front op Aruba te vormen. Reeds eerder had de MEP een dergelijke uitnodiging ontvangen doch deze aangehouden tot na terugkeer uit Sint Maarten.

Festival Bos di Oro in hotel Concorde

WILLEMSTAD— De sektie Kultuur brengt in samenwerking met de Asociashon di Musiko op 16 en 17 juli het Festival Bos di Oro in hotel Concorde hotel. In totaal nemen 40 zangers deel aan het festival, vanaf 8 uur 's avonds. Tijdens deze twee voor- selectie worden de zangers gekozen die aan de finale zullen deelnemen, aldus een communiqué van de sektie. Er wordt echter [illegible] betaling gehoven [illegible] voor toegang.

Doorrijder opgepakt na achtervolging

ORANJESTAD — Na een zinloze vlucht voor de politie, wat leidde tot een botsing met een muur, werd de 24- jarige man C.R. aangehouden.

Eerder op die dag was er een klacht binnengekomen bij de poltiie van een "hit and run" - geval bij het vliegveld. De bestuurder van de aangereden auto wist zich het nummer van de andere wagen te herinneren wat hij doorgaf aan de politie. Tijdens het patrouilleren zag de politie de wagen in de buurt van Bercadera rijden en zette een achtervolging in toen de bestuurder zijn snelheid opvoerde. Op een gegeven ogenblik verloor C.R. de macht over het stuur en kwam tot stilstand tegen een tuinmuur. C.R. ontkent de aanrijding bij het vliegveld, maar is ingesloten voor verder onderzoek.

Politie: toedracht bedreigingszaak anders

ORANJESTAD — Naar aanleiding van de berichten "Boze vader bedreigt man" waarbij een onderzoek werd ingesteld naar aanleiding van een klacht van D.S. tegen J.R., die in een plaatselijk hotel tijdens zijn werk werd bedreigd, omdat J.R. andere bedoelingen had dan een zijn dochter werk te geven, wordt vernomen dat uit het onderzoek door de politie is komen vast te staan, dat dit niet de juiste toedracht van de zaak was. J.R. treft in deze geen schuld.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Refresquería Ingrid.

NOORD: Panadería Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheraton hotel; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 22950, 21639 en 22316.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * *

BIOSCOPEN
BOULEVARD: 20.30 uur *Yentl* (14 jr.); 24.00 uur *Las Hermanitas* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *D.C. Cab* (18 jr.).

* * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

* * *

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

* * *

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100/24300.
San Nicolas en Savaneta: dokter M. Cheung, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833 of via Hospitaal, tel.: 24300.

* * *

WEEKEINDEDIENST tandarts van zaterdag 12.00 uur t/m maandag 08.00 uur gelieve telefoniste Dr. Horacio Oduber Hospitaal op te bellen, tel.: 24300.

* * *

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

* * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

"YOUTH IN ONE ACCORD": 19.30 uur diensten - San Nicolas (achter Pieter Boerschool).

MOKO ZOO RANCH **(in de vakantietijd)**: iedere dag geopend van 10.00-18.00 uur.

CLUB DON BOSCO: 19.00 uur vergadering over feria.

SPORT
ARUBA DOMINO BOND: 19.30 uur Arsenal vs Caiquetío - CB Lago Heights.

VOLLEYBAL: 19.30 uur **(dames B-kl.)** Smarties NVM vs Schering; 20.30 uur **(heren A-kl.)** Galeria Moderna vs Penha Strikers - Sporthal.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
SOFTBAL: 10.00 uur **(finale)** WEB I vs Douane - Astros Ballpark, Meiveld.

TAFELTENNIS: 15.00 uur clash Aruba vs Curaçao - Dutch Masters Room, Aruba Palmbeach hotel.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandagmiddag van 14.00-18.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur; woensdag van 08.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * *

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Littlest Hobo; 18.00 The Smurfs; 18.30 Nos tambe Por (optreden groep Pierewietje en Ferdinand Carrion); 18.45 Telenovela: Chispita; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Cuida bo Salud; 21.45 Preview on Channel 13; 21.00 Wrestling; 22.00 Movie of the Week; 23.30 Repeticion Telenoticias; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 Palmerstown; 17.55 Dance Fever; 18.15 Here's Lucy; 18.35 Israel Presents (It's 84 and we're 36); 19.00 Progr. di RVD; 19.30 The A-Team (When you coming back? part II); 20.30 Panoramiek; 21.00 Santo Domingo Invita; 22.00 Estreno; 23.45 Sluiting.

Duidelijkheid nodig over positie Orvin Gonzalez

Marlboro duidelijk aan kop bij begin vijfde AA-basebalronde

ORANJESTAD — De vijfde van de totaal zes ronden van de Arubaanse basebal-competitie gaat vanavond in het Marlboro Ballpark van start met de ontmoeting Marlboro-Aruba Video Center. Marlboro is de absolute koploper met 15 gewonnen en 5 verloren wedstrijden, terwijl Video Center de derde plaats deelt met Richmond, beide ploegen met een prestatie van 10 overwinningen en 10 nederlagen.

Marlboro is praktisch al geklassificeerd voor de semi-finale ronde, terwijl Coca Cola Rangers, Video Center en Richmond eveneens de beste kans maken om samen met Marlboro de "top four" te gaan vormen. Ennia Atheltics en Amstel zijn de twee ploegen die de minste kansen maken op klassificatie. Ennia heeft namelijk 7 overwinningen en 13 nederlagen en staat op de voorlaatste plaats, terwijl hekkesluiter Amstel 6 overwinningen en 14 nederlagen telt.

De stand na verloop van de vierde ronde ziet er als volgt uit: 1.Marlboro 15-5, 2.Coca Cola Rangers 12-8, 3.Aruba Video Center en Richmond 10-10, 5.Ennia Athletics 7-13 en 6.Amstel 6-14.

Wat de individuele prestaties betreft, is bekend dat Coca Cola's Wilfrido Thiel na de vierde ronde het beste slaggemiddelde heeft, te weten 387, hetgeen neerkomt op 29 hits in 75 slagbeurten.

Om individueel te bli ven ziet het naar uit dat de jonge speler Orvin Gonzalez ook de vijfde ronde niet zal meemaken. Deze speler heeft vorig jaar zijn ontslag als Richmond- speler gevraagd om voor Marlboro te gaan spelen, doch Richmond weigert hem zijn ontslag te geven daar hij nog een financiële schuld met de club af te lossen heeft. Een paar jaren geleden stuurde Richmond deze speler naar de Verenigde Staten voor clinics en de club wil nu dat Gonzalez de onkosten die gemaakt werden eerst betaalt alvorens hij zijn ontslag krijgt. Bovendien zou de club Gonzalez een schorsing van 3 jaar hebben opgelegd.

De Amigoe tekent hierbij aan te hopen dat het Richmond- bestuur spoedig zijn visie over dit geval kenbaar maakt, gezien de vele geruchten die over deze zaak de ronde doen. Het is wel een vreemde zaak dat een speler die in het uitoefenen van zijn grondwettelijk recht om zich bij een andere club aan te sluiten gehinderd wordt. Een financiële kwestie kan nooit een aanneemlijke reden zijn om een speler zijn ontslag te weigeren. Deze financiële kwestie moet via andere bekende kanalen geregeld worden.

Zeventienjarige rover aangehouden

ORANJESTAD — In verband met de beroving van een portemonnee van de 13-jarige jongen M.J. in de Nassaustraat is door de politie de 17- jarige jongen J.H. aangehouden. J.H. is een bekende bij de politie en is ingesloten voor diverse onderzoeken.

Inbraak in school:

Grote ravage aangericht, 23 kratten limonade gestolen

ORANJESTAD — Het hoofd van een school diende een klacht in bij de politie nadat zijn kantoor, administratie en magazijn overhoop waren gehaald en 23 kratten limonade uit zijn berghok waren verdwenen.

De daders hadden vijf shutters gebroken waarna zij de kantine binnen kwamen. Via de kantine kwamen zij in het berghok. Daarna braken ze een munt- telefoon open en maakten 15 gulden buit. Vervolgens haalden ze een raam uit de scharnieren en kwamen zo in het boeken- magazijn. Na hier wat gerommeld te hebben, kwamen zij op dezelfde manier het kantoor binnen waar ze een ravage achterlieten. Alsof dat niet genoeg was, sloegen ze een raam van een deur in en drongen de administratie binnen. Ook hier haalden ze diverse laden overhoop, maar namen niets mee. De politie stelt een onderzoek in.

Nog plaats voor 60 scholieren bij vakantie-uitwisseling

ORANJESTAD — In het kader van het vakantieplan van Arubaanse- Venezolaanse scholieren vertrekt dinsdag volgende week de eerste groep Arubaanse scholieren naar Venezuela. De tweede groep vertrekt op 24 juli. In deze groep is er nog plaats voor zestig scholieren die een week in Maracaibo willen doorbrengen. Scholieren geboren tussen 1970 en 1972 (14-16 jaar) hebben tot en met zaterdag 12 uur 's middags de tijd zich in te schrijven bij het Instituto di Cultura tegen betaling van zestig gulden per persoon.

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Ondanks het feit dat de economische situatie niet zo rooskleurig is, brengen toch velen hun vakantie buiten Aruba door. Op de Arubaanse luchthaven (zie foto) is het daarom iedere dag een drukte van belang van vertrekkende, maar ook aankomende bezoekers. Overigens was niet het vliegveld de enige plaats die wees op de vakantiedrukte. De afgelopen weken stonden de mensen in de rij bij het Bevolkingsbureau om nieuwe paspoorten te halen of te laten vernieuwen. De afgelopen drie maanden werden op Aruba drieduizend paspoorten afgegeven. Desondanks gingen er nog al wat mensen op reis met een paspoort dat niet meer geldig was. Ze kwamen niet verder dan de luchthaven.

TV-voorlichting over studeren in buitenland

ORANJESTAD — Het departement van Onderwijs en de afdeling Onderwi szaken van het eilandgebied brengen morgen-avond in het RVD-programma op Tele-Aruba een eerste aflevering van de serie Studia leu fo'i kas (Studeren in het buitenland).

De serie bestaat uit vier afleveringen van een half uur elk over aspecten zoals: voorbereidingen voor vertrek naar het buitenland, de inhoud en faciliteiten van een studiebeurs, begeleiding, toezicht en huisvesting en het studenten- leven in het algemeen. Gezien de grote belangstelling voor studeren in Amerika, zal de derde aflevering geheel gewijd zijn aan de studiewijze in dat land.

Dit programma is tot stand gebracht door de Audio- visuele Dienst van de Openbare Bibliotheek en zal gepresenteerd worden morgenavond en op 21 en 28 juli. Afhankelijk van het verzoek van de kijkers voor meer uitleg over dit programma, zal een vierde aflevering worden gebracht op een later bekend te maken datum.

Sepa: personeel Volkskredietbank wordt ambtenaar

ORANJESTAD — In Telenoticias liet SEPA- voorzitter Leo Yarzagaray horen dat op Curaçao een bespreking heeft plaats gehad met minister Harold Anastatia over de positie van de werknemers van de Volkskredietbank op Aruba. Volgens de SEPA- voorzitter heeft het gesprek met de minister succes gehad en werd besloten dat het personeel van de Volkskredietbank ambtenaar wordt. Hun functie zal opnieuw bezien worden. Hierdoor hebben de werknemers van deze bank, wanneer deze eventueel opgeheven wordt, nu een positie dat zij elders bij de centrale overheid kunnen gaan werken.

Toegezegde subsidie alsnog geweigerd

ATTA valt sportbeleid BC fel aan

ORANJESTAD — Zeer verbolgen is het bestuur van de Aruba Table Tennis Association (ATTA) over de weigering van het Bestuurscollege een subsidie te geven voor deelname aan de aanstaande Caribische tafeltennis- kampioenschappen op Trinidad. Dit alles nadat het college de ATTA schriftelijk de verzekering gaf de subsidie te zullen toekennen.

Door deze koude douche van het BC — zo stelt het ATTA- bestuur in een communiqué — zijn wij zeer voorzichtig om te zeggen of Aruba alsnog zal deelnemen. In het communiqué wordt verder het hele sportbeleid van de overheid gehekeld. In het onderhavig geval heeft het BC de goedkeuring van de Aruba Sport UNie (ASU) de betreffende subsidie wel toe te kennen gewoon terzijde gelegd. Terwijl het BC stelt deze subsidie om reden van bezuiniging te hebben geweigerd, stuurt het sportinstituut van de overheid, IDEFRE, wel een adspirant- basebalteam naar een zogenaamd wereldkampioenschap in Miami en passeert daarbij zowel de Aruba Little League als de ABBA als de enige officiële basebal- organen op Aruba, zo meent het ATTA- bestuur.

Volgens het communiqué heeft de ATTA zich onlangs al bedrogen gevoeld toen aan de Arubaanse/Antilliaanse kampioen Mario Croes Jr. subsidie geweigerd werd voor deelname aan de Latijnsamerikaanse tafeltennis- kampioenschappen in Mexico. De tafeltennis- bond is van mening dat wanneer bezuinigings- maatregelen worden genomen die voor iedereen moeten gelden.

Interinsulaire tafeltennis-wedstrijden

ORANJESTAD — In de Dutch Masters Room van het Aruba Palmbeach hotel worden vanmiddag en morgenmiddag interinsulaire tafeltennis- wedstrijden gehouden tussen topspelers van Curaçao en Aruba. Op beide dagen beginnen de wedstrijden om 3 uur.

Voor Curaçao zullen uitkomen: Ron van Spanje, de Nederlandse kampioen die op Curaçao is komen wonmen; Eric Isenia en Wilfred Panka, welk team zich serieus aan het voorbereiden is op de aanstaande 26e Caribische tafeltennis- kampioenschappen op Trinidad.

Het Arubnaanse team wordt gevormd door: Mario Croes Jr., Arubaans/Antilliaans kampioen en nummer 9 van Latijns-Amerika; Robert (Joy) Hosé, ex-Curaçaos kampioen woonachtig op Aruba en winnaar van de Copa Beatrix en dit jaar; Terrence Jandroep, subkampioen Copa Beatrix; Alfred Leong, Antilliaans kampioen 1983 en nummer drie van de Copa Beatrix en Alberto Albertsz, die een geslaagde comeback aan het maken is.

Deze interinsulaire match is mogelijk geworden dankzij de medewerking die de Aruba Table Tennis Association van het management van het Aruba Palmbeach hotel gekregen heeft.

KvK en ATIA: niet tornen aan de RTC-besluiten

ORANJESTAD — De Arubaanse Kamer van Koophandel en ATIA menen met klem naar voren te moeten brengen dat geen enkel orgaan dat betrokken was bij de conclusies van de RTC van maart 1983 onder geen beding aan deze conclusies mag tornen.

Aldus de besturen van de Arubaanse Kamer van Koophandel en Arubaanse Vereniging voor Handel en Industrie in een telegram aan de minister voor Staatkundige Structuur mr. ing. Ralph Richardson.

Dit telegram is een reactie op de brief die de bewindsman op 4 juli deed uitgaan naar aanleiding van de resolutie van het topoverleg op Sint Maarten. De minister deelde mee dat het besluit genomen is de regering van de Nederlandse Antillen uit te nodigen om met spoed onderhandelingen te openen inzake een ander soort samenwerkingsverband.

Afschriften van dit telegram werden gezonden aan minister drs. Jan de Koning, minister-president Don Martina en de gezaghebber van Aruba.

MEP: Ministersposten als pakket bepraten

ORANJESTAD/PHILIPSBURG — Informateur dr. Claude Wathey had gisteren een lang gesprek met de MEP- delegatie onder leiding van Betico Croes. Vandaag spreekt de informateur met delegaties van de AVP en PPA.

Tijdens het gesprek met dr. Wathey bracht de MEP gisteren zijn standpunt naar voren, zouls MEP- leider Betico Croes dit ook reeds in eerste instantie bij de gouverneur had gedaan. De nadruk werd gelegd op het feit dat iéder eiland in meerderheid in de nieuwe regering zitting dient te hebben. Door de MEP werd opnieuw gesteld dat wat de PPA betreft dit voor de MEP een zeer moeilijke zaak is. Als nieuw standpunt liet de MEP horen dat de posten van ministers besproken moeten worden in de vorm van een pakket. De MEP zou geïnteresseerd zijn in: Financiën, Staatkundige Structuur, Justitie, Verkeer en Vervoer.

OTI op Aruba

ORANJESTAD — Op 2 september tael 22 Promociones Cultural Aruba onder leiding van Joy Kock het zevende plaatselijke OTI Festival organiseren om de acht finalisten aan te wijzen die op Curaçao aan de Antilliaanse strijd gaan deelnemen. Volgend jaar is het het laatste jaar dat Aruba aan het Antilliaanse OTI Festival deelneemt omdat in 1986 Aruba zelfstandig aan dit internationale festival gaat deelnemen. Op 2 september wordt tevens het festival Voz Supremo en Voz di Oro gehouden. Inlichtingen over muziek, compositie en andere zaken betreffende en en andere kunnen bij Joy Kock verkregen worden (tel.: 23938).

Feest voor jeugdhuis in Santa Cruz

SANTA CRUZ — De jeugdorganisatie uit Santa Cruz, Forza di Hubentud Uní, organiseert morgenavond een disco- party. Dit gebeurt van 8 uur tot 2 uur in de ochtend in de Estrellaclub. De opbrengst van deze feestavond is ten bate van de oprichting van een Cas di Hubentud in Santa Cruz. Kaarten voor dit jeugdfeest zijn verkrijgbaar bij Estrella Video, Doya Vrolijk te Kas Ariba 39A en bij de leden van Forza di Hubentud Uní.

Scheidsrechter doet beklag over optreden La Fama-aanhang

ORANJESTAD — Naar vernomen wordt heeft scheidsrechter Hubert (Porois) Tromp zowel een aanklacht bij de recherche als een rapport voor de Arubaanse Voetbal Bond (AVB) ingediend tegen een aantal voetballers van La Fama/Seguros Mansur.

Dit naar aanleiding van het gebeuren na afloop van de wedstrijd La Fama/Seguros Mansur - Dakota/Budweiser van vorige week, waarbij stenen en flessen naar de scheidsrechter geslingerd werden. Een van deze projectielen zou de scheidsrechter zeker geraakt hebben als hij niet tijdig opzij was gesprongen. Dit projectiel zou door een La Famaspeler zijn gegooid. Het feit dat La Fama negen minuten voor het einde van de wedstrijd een 2-0 voorsprong in een 2-2 gelijkspel zag veranderen, zou de hele oorzaak zijn geweest voor de aanval op de scheidsrechter.

Voorts zou ook AVB- voorzitter Benny Thijssen een rapport hebben ingediend tegen La Fama- spelers die beledigende woorden aan zijn adres zouden hebben gebezigd. Het is niet bekend wanneer in AVB- kringen deze rapporten behandeld worden daar onder anderen de voorzitter in het buitenland verblijft.

Nummerplaat belasting

ORANJESTAD — Voor de automobilisten op Aruba is 31 juli de laatste dag voor betaling van de tweede helft van dit aar van de auto- belasting/nummerplaat. De Ontvanger doet dan ook een beroep op de automobilisten om nu reeds voor de tweede helft te komen betalen en niet te wachten tot het allerlaatste moment.

Vichot wint 15e etappe Tour de France

GRENOBLE — De Fransman Frederic Vichot heeft vandaag de vijftiende etappe van de Ronde van Frankrijk gewonnen, een rit over 241 kilometer van Le Rouret naar Grenoble. Zijn landgenoot Laurent werd tweede. De Ier Sean Kelly won de sprint van het peloton en werd derde. De Fransman Vincent Barteau bleef eerste in het algemeen klassement.

Uitslagen Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de gisteren geldig voor de Major Leagues gespeelde honkbalwedstrijden, zijn als volgt:

AMERICAN LEAGUE

Baltimore Orioles won beide wedstrijden tegen Chicago White Sox met de respectievelijke scores van 2-1 en 3-0; Minnesota Twins - Detroit Tigers 4-2; Okaland Athletics - Toronto Blue Jays 7-4; Kansas City Royals - New York Yankees 5-2; Texas Rangers - Cleveland Indians 7-2; Seattle Mariners - Boston Red Sox 3-2; Califronia Angels - Milwaukee Brewers 5-2.

NATIONAL LEAGUE

Chicago Cubs - Los Angeles Dodgers 3-2; Montreal Expos Cincinnati Reds 3-1; Pittsburgh Pirates - San Francisco Giants 6-3; New York Mets - Atlanta Braves 8-6; Philadelphia Phillies - Houston Astros 5-3; San Diego Padres - St Louis Cardinals 4-1.

BOGOTA — Uit de Riohacha-gevangenis in noordelijk Colombia zijn 24 gevangenen gevlucht. In de gevangenis zaten 140 gedetineerden, de meesten zaten er voor drugszaken en doodslag.

Cardose blijft favoriet in dameskalsse

"Return-match" tussen SV Janwé en Capablanca

WILLEMSTAD — Het schaakkampioenschap van vereniging Janwe werd afgelopen zaterdag voortgezet te buurtcentrum Janwe in zowel de Dames- als de B-klasse, terwijl er tevens enkele selectiewedstrijden werden afgewerkt.

DAMES-KLASSE

In de Dames-klasse gaf de favoriete Sonali Cardose goed schaakspel te zien tegen Cynara Veeris, die haar uiterste best deed maar die toch niet kon vermijden dat Cardose er met de overwinning vandoor ging. Sonali Cardose is met vier winstpunten uit vier partijen nog steeds de koploopster in haar groep, met een volle punt voorsprong op haar naaste concurrent. Cardose moet in de komende weken het opnemen tegen de drie sterkste schakers van SV Janwe te weten Monique Blüme, Natalie Stacie en Karin Garmers, die tussen haakjes degenen zijn die het hele damesschaak vorig jaar beheersten. Men verwacht dat Cardose met haar typerend agressief spel die drie ontmoetingen zal overleven en zodoende een positief resultaat boeken genoeg voor de kampioenstitel.

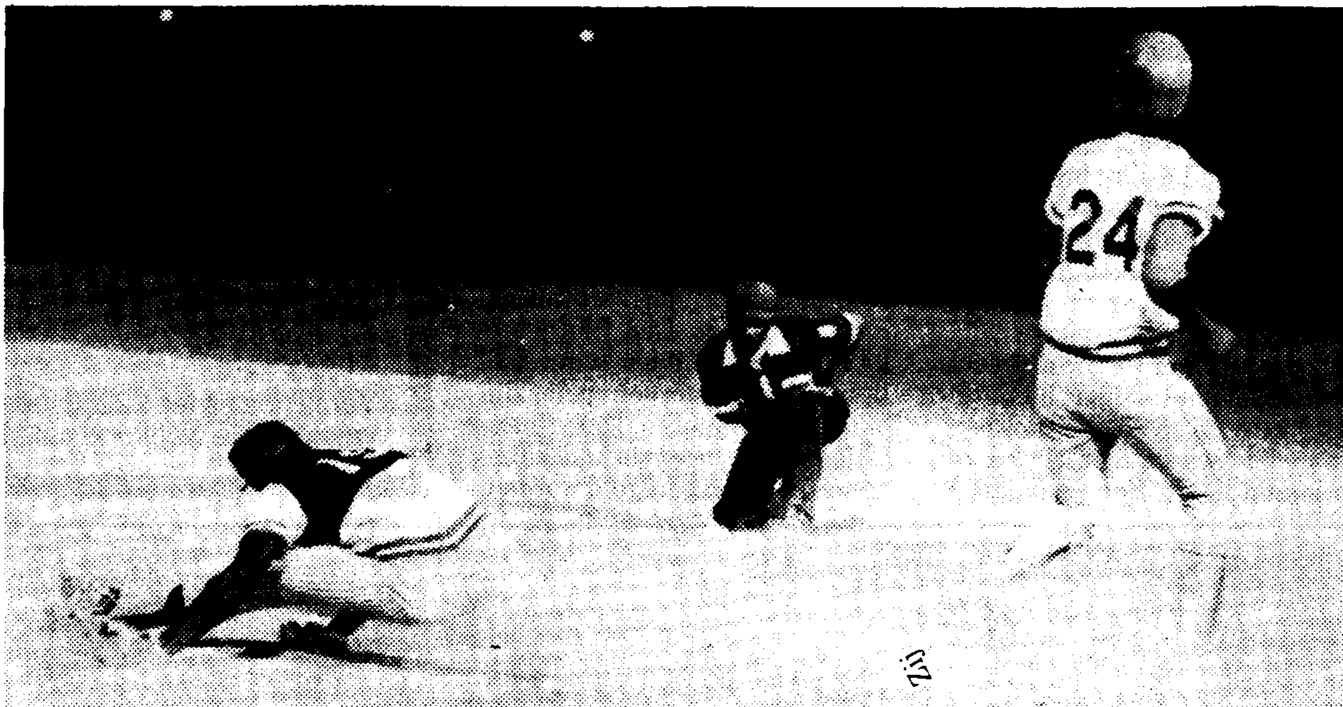
Karin Garmers en Surella Veeris presenteerden in goede vorm voor hun ontmoeting, maar uiteindelijk was het Karin Garmers die aan het langste eind trok. Met dit resultaat verstevigde Garmers haar positie op de tweede plaats achter Cardose met een ongeslagen prestatie van drie punten uit drie wedstrijden.

B-KLASSE

In de B-klasse behaalde Gerald Stacie een indrukwekkende overwinning op Paco Veeris met een mooie mat-combinatie.

De geboekte resultaten van de selectiewedstrijden zijn als volgt: Geert van der Ploeg - Shastri Moesker 0-1; Gino Cova - Marcos Cova 0-1; Arthur Rosaria - Enrico Garmers 1-0 en Renato Bito - Richard Acosta 0-1.

Het kampioenschap en de selectiewedstrijden zullen aanstaande zaterdag hun doorgang vinden. Terwijl morgen (vrijdag) SV Janwe in een "return-match" SV Capablanca zal ontmoeten, tijdens de nu jaarlijks terugkomende uitdagingswedstrijden tussen bovengenoemde verenigingen. In de eerste ontmoeting dit jaar behaalde SV Janwe een krappe overwinning op Capablanca van 5 1/2-4 1/2. Wegens studie en vakantie zal SV Janwe het moeten doen zonder enige van haar sterke spelers zoals David Curiel, Arthur Rosaria, Wanner Richardson en Geert van der Ploeg. Een totaal van tien wedstrijden zal worden gespeeld met een denktijd van 2 uur voor 40 zetten per schaker. Alle partijen zullen te buurtcentrum Janwe worden gespeeld, terwijl de Janwe-selectie er als volgt uitziet (inbegrepen de reserves): Sonali Cardose, Rurik Capella, Gino Cova, Alrun Tokaay, Enrico Garmers, Marc de Maayer, Gerald Stacie, Shastri Moesker, Marcos Cova, Karin Garmers, Maximo Velasquez, Benito Bito, Rudsel Wolf, Hensley Leito en Dennis Pikero. Begintijd is 8 uur 's avonds en trainer Alvin Smith doet een beroep op de geselekteerden om op tijd aanwezig te zijn. Iedereen is morgen welkom te buurtcentrum Janwe om de wedstrijden bij te wonen.

Australië neemt voorsprong in Davis Cup-toernooi

BRISBANE — De Australische tennisspelers hebben een voorsprong genomen in het duel tegen Italie uit de kwartfinales van het toernooi om de Davis Beker. Na de eerste dag leidt de Australische ploeg in Brisbane met 2-0. John Fitzgerald won van Gianni Occlepo en Pat Cash versloeg daarna Claudio Panatta.

De uitslagen zijn: Fitzgerald (Aus) - Ocleppo (Ita) 6-3, 6-1, 4-6, 6-1; Cash (Aus) - Panatta (Ita) 6-3, 3-6, 6-3, 6-4.

MET 8-5 OVERWINNING IN ENERVERENDE WEDSTRIJD

Beide ploegen nu met 11-9 record

Cats roept halt toe aan Pirates

WILLEMSTAD — In een enerverende wedstrijd slaagde Wild Cats/Honda er gisteravond in met de score van 8-5 de overwinning naar zich toe te trekken en aldus de zegereeks van Sta Maria Pirates/Miller High Life te doorbreken. Het succes van Cats betekent een dichtere opeenhoping van ploegen op de eerste vier plaatsen. Cats deelt thans met een record van 11 overwinningen en 9 nederlagen de derde en vierde plaats met Pirates en beide liggen amper 1 1/2 wedstrijd achter op koploper Alpha. De verwachting is dan ook dat het in de vierde en vijfde ronde zal gaan spannen.

Kansen lagen er voor het grijpen voor zowel Cats als Pirates in de strijd van gisteravond, de zesde van de vierde ronde van de AA-klasse baseballcompetitie.

Ofschoon Cats in het begin van de strijd een achterstand van 4-2 opliep, wist het toch als winnaar te eindigen. Het resultaat betekent een einde aan de zegereeks van de Sta Maria-ploeg die vijf wedstrijden heeft geduurd. Pirates zette zijn successenreeks in op 23 juni met een zege over uitgerekend Cats met de score van 5-4. Daarna werd achtereenvolgens gewonnen van Scorpions (8-3), Alpha (6-3), Indians (4-3) en wederom Scorpions (10-3).

Terugkerend naar de ontmoeting van gisteravond, Pirates sloeg meer honkslagen dan Cats en beging ook 1 veldfout minder maar trok toch aan het kortste eind aangezien Cats beter gebruik wist te maken van de kansen die zich voordeden. En zoals gezegd waren dat er vele. In praktisch alle innings hadden beide ploegen ten minste twee lopers op de honken. Dit beeld kregen de 850 toeschouwers al in de eerste innings te zien.

Cats nam de leiding met 2-0 maar Pirates liet er ook geen gras over groeien en scoorde op zijn beurt driemaal. In de tweede innings deed Pirates er nog een run bij maar daarna kwam de reactie van Cats.

Met telkens één run in de derde en vierde slagbeurt trok Cats de score recht en nam twee innings later weer het initiatief in handen. In deze slagbeurt (de zesde) scoorde Cats driemaal op een honkslag van Glenn Felida gecombineerd met een veldfout van Pirates en liep dus uit tot 7-4. Deze ralley bleek beslissend want Pirates kwam niet verder dan 1 run in de resterende slagbeurten.

De eindcijfers waren: 8 runs, 8 hits en 4 veldfouten voor Cats en 5 runs, 12 hits en 3 veldfouten voor Pirates. Winnaar was Francis Petronilia. Hij verving Reumer Monte in de tweede innings al. Verliezer was Stanley Cijntje die de strijd in de zesde innings verliet om plaats te maken voor vervanger Martis.

De competitie wordt morgenavond voortgezet met de ontmoeting tussen Alpha/Zelbo en Blue Hawks/Hart's Casino's.

WILLEMSTAD — Op de fotocombinatie twee spelers die gisteravond een grote bijdrage hebben geleverd in verband met de 8-5 overwinning van hun ploeg Wild Cats tegen Sta Maria Pirates. Boven schakeld Nicolina met een perfecte stretch Jacoba uit op de eerste honk, terwijl umpire Gijsbertha met volle aandacht de handeling in de gaten houdt. Op de andere foto de nieuweling Swendly Kleinmoedig tweedehonk man van Cats die gistera vond een sensationele kopduik verrichtte om daarna een out te bewerkstelligen met een perfecte aangooi naar het eerste honk.

Open karate kampioenschap van CuKarBo

WILLEMSTAD — De Curaçao Karate Bond zet zijn activiteiten reeks voort morgenavond om acht uur in de sporthal van Sentro Deportivo Korsou te Brievengat, met de zogenaamde "Kopa Mitsubishi" wedstrijd. Gedurende het toernooi zullen de meest gerenommeerde karateka's van Curaçao in actie komen en gezien de voorbereidingen in verband met de wereldkampioenschappen die dit jaar in Nederland gehouden zullen worden, zullen de wedstrijden op een hoog peil afgewerkt worden. Als speciale attractie zal er ook bodybuilding demonstraties gegeven worden, samen met schermen en enkele moderne dansen zoals de alom bekende break dance.

De CuKarBo nodigt iedereen uit om de wedstrijden morgenavond bij te wonen.

OPEN-KAMPIOENSCHAP

De CuKarBo maakt van de gelegenheid gebruik om alle karate scholen uit te nódigen voor de open Curaçaose kampioenschappen 1984 die op 19 augustus gehouden zullen worden in het SDK. De kampioenschappen, zoals de naam reeds zegt, staat open voor alle karateverenigingen ook degenen die niet aangesloten zijn bij de bond.

Deze kampioenschappen worden jaarlijks door de CuKarBo georganiseert en het is de bedoeling om alle klassen en gevechtstypen de gelegenheid te geven om op te treden. Er zal dus gevochten worden in Kung-Fu, Hap Ki Do, Tae-Kwon Do en andere oosterse gevechts typen. Deelnemers hoeven geen lid te zijn van de CuKarBo, maar moeten dan wel een inschrijfgeld betalen. Dit kan geschieden op iedere zaterdag middag tussen 2 en 4 uur op het Canisius College. Alle karateka's van Curaçao zij bij deze uitgenodigt voor deelname.

Indoorwedstrijden tijdens OS hebben er geen last van

Meer smog dan ooit in Los Angeles

LOS ANGELES — Naarmate de opening van de Olympische Zomerspelen op 28 juli naderbij komt, stijgen de temperaturen in Los Angeles en neemt de beruchte smog onheilspellend toe. De combinatie van rook, mist en uitlaatgassen dat de metropool regelmatig onder een stinkend, bruinachtig gordijn legt, heeft de stad in de jaren het etiket opgedrukt van smoghoofdstad van de wereld en vele experts hebben de wijsheid in twijfel getrokken de Spelen juist in die tijd van het jaar te houden, als de verontreiniging traditioneel haar grootste piek bereikt.

In deze maand heeft de stad al meer smog-alarms achter de rug, dan in elke vergelijkbare periode in de laatste vijf jaar. Tijdens zo'n fase worden de inwoners geadviseerd aanzienlijk minder lichamelijke inspanning te verrichten dan normaal, een raadgeving waarvoor een Olympische atleet waarschijnlijk weinig zal voelen. Bovendien dient de Olympische deelnemer rekening te houden met extreem hoge temperaturen. Op 9 juli werd in het centrum van Los Angeles een temperatuur van 95 graden Fahrenheit (35 graden Celsius) gemeten, waarmee een eeuwenoud record werd geevenaard.

Over de invloeden van hitte en smog op de prestaties van de atleten verschillen de kenners van mening. Pessimisten schilderen een grimmig beeld van atleten, vooral die van het lagere duurwerk, die hoestend en snakkend naar adem gedwongen worden de strijd op te geven. Zij worden door de tegenpartij gecounterd met de opmerking, dat het smogprobleem eerder van esthetische aard is. Smog voelt onplezierig, ziet er ook zo uit, zeggen de optimisten, maar er is weinig bewijs in de lange sportgeschiedenis van Los Angeles dat het kwaadaardige effecten op atleten heeft.

Begrijpelijkerwijs behoren de organisatoren van de Spelen (LAOOC) tot deze laatste groepering, alhoewel voorziter Peter Ueberroth, die zelden toegeeft dat er serieuze, negatieve aspecten aan de Spelen kleven, beaamt dat de kwaliteit van de lucht verre van ideaal is. "Ik zou de Spelen ook liever naar de top van de bergen brengen, waar de lucht perfect is", zij hij kortgeleden. "Maar aangezien die oplossing niet binnen ons bereik ligt, zal het LAOOC er alles aan doen de ongemakken van de deelnemers, die door verontreiniging worden veroorzaakt, tot een minimum terug te brengen".

INDOORWEDSTRIJDEN

Alle indoorwedstrijden hebben er geen last vast, omdat de lucht in de sporthallen wordt gefilterd. Evenementen in de buitenlucht als de marathon voor vrouwen en heren worden vroeg in de ochtend of laat in de middag gehouden, wanneer de temperaturen relatief aantrekkelijker zijn en de vervuilingsgraad betrekkelijk laag. Bovendien wordt de marathon gelopen op een parkoers dat grenst aan de oceaan, waardoor de lopers kunnen profiteren van de frisse zeewind.

Volgens woordvoerster Amy Quinn van het LAOOC is de smog "een papieren tijger die tijdens de Spelen geen factor van betekenis zal zijn. De coaches en trainers, die wij hebben gesproken, zijn meer bezorgd over de hitte, hoogte en vochtigheidsgraad. Smog staat nummer vier op hun lijst".

Ondanks deze bezwerende verklaringen blijven sommige experts sceptisch. Donald Hortsman, federaal milieuspecialist, weet zeker, dat marathonlopers en -loopsters ondanks het parkoers langs de oceaan rekening moeten houden met ademhalingsstoornissen en pijn onder het borstbeen. Horstman vertelde eerder op het jaarlijkse congres van Amerikaanse longspecialisten, dat testen hadden uitgewezen dat verschillende atleten, die op monitors gevolgd werden, lichamelijk niet in staat bleken tijdens bepaalde, veelvuldig in Los Angeles voorkomende alarmfases de proeflopen te voltooien.

De zaak wordt nog gecompliceerder door de honderdduizenden toeschouwers, van wie er velen met de auto zullen komen, waardoor de smog, die voor driekwart wordt veroorzaakt door de uitlaatgassen, nog omvangrijker vormen zal aannemen dan gebruikelijk.

Jim Birakos van het plaatselijke bureau voor luchtverontreiniging zegt, dat niemand precies weet hoe erg het met de smog zal zijn, omdat er nog te vele onmeetbare factoren zijn. Hoe helder is het zonlicht? Hoe sterk is de wind? Sterk genoeg om het smog-gordijn weg te blazen? Birakos: "We moeten gewoon afwachten."

Ook dreigbrief voor Filippijnen

MANILLA — De Filipijnen heeft zich gevoegd bij het rijtje landen, dat een door de Ku Klux Klan ondertekende dreigbrief ontvangen heeft. Het schrijven verschilt weinig van inhoud met de andere brieven, die Olympische deelnemers uit betreffende landen op alle mogelijke afschrikwekkende manieren met de dood bedreigen.

Een woordvoeder van het Olympisch Comité van de Filipijnen, dat negentien atleten en zeven offcials afvaardigt, heeft verklaard dat de dreigementen geen invloed hebben op het besluit deel te nemen en de ploeg op de afgesproken datum naar Los Angeles zal vertrekken.

Brieven van hetzelfde weerzinwekkende genre werden al ontvangen door Zimbabwe, Senegal, Maleisië, Singapore, Zuid-Korea, China en Sri Lanka.

Warming-up toernooi Entre Nos

WILLEMSTAD — Morgen gaat op het sportterrein van Quick '60 te Semi-Kock de warming-up softbaltoernooi van Entre Nos van start. Zoals elk jaar het geval is, organiseert softbal vereniging Entre Nos ook dit jaar haar reeds bekende toernooi, dit jaar wordt vooraf het echte toernooi een zogenaamde warming-up gehouden.

Het programma voor morgen ziet er als volgt uit: Om 10.00 uur Navegantes - Sito; 12.00 Karta Tula - Bou di Palu; 14.00 Vikings - ALM Jets; 16.00 Radar Blips - Sigi Gosa.

Het programma voor zondag is als volgt: 10.00 Poli Stars - Radar Blips; 12.00 Sito - Bou di Palu; 14.00 Karta Tula - Forti.

Amerikaanse start niet op Olympische 1500 meter

Decker aast op wereldrecord 3000 meter

EUGENE — Mary Decker zal tijdens de Olympische Spelen alleen starten op de 3000 meter. De tweevoudige wereldkampioene op 1500 en 3000 meter nam deze beslissing na overleg met haar coach Dick Brown. De loopster uit Eugene (Oregon) ziet af van deelneming op de 1500 meter wegens een lichte blessure aan de achillespees.

"Door die blessure heb ik de laatste weken weinig aan snelheidstraining kunnen doen", verklaarde Mary Decker haar besluit. "Basis-conditie heb ik natuurlijk voldoende en in zo'n geval is deze beslissing niet moeilijk. Al vind ik het wel jammer, dat ik niet de kans heb twee gouden medailles te veroveren".

Al tijdens de Amerikaanse selectiewedstrijden in het coliseum in Los Angeles bestonden er bij Decker en Brown twijfels over een eventuele start op de 1500 meter. "Toen liep ik al niet lekker. Echt aanzetten, voluit sprinten was er niet bij". Decker wordt op de 1500 meter vervangen door Missy Kane, die vierde werd tijdens de selectiewedstrijden.

WERELDRECORD

Mary Decker heeft zich nu ten doel gesteld het wereldrecord op de 3000 meter te verbeteren. Dat is met 8.26,78 in handen van Svetlana Oelmasova, één van de Russinnen die zij tijdens het WK in Helsinki versloeg. Decker bezit het Amerikaans record met 8.29,71 en noteerde dit seizoen 8.34,91 als beste tijd. Sneller dit jaar waren de Roemeense Maricia Puica en de tot Britse genaturaliseerde Zuidafrikaanse Zola Budd, haar grootste concurrentie op de Spelen.

Mary Decker is in de Verenigde Staten recordhoudster op alle lange afstandsnummers vanaf de 800 meter, inclusief de incourante en niet-olympische vijf en tien kilometer. "Wie mee doet aan de Olympische Spelen, moet voorbereid zijn een wereldrecord te lopen", is haar mening. "Ik zal klaar zijn om hard te lopen en ik wil dat record graag verbeteren".

De Amerikaanse sluit haar voorbereiding af in haar woonplaats Eugene. Daar loopt ze op 21 juli in de Prefontaine-Classic de 1500 meter en zes dagen later de 800 meter. Twee dagen na haar 26e verjaardag treedt ze op 4 augustus in de olympische arena aan voor de series op de 3000 meter. Decker miste de Spelen in 1980 door de Amerikaanse boycot en viel in 1976 buiten de boot door een blessure.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

Stads- en 2de distrikt Oost
14 juli 1984 vanaf 08.00 uur t/m 16 juli 1984 0m 07.00 uur: dokter Da Costa Gomez, Sentro Mediko Marie Pampun, tel.: 615044, 615265; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674126.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: mevr. Guerrero- Bakmeyer, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Rauchbaar, Braakman, Doran, Tseng en Pattinaja)

Stads- en 2de distrikt West
13 juli 1984 vanaf 18.00 uur t/m 16 juli 1984 om 06.00 uur: dokter Whiteman, Konsultorio Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 81656.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, Whiteman, mevr. Braakman- Bonder, King, mevr. Soliana- Tjin, Heerenveen, Nivillac en mevr. Rosales- Concession en de bario Sta. Maria)

Derde distrikt Bandabao
13 juli 1984 vanaf 18.00 uur t/m 16 juli 1984 om 06.00 uur: dokter Oomen, Konsultorio Barber, tel.: 641658, 641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Van Velthoven, tel.: 76728 en zuster Perret Gentil, tel.: 70096.

* * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

* * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575; Punda: Bettina, tel.: 77055.

* * *

VERLOF BEGRAFENIS
14 juli: P.A.J. Scherptong, Paradeis 8.
15 juli: A.I.A. Michel, Salifia 158.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur "The Victoria" - vert. KvK.

* * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Police Academy* (actiefilm, Engels, 18 jr., ƒ.5,-); 24.00 uur *The Senator's daughter* (sexfilm, Engels, 18 jr., ƒ.5,-).
(zondag)
21.00 uur *Police Academy*.

* * *

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Flintstones; 17.30 Cartoons; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka Chikí; 18.30 Telenovela: Chispita; 19.15 Informe Deportivo; 19.30 Nature of Science; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The Road to Los Angeles; 21.30 Nos Tera; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Show di Job; 23.15 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 TeleFiesta; 18.00 CHIPS; 19.00 Pink Panther / Muppet show; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa Universal; 21.30 Estreno (The secret wall of Jacky's); 23.00 Sluiting.

ZONDAG: 15.00 Club PTL; 16.00 Jonge mensen op weg naar het concertpodium; 16.30 Finale Wimbledon tennis heren; 18.00 TelePatria; 19.00 The Smurfs; 19.30 100 Years of Motoring; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The Bob Newhart Show; 21.00 Dynasty; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Wrestling; 23.15 Sluiting.

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK (**bezoekuren**): opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PÅ KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-18.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

* * *

Remitido

Odio

KIKO TA PONE un hende na un dado momento ta odia un otro? Asta tin biá e hende ku e ta odia ni sikiera tabata konsiente di esei promé ku el a tende di un otro persona, sea pa koinsidensia òf pa maldat ku fulano ta odi'é.

Pa nos por komprendé kiko ta odio nos mester konose tambe e faktornan ku di un dia pa otro por kambia sentimentu di un persona asia un otro di un manera asina radikal, nos mester hasi un lista di e diferente sentimentunan negativo i sentimentonan positivo ku nos sa eksperensha. Tambe nos mester hasi un lista di e faktornan katalisante ku por kousa e reakshonnan mental ku por afektá e "pysche" di un hende sea positivamente òf negativamente. Porsupuesto, no siendo eksperto den e materia aki, e lista di e ehemplonan ku mi ke ilustrá ta leu di ta kompleto òf perfekto.

positivo	katalisador	negativo
1.konfiansa	duda	deskonfiansa
2.toleransha	"greed"	envidia
3.simpatía	ego	antipatía
4.comprenshon	miedu	renkor
5.amor	eksposishon	odio

Ehèmpel no.1: E minimo duda den onestidat di un otro persona ya ta basta pa un hende ku no tin masha konfiansa den su mes, pa e kuminsá perdè konfiansa den e persona ei.

Ehèmpel no.2: "Greed" o sea Gana di Kos ta e karakterístika deplorabel di elementonan envidioso ku no por tolerá eksito ni fortuna di un otro, sin ku nan mes ta den nesesidat.

Ehèmpel no.3: Ego ta e as rònt di kiko tur hende su prestigio ta den wega.

Ehèmpel no.4: Miedu ta e fòrti ku hende sa traha pa skonde nan debilidatnan atras pa ningun hende no haña nan mira.

Ehèmpel no.5: Eksposishon ta e bòm ku a basha muraya di e fòrti abou i ku a saka na kla tur loke e hende tabata ke pa keda skondí. Te ora mes ku e hende ke perdoná esun ku a eksplotá e bòm, su ego no ta lag'é.

Konklushon: Bida sa ta kompliká.

JAMES G. CAPRILES

Flinke toegetakelde jongen links gelaten

Rapport over slechte service poli-kliniek

WILLEMSTAD— Een specifiek spoedgeval van een door drie honden gebeten jongen, kan ertoe leiden dat het functioneren van de polikliniek van het Sint Elisabeth hospitaal onder de loep genomen wordt. Gezaghebber Ronnie Casseres heeft namelijk aan de hospitaal- directie gevraagd een rapport op te stellen over dit geval. Dat rapport, zo verklaarde hij, zal ter discussie gebracht worden in het Bestuurscollege.

De achtjarige jongen Brian Brouwer werd eergisteren door drie honden gebeten en voor behandeling naar de polikliniek gebracht. Naar zijn vader, Frits Brouwer, gistermiddag aan de Amigoe verklaarde liet de hele procedure van afhandeling van dit spoedgeval alles te wensen over.

Hij moest zeker drie kwartier wachten en toen was voor hem de maat vol. Hij eiste dat zijn zoontje behandeld werd. Een broeder antwoordde daarop dat hij uitmaakt wanneer de betreffende patiënt behandeld wordt en dat het hem niet kon schelen hoe lang er daarvoor gewacht moest worden, aldus verklaringen van Brouwer.

Uiterst ontevreden over het verloop van de zaak ging Brouwer meteen naar TeleCuraçao, waar hij met zijn zoontje verklaringen aflegde voor de camera. Daarna werd de jongen naar het Advent ziekenhuis gebracht, waar hij eindelijk behandeld kon worden.

Brouwer benaderde persoonlijk gezaghebber Casseres, die in verband hiermee gisteren aan de hospitaal-directie vroeg om eem rapport terzake. Dat rapport had hij tot vanmorgen nog niet ontvangen. Het is evenwel niet de eerste keer dat hem dergelijke klachten ter ore komen, maar in dit geval reageerde hij als gevolg van het feit dat hij persoonlijk benaderd was, legde hij de Amigoe uit. Aangezien het niet onder zijn directe bevoegdheid valt een onderzoek naar het functioneren van de poli te belasten, is het de bedoeling dat de betreffende gedeputeerde op de hoogte gesteld wordt, mede middels het nu aangevraagd rapport, aldus de gezaghebber. Die gedeputeerde zal dan moeten uitmaken of een diepgaander onderzoek gelast wordt.

Intussen heeft de hospitaal-directie een pers-conferentie belegd voor vanmiddag, waarin die zijn versie geeft van het gebeuren.

Twaalf botsingen op de donderdag

WILLEMSTAD— Twaalf aanrijdingen werden gemeld in het verkeer van donderdag. Het aantal gewonden bleef beperkt tot één; de materiele schade was ruim 16.600 gulden.

De aanrijding met gewonde was tien over één 's middags op de Santa Catharinaweg, ter hoogte van Seru Pretu. De bestuurder van een personenauto reed met hoge snelheid door een bocht, verloor de macht over het stuur en botste tegen een auto die langs de weg geparkeerd stond. Door de kracht van de botsing knalde de geparkeerde auto tegen een lichtmast aan. Schade: 7300 gulden. Na behandeling kon de verwonde bestuurder naar huis.

Moenir Alam dringt op schoonmaakcampagne aan

WILLEMSTAD — Het MAN-raadslid Ir Irving Moenir Alam dringt er bij het bestuurscollege op aan om met een nieuwe campagne te komen om Curaçao schoon te maken. Hij toont zich bezorgd over de weer toegenomen vervuiling van het eiland.

Hij gelooft het dat het erg nuttig is dat de Selikor bezig is een bewustmakings- programma uit te voeren om te mensen ervan te doordringen dat een schoon Curaçao in ieders belang is en dat dus iedereen eraan mee moet werken. Maar het effect van de campagne is volgens Moenir Alam [illegible] zien [illegible] gezette [illegible] lieren toch effect heeft gesorteerd, geeft hij het eilandsbestuur [illegible] zo'n grootscheepse actie op poten te zetten. Hij is van mening dat de vervuiling op dit moment weer toeneemt en dat nadelig werkt van het toerisme, de gezondheidszorg en het leefmilieu in het algemeen. Voor de campagne moeten diensten als Selikor, GGD, AWV en de Milieuraad een opzet maken.

Dat de overheid zich hier niet afzijdig van kan houden, leidt het Eilandsraadslid onder meer af uit het feit dat in het bestuursprogramma van het huidige BC van MAN en PNP staat dat gewerkt wordt aan verbetering van het milieu en een beter functioneren van de reinigingsdienst.

Aan het slot van zijn brief informeert Moenir Alam nog naar de openings- datum van de nieuwe openbare vuilstortplaats («landfill») op Malpais, het ingaan van het verbod tot vuil storten bij Shut op Hato, de uitwerking van de vormings- cursussen bij Selikor, de betrokkenheid daarbij van het scholings- instituut Feffyk, de aanstelling van milieu- agenten en het schema dat de AWV aanhoudt voor het kappen van bomen en struiken. Het raadslid wil voorts weten hoe het komt dat er klachten blijven komen uit Bandabou, bijvoorbeeld van Soto, dat daar eens in de vijf weken een vuilnistruck langskomt.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden.
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

HONDJES, 10 weken oud, Beagles, tel.: 75473, Van Engelenweg 11.

ZWAAR MASSIEF donker grenen eethoek, tafelblad 165 bij 55 bij 7 cm f.800,-; antiek Curaçaos mahonie- houten 2 persoonsbed + matras f.450,-; stofzuiger 220 Volt f.100,-; Bauknecht wasautomaat, 220 Volt, met klein defect, f.225,-; witte hang legkast f.50,-; stalen 2- deurs archiefkast f.225,-; open stalen archiefkast f.175,-. Vrijdag en zaterdag 09.00-18.00 uur: Jan Boos 215, tel.: 671415.

RUIM EN geriefelijk woonhuis. Inl.: Abrahamsz 26, tel.: 672908.

WEGENS VERTREK: speakerboxen op wielen, 200 Watt; mixer; radio- versterker; pick- up Sansui, prijs n.o.t.k., tel.: 615970.

MAZDA 929 '83, km.- stand 16.000, i.z.g.st., f.15.500,-, financiering mogelijk, tel.: 625797.

ZO GOED als nieuw ijskast nofrost, 18,6 cu.ft., 1 1/2 jaar oud, prijs NAf.950,-, tel.: 78004 tussen 6-8.

EETKAMER (Pastoe tafel + 6 stoelen); bureau en -tafel (Carson); boekenkast; amplifier- tuner- turntable (Sansui); tapedeck (Technics); kinderbureau; stellingkast; voetbalspel; buks, tel.: 75072.

SPORTCAR VW SP II, i.z.g.st., vraagprijs f.2.500,-, tel.: 80801 na 6 uur.

PICK-UP 250, 6 cylinder, 1980, power- steering; power- brake, standard, radio- cassette AM/FM, financiering mogelijk, tel.: 671790, Abrahamsz M32.

BABYBED EN commode, Abrahamsz G81.

PORCH SALE: zaterdag 14 juli vanaf 9 uur, Ala Blancaweg 73.

WGS. OVERCOMPLEET: Mazda 323 Stationcar 1983, airco, STD, radio, schadevrij, zeer goed onderhouden, tel.: 615828/76281.

TOYOTA COROLLA 1976, standard + verzekering hele jaar, prijs f.1.750,-, tel.: 43597.

EIKEN BANKSTEL f.1.050; eettafel met 4 stoelen f.850,-; notenhouten kast f.750,-, Wageningenstraat 91.

WEGENS VERTREK: Starlet 1980, f.7.250,-, Gr. ... 13, tel.: 75023.

VOLAUTOMATISCHE wasmachine Whirlpool, z.g.a.n.; portable Gründig wereldradio (12 banden); roodbruin wollen vloerkleed 2x2.80 m.; Chinees tafeltje; metalen porchset: tafel + 5 stoelen; mahonie theetafel; ronde eiken salontafel; keukentrap; koelbox; gasgeyser Vasto; kinderspeelgoed; planten in potten; diverse kastjes; spiegels, Oude Caracasbaaiweg 76, tel.: 77026.

WEGENS VERTREK: Chevrolet Blazer 1977; Yamaha 350cc; gasfornuis f.350,-; wasmachine f.150,-; eiken bankstel f.1.200,-, Barbouquet Bl. 54, tel.: 674518.

TV ATARISET, t.e.a.b., tel.: 44420.

CHEVROLET MONZA '78, 305, V-8, power- brakes, -steering, airco, NAf.4.900,-, F.D. Rooseveltweg 350, tel.: 81152.

FORD LTD '74, 2-doors, power everything, NAf.3.250,-, F.D. Rooseveltweg 350, tel.: 81152.

BOUWKAVEL TE Semikok, 1040 m2, inclusief meetbrief, vraagprijs NAf.40,- per m2, tel.: 79708.

WEGENS VERTREK: Philips wasmachine (1 jaar oud) f.700,-; Philips afwasmachine f.900,-; 5 oranje- bruine rolgordijntjes (95 cm. br.) à f.10,- p.st.; Aupingbed + matras f.150,-; twee oud- roze tweezits- bankje f.500,- p.st.; Berber vloerkleed (4x5 m.) f.900,-; Wana houten eethoek 4 banken f.900,-; wit blauw porchset f.1.000,- (2 banken, 1 stoel, tafel, bijzet- tafels); 1 split- type airco Carrier, 10.500 BTU, f.900,-; houten bed + onderbed + matrassen f.500,-; 2 blauwe rolgordijnen f.50,-; witte schommelstoel f.100,-; kruiwagen f.70,-. Inl.: Staartjes, Heuvelweg 2, tel.: 664260.

BOEKEN VOOR VWO 4, 5 en 6 + custom- build jumpboard met tuig, Vesuviusstraat 37, tel.: 54220.

FORD JEEP 1981, 4 cylinder, 4 WD, f 7000,-, Parallelweg 21, tel.: 83533.

VRIJWEL VOLLEDIGE studieboeken HAVO 4, talen- pakket, aangeschaft april 1984, prijs n.o.t.k., tel.: 70559.

RENAULT 5TS, bouwjaar 1978, kleur: blauw, f.3.500,-, Araucaweg 4, tel.: 44927.

WEGENS VERTREK: Lancer Mitsibushi 1982, i.z.g.st. met airco, standard, prijs f.8.500,-, tel.: 84911.

VOLKSWAGEN KEVER Duits, i.g.st., f.1.700,-, tel.: 79531.

1 DRIE- ZITSBANK f.100,-; 1 zithoek, 4 stoelen, schakelbaar f.495,-, tel.: 79531.

KELVINATOR IJSKAST, 21 cu.ft., 2 jaar oud, f.1.000,-; bankstel 3-1 + 1 f.450,-; eethoek (tafel + 2 banken) f.300,-, Mamayaweg 41, tel.: 614733.

CAMARO '78, V-8 + Renault 4, '77, beiden voor f.8.000,-, tel.: 83260.

UN CORTINA, special pa hotel, 8 meter largu, color bruin, tel.: 43081, Ilandweg 13.

EEN BAMBOO porchset bestaande uit 3 stoelen en 1 tafel, voor f.1.000,-, Mahokstraat 2, tel.: 615311.

BUICK SKYLARK '82, automatic, aircondition, prijs n.o.t.k., financiering mogelijk, tel.: 77791.

UN OUTO Toyota Crown Super Salon 1981, den bon kondishon, kasi nobo. Pa mas informashon yama tel.: 671740 despues di por pm.

WANTED: SURFBOARD with sails; small car about NAf.2.000,-, tel.: 671151.

HOUTEN KINDERSTOEL, tel.: 81764.

VOOR 6 MND.: 2 slaapkamers, liefst echtpaar z/n kinderen, alleen staande dame, tel.: 674362.

APPARTEMENT, all in, tel.: 82259.

MET SPOED: ongemeubileerde woning in de omgeving Mundo Nobo, Welgelegen, tel.: 626299.

GEZIN ZOEKT huurhuis z.s.m., p.m. f.500,- p. maand, tel.: 70000, 70677 na 17.00 uur.

OPPASHUIS GEVRAAGD wegens overkomst familielid, marinier E.F. van Trigt, 3e peloton Marinebasis Parera.

DOKTORAAL- STUDENT (stagiair Milieubeheer) zoekt oppashuis vanaf augustus t/m oktober, tel. hr. Claassen, kantoor: 625800 tst. 187, thuis: 81549.

WEGENS VERTREK: volautomatische wasmachine GE, z.g.a.n. en drie airco's van 7.000 BTU, 13.000 BTU, 18.000 BTU, tel.: 48423.

WEGENS VERHUIZING: Honda Accord 1981, fully equipped; Yamaha scooter; sailfish met trailer, stereoset; color tv; gas dryer; meubelstukken; staande lamp etc., tel.: 9-8429, 9-3573.

BLACK BELLY lambs from f.95,- each, male or female, Cohen, Noord 3, opposite Imeldahof. The last chance to own a Black Belly sheep.

HOUSE, Chuchubistraat 20. For information call 22872.

ENKELE KAVELS eigend.- grond, schoonland, ±900 m2 elk, te Papilon aan nw. weg, 14,75 per m2, bouwvergunning, water- en licht- aansluiting aanwezig, tel.: 26805 tussen 12-1 en 5-6 uur.

RENAULT 5TL, bouwjaar '78, f.1.600,-, tel.: 27130.

PORCH SALE zaterdagochtend van 9 tot 12 uur: tuinstoelen; ligstoelen; eettafel met 4 stoelen; airco's; babybed; kasten e.d. Alles moet weg! Groeneveld, Williamstraat 2.

WEGENS VERTREK: cpt. inboedel o.a. bedden; kasten; huishoudelijke app.; Toyota Corolla '80, autom. airco. Zaterdag tussen 09.00-12.00 uur: Pos Chiquito 79B.

VW KEVER, bjr. 1980, zeer goed onderhouden, tel.: 31784.

HONDA CIVIC Sport, 5 speed, airco, sunroof, cassette. Call: 27651.

RUIMTE TE gebruiken als kantoor of deposito, tel.: 24753, Boerhaavestraat 60.

GEM. APPARTEMENT. Inf.: Trim's Carpenter Shop, Seroe Blanco 52B, tel.: 24196.

NICE BIG apartment, duplex style, in cunucu area, good for one couple. Call: 28665.

GEM. APTM. met airco, tel.: 21630.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

UN CAS: 2 of 3 kamber te NAf.400,-, tel.: 46066 8 am-5 pm.

GEZOCHT
VLIEGER (PILOOT)
met méér dan 1000 uren ervaring waarvan 800 op 2-motorige vliegtuigen.

Verdere vereisten:
Antilliaans en Amerikaans commercial B3 brevet
Instructors license

Gelieve copiën brevetten en verdere gegevens plus pasfoto te richten aan No. 143 Bureau van dit blad.

Kandidaten die in aanmerking komen moeten een psychologische test ondergaan.

ASOSIASHON KWIDO MEDIKO PENSHONADONAN

INVITASHON

Kerido Miembro,
Direktiva di Asosiashon Pa Kwido Mediko Pa Penshonadonan di Shell ke invita Bo pa asisti na un Reunion General kual lo wordu tené djadomingo 29 di yüli 1984 pa 10.30 or di mainta den Shell Werknemers Recreatie Centrum na Suffisant.
Relato anual 1983 tokante A.K.M. i tambe notulonan di Reunion General di 12 yüni 1983 ta optenibel na ofisina di A.K.M. na van Kinsbergenlaan 10, dos siman promé ku Reunion General.
Bini reunion pasobra e ta importante.

AGENDA:

1. Apertura.
2. Aprobashon di Notulonan di Reunion General di 12 yüni 1983.
3. Relato Anual di Direktiva.
4. Relato Finansiero.
5. Relato di Komishon di Kontrol.
6. Décharge di Tesorero.
7. Partisipashon di Direktiva.
8. Turno Liber.
9. Klousura.

Korsou, 26 yüni 1984.

Direktiva di A.K.M.
Sekretario,
L.P. Martha

INDOSUEZ ANTILLES
banque de suez nederland international n.v.

Indosuez Antilles, een "offshore bank", is een 100% dochter van Banque de Suez Nederland N.V. Amsterdam, Nederland.
Indosuez Antilles maakt deel uit van de Franse Indosuez-groep die over een wereldwijd netwerk van vestigingen beschikt, verdeeld over meer dan 60 landen.
De bank vraagt voor direkte indiensttreding:

EEN HOOFD BOEKHOUDING

Hij zal verantwoordelijk zijn voor alle aspekten van de boekhouding. Een ruime ervaring op het gebied van administratie en een goede beheersing van de Nederlandse- en Engelse taal zijn vereist.

Kennis van bank- en/of trustzaken is aan te bevelen. De aan te stellen functionaris kan rekenen op een goede honorering en dienovereenkomstige secondaire voorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Indosuez Antilles,
Plaza Rooi Catootje,
Kaya Flamboyan 3C, Curaçao.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
van 2-14 juli 1984 gesloten voor het publiek.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: [illegible]dagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.30 uur Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja s/n.

Bovenwinds verzekeringswezen organiseert zich

WILLEMSTAD — De verzekeraars op de Bovenwinden hebben zich georganiseerd in Windward Islands Insurance Association, welke vereniging in september 1983 werd opgericht. Doel ervan is de belangen voor deze sector van de Bovenwindse maatschappij te behartigen evenals die van degenen die daarin werkzaam zijn.

Dit wil men bereiken door het beginsel van het verzekeren hoog te houden, maar ook door de kennis van het publiek over deze materie te helpen vergroten en verdiepen. Ook wil men werken aan het verhogen van de beroepsstandaard. Tevens wil men de beroepskennis vergroten, aanpassing van de wetgeving bevorderen en de relaties met de overheidssector en de betrokken departementen verbeteren. De overheid en allen die het aangaat wil men van advies dienen en aanbevelingen doen.

Het lidmaatschap staat open voor elk verzekeringsbedrijf of -firma, zoals toegelaten door de overheid. Men kent een bestuur van vijf leden, gekozen door de algemene leden- vergadering. Men wordt in functie gekozen. De verkiezingsprocedure en andere zaken worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement.

De statuten werden door de ledenvergadering in februari van dit jaar goedgekeurd. Het bestuur bestond toen uit voorzitter Lionel Woodrow Ferrier, vice-voorzitter Stephen Thomas Tackling, secretaris Glenn Otto Richardson, penningmeester Rupert Isacea Maynard en bestuurslid Imram Mcsood Amjad.

ABVO: onrecht aan tien geschorste politie-agenten

WILLEMSTAD — De Algemene Bond van Overheidspersoneel ABVO doet een beroep op de regering om zo gauw mogelijk een beetje rechtvaardigheid te tonen ten opzichte van de tien politie- agenten die sinds januari "voorlopig geschorst" zijn. Zo bracht bondsvoorzitter Frits Brito naar voren in het radioprogramma op donderdag.

De bond heeft informatie waaruit blijkt dat het korps deze agenten hard nodig heeft en dat terwijl ze maar thuis moeten zitten met behoud van salaris. De houding alleen al die de regering aangenomen heeft bij behandeling van deze zaak brengt een "ongelooflijke" portie onzekerheid over de betreffende agenten, aldus Brito. "We gaan ervan uit dat een regering die de democratie respecteert niet handelt tegen de principes van een »behoorlijk bestuur«", zei de voorzitter veelbetekenend.

WENEN — Kuweit acht het heel goed mogelijk dat de olie- productie in het 4e kwartaal van 84 kan worden vergroot binnen de Opec. Een extra vergadering in oktober om hierover te praten acht Kuweit zeer waarschijnlijk.

Niet alleen aan de PDB

BC: DOW verleent elke vereniging medewerking

KRALENDIJK — Naar aanleiding van de berichtgeving via een aantal communicatiemedia wenst het BC ten ene male te ontkennen, dat een bepaalde politieke groepering voordelen zou hebben boven de andere partijen. Reden van de geuite kritiek was, dat de Partido Democratico Bonairiano (PDB) de afgelopen week met behulp van de dienst Openbare werken een aantal activiteiten organiseerde om geld in te zamelen voor de feestkas.

Het is volgens een mededeling van het BC gewoontegetrouw dat de overheid medewerking verleent bij activiteiten van organisaties. Dit gebeurt meestal in de vorm van het leveren van een podium of stands. De afdeling DOW die de beschikking heeft over een podium en een aantal stands geeft steeds de gewenste medewerking, of dat nu in het stadion, op straat of op het publieke strand is. Met nadruk stelt het BC, dat alle organisaties op cultureel of sociaal gebied, behorende tot de zogenaamde serviceclubs of miss Teenage stichting — en zoals afgelopen weekend een politieke partij — altijd een beroep kunnen doen op DOW als het gaat om noodzakelijke fondsen bijeen te krijgen. Deze medewerking wordt dan voor zover mogelijk ook daadwerkelijk verleend.

De medewerking die aan de PDB werd gegeven door DOW die een aantal stands in Kaya Central plaatste en ook zorgde voor de verlichting is iets doodnormaals, aldus het BC. Dit zal gedaan worden voor elke vereniging die dit soort activiteit wenst te ontplooien.

Amerikaans aandeel blijft groeien in Cariben

Opgaande lijn in toerisme hield begin van 1984 aan

WILLEMSTAD — In de eerste maanden van 1984 leek de opwaartse trend in het toerisme naar het Caribisch gebied zich voort te zetten. Zo blijkt uit Statistical news.

In het juni-nummer van deze uitgave van het Caribisch onderzoekcentrum op toeristisch gebied CTRC worden de nodige cijfers gebracht over vorig jaar waarbij het opvalt dat de Curacaose gegevens over het tweede halfjaar van 83 kennelijk niet tijdig bij het CTRC waren aangekomen. Wat het begin van 84 betreft konden Aruba, Barbuda en St Lucia een toename van zo'n twintig procent melden terwijl Aruba ook niet gek voor de dag kwam samen met Barbados en Dominica, namelijk met een groei van tussen de tien en dertien procent. Ook de toename van het Amerikaanse aandeel in het toeristenbezoek aan de Cariben zette zich door. In 1979 namen de Amerikanen 60 procent voor hun rekening, in 1983 was dit 64 procent. Ook in het eerste kwartaal van 1984 leek dit aandeel toe te nemen. Antigua en Barbuda zagen het Amerikaanse aandeel met rond veertig procent groeien in vergelijking met een jaar eerder. Maar de meesten bleven wel korter, namelijk slechts vier of vijf nachten. De daling van het aantal Canadese toeristen leek tot een einde te komen. Op Antigua, Barbuda, ARUBA, Barbados en St Lucia zag men het aantal Canadese toeristen aanzienlijk toenemen in de eerste maanden van 84.

Met het toeristenbezoek uit Europa wil het nog niet vlotten zo blijkt uit Statistical news van het CTRC. In 1980 met de energiecrisis liep dit flink achteruit. De invloed van de sterke positie van de Amerikaanse dollar blijft men kennelijk voelen in de Europese portemonnee. In het eerste kwartaal van dit jaar daalde het pond sterling zeven procent ten opzichte van de dollar in vergelijking met een jaar eerder. Toch zagen verschillende Caribische bestemmingen het bezoekersaantal uit Europa toenemen.

Remitido

Limpiesa

DESPUES DI UN lucha di mas ku 28 luna ku Bestuurscollege, Konseho Parokial di Santa Ana i Santa Famia a skirbi un karta na sr. M. Kibbelaar, hefe di Salubridat Públiko, loke a resultá ku dia 3 di mei nos a dal un keiru na pia. Señor Kibbelaar aparentemente a spanta di mira den kua situashon a- higieniko hende di e barionan mester biba. Pa miedo ku awa seru por kai i por haña un epidemia el a bai konta gezaghebber sr. Casseres di e situashon. Muy probablemente sr. Casseres a pensa manera San Thomas: "Si mi no a weta ku mi mes wowo, mi no ta kere". Djaluna 11 di yüni 8.30 sr. gezaghebber, sr. Kibbelaar i ademas un 12 hende di diferente departamentu gubernamental i tres miembro di Konseho Parokial a reuní na pastori di Santa Famia i despues e grupo grandi aki a bai dal un keiru pa wak e situashon i despues nos a diskutí kiko i kon mester hasi algo. For di e momento aki tabata kla ku mester bini un akshon.

Danki na sr. Casseres i dr. Kibbelaar ku kier riska hopi, nos por weta fruta di e keiru aki. Ya kaba kurá di Casa Blanca i besindario, IJzerstraat, Langestraat, kurá di Shon Joubert, Frederikstraat, Carthagenastraat i kuránan na Belvederestraat a wordu limpiá. Diferente kasitanan mester wordu basha abou pa por limpiá e lugá. Pero tin luga ainda yen di sushi di hende i otro kos ku ta forma problema pa por wordu limpiá. Nos ta menshoná e kas di kurá di Shon Joubert, un kas for di 1856 na skina di Carthagenastraat, Kasitanan na skina di Kortenaerstraat, Habaaiweg i Panama. Kiko ta bai pasa awor despues ku un luga a wordu limpiá? Sushé atrobe? No. No. No.

Tur dia nos ta tende i lesa: Kòrsou ta un luga dushi i nos ta dushi hende. Si en berdat nos ta dushi hende di kon anto Kòrsou (Otrobanda) ta asina sushi? Of ta gaña nos ta gaña nos mes? Konseho Parokial di Santa Ana i Santa Famia ta hasi un yamada fuerte na tur habitantenan di Otrobanda pa koopera den tur sentido pa no susha Otrobanda i no permití pa ningun otro bishitante di Otrobanda susha bo bario, bo párokia, bo Kòrsou.

Limpiesa si, porkería no. Nos lema ta: Pa mi biba salú mi ta limpia mi bibá, mi ta limpia mi kurá pa Otrobanda wordu salbá.

Señor gezaghebber Casseres, dr. Kibbelaar i bo kooperadornan masha danki pa bo trabao, sigui yuda nos bou di nos bandera blou, blanco i gel.

A.B. LO-FO-WONG
(na nòmber di Konseho Parokial)

Toeristen gaven in '83 4,4 miljard uit

WILLEMSTAD — Toeristen en dagjesmensen hebben verleden jaar in het Caribisch gebied 4,4 miljard dollar uitgegeven, een toename met 219 miljoen dollar in vergelijking met 1982. Zo heeft men berekend. De Bahamas en Puerto Rico hebben daar het meest van geprofiteerd, aldus Statistical news van het Caribisch toerisme onderzoekcentrum CTRC. Beide bestemmingen namen zo'n 700 miljoen dollar van dit bedrag voor hun rekening. Samen waren zij dan ook goed voor bijna één-derde deel van het totale toeristische inkomen van de Cariben. De toeristen zaten minder ruim in hun slappe was, althans Jamaica en de Bahamas zagen hun inkomen uit het toerisme aanzienlijk toenemen verleden jaar. Maar op Puerto Rico en Barbados merkte men weinig verschil in vergelijking met 1982.

Toeristisch jaarboek 1983

WILLEMSTAD — Het Toeristisch jaarboek over 1984 komt dezer dagen van de pers, zo meldt het Caribisch toeristisch onderzoekcentrum CTRC. In honderd pagina's zijn alle relevante cijfers voor de Caribische landen wat het toerisme betreft vermeld. Onder meer kan men achterhalen hoe lang de toeristen bleven, waar zij vandaan kwamen en wat zij uitgaven. Het boek is te bestellen bij het CTRC, Mer Vue, Marien Gardens, Christ Church, Barbados.

Het weer

LICHT TOT half bewolkt en geen neerslag van betekenis. Matige tot vrij krachtige oostelijke wind. Weeroverzicht: In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. Voor de komende 24 uur wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden te Caracas van onze geliefde

Rebecca Yrausquin-de Jongh
op 7 juli 1984

Op zaterdag 14 juli zal er om 6.30 p.m. een Heilige Mis voor haar zielerust worden opgedragen in de kerk van Zuid Bonam.

Namens de familie
Eduard R. H. de Jongh.

A muri nos inolvidabel mama, ruman y wela:

GLORIA VIRGINIA BREGITA WEBER

Norma Schoop
Cecilia Penso-Schoop i fam.
Rinald Schoop (Hulanda)
Lilian Stoot-Schoop i fam. (Hulanda)
Marlene Schoop i fam. (Hulanda)

Hector Weber i fam.
Guillermina Sperwer-Weber i fam.
Anthony Schoop
Reuben Mau-Asam

Kenneth Mau-Asam i fam. (Hulanda)
Daisy Every-Mau-Asam i fam.
Jacqueline Smeet-Penso (Hulanda)

Ta risibi bishita di kondolensha for di 11 or na El Tributo, Otrabanda. Prome ku entiero lo tin servisio di luto pa broeder Thijm. Akto di entiero lo tuma luga djasabra 14 yüli 4 or di atardi pa Santana Katoliko na Roodeweg.

Ta deseo di e defunto pa no manda flor.

Met dankbaarheid voor alles wat zij voor ons betekend heeft is op 11 juli 1984 van ons heengegaan onze lieve vrouw, moeder, schoonmoeder en oma:

Maria Magdalena Breedijk-Kalkman

Berlicum:	Jan Breedijk
Baarn:	Philip, Gonny, Arnoud, Remco
Curaçao:	Freddy, Eve, Ryan, Terence, Nur
Correspondentie-adres:	Churchillstraat [illegible] 5258 LW Berlicum, Nederland

De crematie heeft inmiddels plaatsgevonden.

Verzoeke geen rouwbeklag aan huis.

Hierbij maken wij het overlijden bekend van onze medewerkster

JESSICA PITER

Haar bijzondere toewijding zullen wij immer gedenken.

De teraardebestelling vindt plaats zondag 15 juli 1984 om 4.00 uur vertrekkende vanuit de rouwkamer St. Elisabeth naar de Katholieke Begraafplaats te Berg Altena.

Direktie en Personeel
Spritzer & Fuhrmann N.V.

OPENBARE VERKOOP

Op donderdag, 19 juli 1984, om elf uur in de morgen zal ten overstaan van de ondergetekende notaris of diens vervanger te zijnen kantore aan de Kaya Charles E.B. Hellmund 11 te Bonaire in het openbaar worden verkocht:

A. **Krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1263 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen (Iervelling):**
   1. het tot 7 augustus 2029 lopend recht van erfpacht op een perceel grond met daarop staande een gedeeltelijk stenen woonhuis en bijgebouw, gelegen te Entrejol op Bonaire, kadastraal bekend als afdeling 4, sectie E, nummer 311, groot 450 m2;
   2. een perceel grond, gelegen te Noord Nikiboko op Bonaire, kadastraal bekend als afdeling 4, sectie G, nummer 295, groot 2.070 m2.

B. **krachtens rechterlijk bevel:**
   1. een perceel grond, gelegen te Jatoe Bakoe op Bonaire, met daarop staande een stenen woonhuis met twee bijgebouwen, kadastraal bekend als afdeling 4, sectie E, nummer [illegible], groot 500.430 m2;
   2. een perceel grond, gelegen te Jatoe Bakoe op Bonaire, kadastraal bekend als afdeling 4, sectie G, nummer 519, groot 501.800 m2.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage gedurende acht dagen vóór de veiling ten kantore van de ondergetekende notaris en bovendien, wat betreft de hiervoor sub B bedoelde openbare verkoop, ter griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Bonaire.

Deze voorwaarden houden onder meer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden, dat hij ter nakoming van zijn bod voldoende zekerheid stelt.

Mr. A.P. [illegible],
notaris.

Ku profundo tristesa nos ta partisipa e fayesimentu di

Sr. ALAN FELIX FANEYTE

na bida empleado den nos departamentu di finansas i ekonomia.
Su Rekuerdo lo keda graba den nos memoria.

Sosega na Pas.

Direktiva i Personal
Klinika dr. David Ricardo Capriles.

»stockmarket« NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	334,00	Platinum	341,00
Silver	7,46	Palladium	135,00

AMSTERDAM TODAY JULY 13, 1984

Akzo N.V.	81,40	Oce v Grin	225,00
Elsevier	82,50	Ommeren	26,70
Fokker	59,00	Pakhoed	55,30
Heineken	124,80	Philips	45,40
Hoogovens	47,10	Robeco	59,40
KLM	158,30	Rolinco	56,40
Naarden	36,20	Royal Dutch	148,10
Nat Ned	205,80	Tele Graaf	225,00
Nedlloyd	106,50	Unilever	252,00

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 1/8	- 1/8	I.B.M.	104 3/8	- 7/8
Asa Ltd	50 3/4	+ 1/8	I.T.T.	23	+ 2
Apple Comp	26 5/8	+ 1/4	Manufact.H.	24 7/8	+ 1/2
Atl.Richfield	42 3/8	- 7/8	McDonalds	68 7/8	+ 1/2
Beatrice Fds	27 5/8	+ 1/4	MACOM	18	- 1/4
Burroughs	52 5/8	- 5/8	N.C.R.	22 3/4	+ 1/8
Citicorp	28 1/4	+ 1/4	Natl.Presto	23 1/2	+ 1/8
Coca Cola	57 7/8	- 1/8	Pepsico	41	- 1/4
Dayton Hudson	31 7/8	+ 3/8	Seagram	32 7/8	+ 1/4
Disney	48 1/8	+ 3/8	Sears	31 3/4	unch
Dome Mines	9 1/4	unch	Texas Instr.	119	- 3 5/8
Dupont	44 3/4	+ 1/8	Texaco	33 3/4	+ 1/8
East.Kodak	70 1/4	- 1/8	United Airl.	34 3/4	- 1
Ford	36 3/4	+ 3/8	Union Pac.	37 1/8	+ 1/2
Fluor	17	unch	US Steel	22 3/8	unch
Genl.El.	49 3/8	- 5/8	West.El.	20 3/4	unch
Genl.Motors	66 3/8	+ 3/4	Xerox	37 3/8	unch
Homestake M.	22 3/8	+ 1/2	Zenith	22 7/8	unch
Dow Jones	1.104,57	- 3,98	Stocks up	477	
S+P Composite	150,03	- 0,53	Stocks down	895	

NEW YORK CURRENCIES

December YEN	[illegible]	+ 0,18	December SWFR	42,90	+ 0,30
December DM	36,13	+ 0,23	December BP	[illegible]	[illegible]

FED SEEN DEFERRING MONETARY TIGHTENING
By Peter Knight-Barnard.
New York, July 12 - Participants in the U.S. Government securities market fear the rate of economic expansion will induce the Federal reserve to pursue a more restrictive monetary policy. But there is growing evidence the Central Bank is deferring any moves to tighten the monetary reins, economists say. Prices of Treasury Bonds were boosted today by Federal reserve data showing money supply is growing less vigorously than expected and that bank borrowings from the Fed's discount window are running at a relatively low level. Today's data illustrates that the Fed has not moved to tighten its grip on reserves and also suggested that there are no specila monetary pressures on the Central Bank's policy-making federal open market committee to tighten policy when it meets next week, the economists said. A 1.6 billion dlr contraction in M-1 money supply in the week ended July two was somewhat larger than expected and has pulled the aggregate 5.3 billion dlrs below its target band for annual growth. "The M-1 measure would have to grow by 6.1 billion dlrs next week to take it above its target growth rate," said Larry Leuzzi of E.F. Hutton and Co.Inc.

WALL STREET STOCKS OUTLOOK.
IBM could provide the day's most exciting moment when it reports its second quarter earnings sometime this morning. Analysts said the experts are expecting IBM to earn about 2.60 dlrs a share for the period. The overall stock market could react to any positive or negative surprises in the computer giant's profits, analysts said. Barring the unexpected, analysts think the Dow Jones industrial average, which fell nearly four points yesterday to 1104,57, will remain above the 1100 support level.
REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 13 JULI 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.325	1.345	1.365
PND STERLING	2.285	2.34	2.40
NED GLD	54.95	55.67	56.47
BOLIVAR	—	—	
[illegible]	73.71	74.43	75.23
[illegible]	19.17	20.07	20.97
DUITSE MARK	62.14	62.86	63.66
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.70	1.00	1.06

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN GELDIG VANAF HEDEN 13 JULI 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	93.30
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	103.05
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	100.86
[illegible]	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	99.51
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	95.07

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 12.11%.
AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

AMERICA LATINA

SANTIAGO — Het Democratisch oppositieverbond in Chili is van plan opnieuw een protestdag te organiseren tegen het militaire regiem van president generaal Augusto Pinochet. Men acht zijn vertrek noodzakelijk omdat anders nooit een oplossing wordt gevonden voor de grote problemen waarvoor het land zich geplaatst ziet. Voor het eerst hield men een dergelijk nationaal protest in mei 1983 op initiatief van vakbondsleiders onder aanvoering van de mijnwerkersleider Rodolfo Seguel, de Chileense Lech Walesa.

***

LIMA— Argentinie houdt vast aan zijn souvereine rechten over de Malvinas-eilanden, zo verzekerde minister Dante Caputo van Buitenlandse zaken tijdens zijn bezoek aan Peru. Maar hij voegde er meteen aan toe dat het bewind van president Raul Alfonsin slechts langs diplomatieke weg zijn strijd daarvoor zal voortzetten. De Argentijnse minister bracht tijdens zijn Peruviaanse reis ook een bezoek aan het nucleaire centrum te Huarangal, dat met Argentijnse financiele steun wordt opgezet. Hij beklemtoonde de nauwe band tussen Argentinie en Peru. Dit land stond tijdens de Malvinas-oorlog pal achter Argentinie.

***

QUITO — De muziekgroep Inti-Illimani heeft de verzekering gegeven dat men zijn best zal blijven doen om van zijn recht gebruik te maken dat men bij zijn eigen volk kan leven. Dit ondanks het verbod van de Chileense regering aan twee Chileense leden van de groep om Chili binnen te komen. Zij verliezen de moed niet en ze zullen pogingen blijven aanwenden om Chili binnen te komen, aldus Jorge Coulon, wiens twee broers het verbod van de Chileense militairen gold. Zij hadden hun ouders willen bezoeken en andere familieleden. Het gaat hier om een folkloristische groep welke uit zes Chilenen bestaat en een Ecuadoriaan. De groep was op toernee door Europa toen president Salvador Allende in 73 ten val werd gebracht door het Chileense leger. Sindsdien is men niet meer teruggekeerd naar Chili.

***

LA PAZ — Het Boliviaanse parlement is een maand eerder dan gebruikelijk weer in vergadering bijeen gekomen om een aantal hervormingswetten onder de loep te nemen op belasting- en administratief gebied. Om deze buitengewone vergadering is gevraagd door president Hernan Siles Zuazo die zo snel mogelijk dertien wetsontwerpen wil zien goedgekeurd en uitgevaardigd op belastinggebied. De hervorming houdt in dat degenen met een hoger inkomen steviger aangepakt worden dan de laagstbetaalden. Onder meer gaat de accijns op sterke drank omhoog maar die op sigaretten gaat omlaag. Ook zal de belasting worden aangepast wat de autos betreft aan de cilinder- inhoud van de voertuigen. Een der ontwerpen heeft betrekking op de decentralisatie van de openbare administratie waarbij de heffing via de departementen (provincies) gebeurt.

***

ROME — Het militaire regiem van Chili heeft het land aan de rand van het geweld gebracht, zo meent de christendemocraat Andres Zaldivar. Ondanks de concessies welke het Pinochet-bewind onder zware pressie van de oppositie heeft moeten doen ziet Zaldivar op het ogenblik geen perspectieven om tot democratisering te komen onder het tegenwoordige bewind. Voor het eerst staan we op de rand van het geweld, aldus Zaldivar. Ook onder het bewind van president Salvador Allende hebben we dramatische ogenblikken doorgemaakt, maar nu zitten we vlakbij een veel gevaarlijker situatie, meent hij. Zaldivar leidt de internationale beweging van de christen-democraten. Volgens hem is de situatie daarom zo explosief omdat de armen en de jongeren geen enkele uitweg meer zien uit hun ellende.

***

SAN SALVADOR — Het transport op de snelwegen kwam in El Salvador nagenoeg helemaal tot stilstand onder bedreiging van de guerrilla. Via de verzetszender was gewaarschuwd dat er in de avonduren en de nacht geen verkeer op de wegen zou zijn toegestaan naar en van het oosten van het land. In sommige gevallen werden door de guerrilla blokkades opgeworpen op de wegen. Ook het passagiersvervoer leed onder deze actie.

***

MANAGUA — De Amerikaanse regering heeft zijn goedkeuring gehecht aan de benoeming van Carlos Tunnerman Bernheim tot ambassadeur van Nicaragua in Washington. De 51-jarige Tunnerman was minister van Onderwijs in de Sandinistische regering na de val van president dictator Somoza. Eerder dit jaar weigerde Washington de onder-minister van Buitenlandse zaken Nora Astorga te aanvaarden. Van deze dame is bekend dat zij tijdens de guerrilla tegen het Somoza-bewind generaal Reinaldo Perez wist te verleiden zodat zij deze op het bed om het leven kon brengen.

***

SAN SALVADOR — De guerrillabeweging in El Salvador ontkent met klem gebruik te maken van Russische raketten waarmee men Salvadoraanse vliegtuigen zou kunnen beschieten. Volgens het verzet worden deze valse berichten de wereld in geholpen om de zwakheid van het regeringsleger te verbloemen. In de Amerikaanse pers werd van verschillende kanten gemeld dat de guerrilla de beschikking had van Sovjet grond- en lucht- raketten. Van regeringszijde werd meegedeeld dat men bij operaties in de San Vicente-provincie vier guerrillabases had opgeruimd.

***

SANTO DOMINGO — In het basebalstadion van de Dominicaanse hoofdstad hebben zo'n 25.000 mensen geprotesteerd tegen de honger, het economisch beleid en het hervatten van het overleg met het IMF door de regering van president Salvador Jorge Blanco. Terwijl de betoging in het stadion werd gehouden trad de Domminicaanse politie met harde hand op tegen jongelui die in Santo Domingo om soortgelijke redenen op straat betoogden. Elk ogenblik verwacht men in de Dominicaanse Republiek de aankondiging dat de brandstofprijzen weer stijgen.

***

BUENOS AIRES — De Argentijnse regering voelt zich onaangenaam getroffen door het Chileense besluit de handel te hervatten met de Malvinas-eilanden. De Chileense ambassadeur in Buenos Aires werd ontboden door Buitenlandse zaken waarbij Argentinie zijn teleurstelling tot uitdrukking bracht over het Chileense besluit. Overigens was het kennelijk geen officieel protest. In Santiago zou men de zaak nader analiseren. De handel wordt gedreven vanuit de Chileense Poolstad Arenas, maar niet is bekend wat men zoal verkoopt aan de Malvinas eilanden, om de souvereiniteit waarvan Argentinie twee jaar geleden een oorlog begon tegen Engeland welke smadelijk werd verloren.

***

BRASILIA — De Britse minister van staat Janet Young heeft tijdens haar bezoek aan Brazilie verklaard dat haar land klaar is om overleg met Argentinie te beginnen over het herstel van de diplomatieke betrekkingen, welke werden afgebroken in het kielzog van de Malvinas-oorlog. Ik geloof dat het nuttig zou zijn als Argentinie officieel het eind van de vijandelijkheden afkondigt, maar dit is niet een voorwaarde voor dit overleg, zo zei zij.

VRIJDAG 13 JULI 1984

Ñapa

AMIGOE WEEKENDBIJLAGE

Historia skondí den hanchinan i kasnan

...Kaya Grandi di Otrobanda na mas o menis aña 1910. Kada kas tin su balkón ku pilá ku tabata típiko di e estilo arkitektóniko di Otrobanda...

Na 1707, mas o menos 70 aña despues ku Ulandesnan a yega Kòrsou, West-Indische Compagnie, ku tabata gobernà nos isla, a disidí di bende e tereno habrí na otro banda di Sint Annabaai. E kompania a pone kondishon presis pa tur esnan ku kera traha kas aki: edifisionan mester tabata chikitu i no mas haltu ku un piso. Konsiderando e posibilidat di ser ataká pa enemigu ku por a yega Punda for di Banda Abou òf di Pietermaai, gobiernu di Kòrsou tabata haña ku e espasio rònt di Fort Amsterdam mester a keda mas habri pusibel; asina kañon por a tira riba tropanan ku tabata marcha bini stat.

Di e manera aki Otrobanda a nase i desaroyá den poko tempu, te bira, rònt di mitar di siglo 18, un bario mas grandi ku Punda mes. Mientras Punda tabata rondoná pa un muraya, pa garantisá protekshon, Otrobanda nunka tabatin muraya: p'esei e tabata ofresé lote di tereno grandi i posibilidat di traha kas grandi.

Promé kasnan trahá na Otrobanda, tantu den stilo komo plano, ta parse landhuisnan: abou e parti sentral ta rondoná pa un hadrei i e promé piso ta tapá ku un "zadeldak" ku "dakkapellen". E konstrukshonnan grandi aki tabata kontra e leu ku West-Indische Companie a pone: p'esei den promé tempu di su eksistensha Otrobanda tabatin un karakter ilegal. Komo e tabata ofresé tambe hopi lugá habrí pa keiru, nan tabata yamé "recreatie ruimte van Willemstad". Mas lat e hanchinan i e kaya chikitunan ku awe ta típiko di Otrobanda a nase. Mas kas a bira nesesario pa e trahadónan i e katibunan ku tabata traha na Willemstad, mas o menos 3400 persona na aña 1856.

E kantidat a krese despues di liberashon di katibu na 1863, ora hopi di nan a laga plantagenan pa bin traha den stat, masha biaha pa e mesun shon. Edifisionan chikitu, kas ku un kamber i kushina, a nase kaminda tabatin lugá entre e kasnan grandi.

Banda di Kaya Grandi, e kaya prinsipal di Otrobanda, un labirinto di hanchi a forma. I e kaya i e hanchinan ei tur tin nan kuentanan, tur ta kòrda nos algu ku a pasa den nos historia, hendenan ku a biba aki, eventonan felis òf tristu ku ta marka bida di un bario.

Dos siglo pasá, ora e bario a nase, tabata krusa Sint Annabaai ku ponchi, boto ku bòm plat, huzá tambe pa transportá karga i awa. Hende riku tabatin nan mes ponchi, ku dak di paña pa tapa solo i kusinchi pa sinta kómodo. Hende pober tabata buska un "kabe'i boto": nan tabata bai pornada sintá na punta di e ponchi, kaminda tabata masha fasil pa muha. Konstrukshon di brug na 1888 a pone ku ponchinan a desaparesé. E promé brug di ponton tabata un proyekto di e konsul merikano Leonard B. Smith, pa resolvé e problema di konekshon entre Punda i Otrobanda.

Manera esun di awendia, un motor tabata poné habri i sera: e tabata uni Kaya Grandi di Punda ku Awasá di Otrobanda. Na fin di siglo 19, aspekto di Awasá di Otrobanda a kambia mashá. Orohinalmente un kaya, yamá Havenstraat, tabata kore dilanti di e kasnan, kant'i awa. Ku dèmpelmentu di mayoria di e awa plat di e parti aki di Sint Annabaai, a nase un plasa grandi, konosí komo Awasá di Otrobanda i awe komo Plasa Brion. Te no masha aña pasá e plasa tabatin kiosko, lugá pa keiru, kaminda yonkuman tabata bai topa mosa, lugá pa orkèst toka (tur nos hende bieunan ta kòrda e anochinan di "soirée" na Awasá). Durante siglo pasá, edifisionan grandi, bunita, di stilo klásiko a bini na lugá di e kasnan chikitu orihinal. Trint'i mei a bai ku nan, i te ainda e lugá bashí i e "Tauber monument" ta testigu di un dia ku nos tur ke lubidá.

For di Awasa, e hanchi smal ku ta hiba nos den kurason di Otrobanda ta hanchi 'i bientu, konosí tambe komo hanchi'i pasashi. Hopi hende, ku mester a pasa den Otrobanda i no kera keda pegá den e tráfiko di Kaya Grandi, tabata pasa aki tras.

Ku e nòmber ulandes di Consciëntiesteeg e hanchi ta menshoná den dokumentonan archivo di Kòrsou for di mitar di siglo 18: despues di Kaya Grandi e tabata e kaya mas importante di Otrobanda. Ora nos kana den sombra di su kasnan bieu nos por deskubrí un "gevel" skondí ku su liñanan elegante kontra di e shelu blou, ehèmpel puru di arkitektura di stilo ulandes rònt di 1750. Mas aleu un porta ta mustra ku orguyo su plachi ku ta bisa "1849 N.261", e aña ku nan a traha e kas i su number den e bario, un pida historia ku nos no ta ripará tur dia.

Aki den hanchi 'i bientu e famoso skol pa traha sombré a nase. Den kurá di misa i den un kas akinan, shon Jana i shon Nènè tabata siña muchanan flègtu kabana. For di aña 1910 e industria di sombré di kabana di Kòrsou a yega un nivel internashonal i nan tabata eksportá sombré 'i panamá i sombré 'i latai den henter mundu.

Nos ta dobla den Dwergsteeg, konosí pa hende di Otrobanda komo hanchi 'i Techi. Nan ta kòrda Techi, e limpiadó di bota ku tabatin su kas aki. Tur djasabra Techi tabata pone su sapatunan limpiá nèchi na rei kant'i muraya, afó den hanchi, pa kada hende buska di dje. Seka di e hanchi, pará solitario na final di Sebastopolstraat, un di e prendanan di Otrobanda ta lusi su beyesa for di dos siglo pasa. E kas di Sebastopol, ku su dòbel fachada dekorá, ku su hadrei habrí, tabata meresé, manera historia ta konta nos, di ta kas di Gobernador. Dokumentonan antiguo ta ilustrá ku te aña 1758 e tabata propiedat di Gobernador Isaac Faesch. Despues di su morto, Jan Jacob Faesch a kumpra e kas, deskribí komo "een huys vanouds genaamd 't blauwe huysje aan de zuydzijde van de Consciëntiesteeg tot aan de zeekant bij het binnewater zooals het selve huys in sijn tranqueer is leggende".

Un soldá na warda tabata vihila den e kaya, probablemente pa protehe bida di Gobernador i su presensha a duna Sebastopolstraat e nòmber popular di hanchi'i warda. Tras di e kas, un bòrchi ta bisa ainda "Gallerosteeg". Aki awor ta un kaya grandi i e hanchi ku tabata testigu, manera su nòmber mes ta bisa, di hopi bataya di gai, no ta eksistí mas. Katapila a pasa riba e kasnan chikitu ku e trahadonan di Banda Abou a traha ku tempu den e hanchi. Hanchi 'i sardinchi, Jupiter i hopi otro tambe a desaparesé; kayanan sin salida kaminda muchanan tabata kore skonde, bula tranke, drenta den un kurá sali den un otro hanchi. Esei tabata nan manera pa skapa di e polis makamba ku tabata buskanan pa nan kos di mala mucha. Siguiendo den e delaster pida di hanchi 'i bientu, un pakus historiko ta sobreviví, La Moda de Paris. Tempu di promé ayá hende riku, spesialmente hudiunan di Scharloo, tabata bin aki kumpra nan telanan elegante pa laga sneiru kose.

Un otro skina, un otro hanchi, hanchi 'i Ma Katea. Ken ta Ma Katea? Un "señora" ku mas o menos kuarenta aña pasá tabata risibi su klientenan den un kas den e hanchi aki. Poko hende di Otrobanda ta konosé, e nòmber ofisial di e kaya, Surinamesteeg. Sin dunanos kuenta nos a drenta den un bruashi di kaya (pa nos ku no konosé e bario). Schrijnwerkersteeg ta korda nos kon den e kaya aki karpintenan fini tabatin nan pakus. Palunan di mahòk, importá for di San Dumingu pa traha mesa, stul i kashi, tabata yega ku bapor den haf, i di ei nan tabata trese nan na awa di Rif i deskargá nan serka di e hanchi.

Poko mas aleu ata Sabasteeg: si nos tira un bista den e hanchi nos lo sinti falta di "Pasa Kontrami", e brug di zwai di palu i kabuya ku tabata krusa e awa di Rif for di Sabasteeg. Na aña 1947 a kuminsa dèmpel i traha tereno pa Pater Eeuwensweg pasa dilanti di e kasnan ku un tempu tabata refleha nan mes den awa. Segun nan tabata dèmpel e awa ku shushi di henter e bario, nan tabata forma diferente dam.

Nostalhikonan por konta ainda di e "derde dam" di "zwemkom" di Rif, kaminda muchanan tabata bai landa, di piskamentu

(Sigui lesa na pag 6, kol 1)

...Plasa Brion manera e tabata den añanan binti di e siglo aki...

ANKO VAN DER WOUDE a studia arkitektura na Technische Hogeschool di Delft. Pa su tesis el a skohe un tópiko tokante Riffort i Plasa Brion, p'esei el a studia i konosé Otrobanda su historia i arkitektura. Aktualmente ir. Van der Woude ta trahando na Kòrsou i siguiendo su estudionan riba Otrobanda.

* * *

PAULINE PRUNETI WINKEL a studia historia di arte na Florence, Italia; aktualmente e ta spesialisando na Technische Hogeschool di Delft riba arkitektura di Kòrsou bou di guia di Prof. Dr. Ir. C.L. Temminck Groll.

* * *

Nan dos ta gradisí señor FREDDY DA COSTA GOMEZ di Stichting Monumentenzorg Curaçao i señor LUIS DAAL, hefe di asuntunan kultural di kabinete di minister plenipotensiario di Antias Ulandes na Den Haag. Ku masha kortesia nan, komo berdadero Otrobandista, a konta nos tur e sekretonan ku e hanchinan i e murayanan bieu ta warda.

....Panorama di Otrobanda promé di dèmpelmentu di Awa di Rif. Na man robes riba e pòrtrèt e dos brug "Pasa Kontrami" i "Korta Orea". Hopi lugá manera Kura'i Baka, Frank Courier, Vivir Kontentu" a desaparesé ku trahamentu di viadukto....

Willem Jan Otten

Een schrijver om te leren kennen

Willem Jan Otten debuteerde in 1973 met de gedichtenbundel EEN ZWALUW VOL ZAAGSEL, waarvoor hem de Reina Prinsen Geerligs-prijs werd toegekend. In de jaren daaropvolgend publiceerde hij en epyllion, twee toneelstukken en drie gedichten-bundels. Voor de bundel IK ZOEK HET HIER werd hem in 1981 de Herman Gorter-prijs toegekend. Nu verscheen zijn eerste novelle EEN MAN VAN HOREN ZEGGEN.

Hoofdpersoon in **Een man van horen zeggen,** Gerard Legrand, is al tien jaar dood. Tijdens zijn leven was hij een min of meer bekend pianist (Bach-vertolker). Hij leefde op het moment van zijn plotselinge dood ten gevolge van een verkeersongeval net weer gescheiden van zijn ex-leerlinge Belle (Daniële), voor wie hij tien jaar eerder zijn vrouw Olga en zijn twee zoons Johannes en Frank (die toen zeven en vijf jaar waren) in de steek liet. Belle trouwde en kreeg een dochter Lotte, Frank heeft een kinderloos huwelijk met Klara en Johannes staat op het punt zijn vaste verhouding met Fiorien op te geven om met Dorien op kampeer-vakantie te gaan. Daarmee staat Johannes op het punt waar zijn vader twintig jaar geleden stond, zijn gezin tijdens een kampeer-vakantie in de steek te laten.

Legrand bestaat uit zi n herinnering aan zijn eigen verleden en telkens wanneer iemand van de overlevenden aan hem denkt. Dan komt hij tot leven in de persoon, kan hij horen wat er gezegd of gedacht wordt, voelen wat er gedaan wordt. Uit deze fragmentarische momenten bouwt hij zich een beeld op van wat er op aarde gebeurt en verklaart hij deze gebeurtenissen voor de lezer met behulp van zijn kennis van zijn aardse bestaan.

Het heengaan van de vader (zowel uit het gezin als later uit het leven) heeft een groot aantal vraagtekens achter gelaten bij de nabestaanden. Olga verwijt zich dat zij zijn „zelfmoord" had kunnen voorkomen. Johannes, zelf een pianist die overstapte naar het clavecimbel, probeert — evenals Frank — zijn vader te begrijpen en hem vorm te geven als vader. Klara tracht Frank te behoeden voor een verval leidend tot zelfvernietiging, zoals zij — die Legrand niet gekend heeft — bij Legrand vermoedt. Belle leeft ongestoord verder als moeder van een kind. En het kind zelf twijfelt of haar alkoholisten-vader wel haar vader is: zij herkent in zichzelf eigenschappen van Legrand. Onderwijl begrijpt haar werkelijke(?) vader de verhouding die Legrand met Belle heeft gehad niet en raakt aan de drank.

Incidenteel denkt een persoon buiten deze direkte kring aan de overledene: een vrouw in Engeland waar hij ooit een relatie van een dag mee had, een psychiater die zijn vleugel van Johannes kocht, de vrachtwagenchauffeur die zijn dood veroorzaakte en de enkeling die nog zijn plaat-opnamen speelt.

Het gegeven van de overledene als hoofd-persoon is niet uniek. Het is bijvoorbeeld te vinden in **Posthume herinneringen van Bras Cubas** van de Braziliaanse schrijver Machado de Assis, dat kortgeleden in Nederlandse vertaling verscheen. In de Nederlandse letterkunde echter is het een nieuw gegeven. Bovendien verschilt Ottens vormgeving hierin van die van Machado de Assis, dat de overledene „aktief" is, doorleeft in de gedachten en handelingen van zijn nabestaanden. Zijn leven heeft een vervolg, een post scriptum, beïnvloedt in sterke mate het doen en laten van degenen die hem (van horen zeggen) kenden.

Willem Jan Otten is erin geslaagd om een bijzonder boeiend verhaal een zeer bijzondere vorm te geven. De rijkdom van zijn taal is verfrissend, vooral om de manier waarop hij gevoelens in beeld kan brengen, onderwerpen als muziek en muziekvertolking beschrijft. Zijn konsekwente uitwerking van het gegeven verhoogt de aannemelijkheid van het verhaal en houdt tot de laatste regels toe de lezer in spanning. De dosering van de kennis over het leven van Legrand en zijn familie is perfekt: het verhaal loopt vlot en aannemelijk, steeds zijn er nieuwe gezichtspunten die het voorafgaande verhelderen. Om kort te zijn: ieder die belang stelt in de Nederlandse letterkunde, doet er goed aan de schrijver niet alleen van horen zeggen te kennen!

CAREL DE HASETH

Willem Jan Otten:
EEN MAN VAN HOREN ZEGGEN
Em. Querido's Uitgeverij, 1984
ISBN 90 214 7783 1, 98 pag.

Geboekt

KORT AFRIKAANS

Regelmatig op onregelmatige tijden probeer ik u op de hoogte te houden van wat er zoal aan publikaties verschijnt. Meestal is dat Antilliaans, dan wel Caribisch werk. Soms mag ik u wijzen op andere zaken als bijvoorbeeld een bijzondere uitgeverij. Af en toe ook informeer ik u aangaande Afrikaanse literatuur. Zo ook vandaag, niet in een uitgebreide recensie, maar in een kort 'leesverslag'.

EEN AFRIKAAN OP GROENLAND

U leest het goed! De eerste publikatie waar ik over spreken wil, is: **„Een Afrikaan op Groenland"** van de auteur uit Togo (West-Afrika) **Tété-Michel Kpomassie.** Nu eens niet het verhaal over barre streken door de ogen van blanke reizigers, die verslag doen van verre reizen. Maar, een Afrikaan die door een boek over Eskimo's dat hij in zijn geboorteland in handen kreeg, niets liever wilde dan Groenland bezoeken, kennis maken met Eskimo's: „Op de plaatjes zag ik mollige, lachende mensen. Ze hadden vreemde kleren aan, gemaakt van dierehuiden, en het enige dat ik kon zien waren hun blije, eerlijke gezichten die uit hun grote, met lange dierehaaren afgezette capuchons staken."

Kpomassie geeft in zijn boek de konfrontatie weer tussen twee niet-westerse kulturen. Nu eens niet via de blanke, maar zonder tussenstations is er de auteur, die vergelijken kan. Natuurlijk zijn er de onontkoombare verhalen (als er over Eskimo's gesproken wordt) van sex en dergelijke. Maar vooral komt ook in dit boek het afschuwelijke alcoholisme naar voren. Het heeft geleid tot beschadiging, tot afbraak, tot vernietiging vaak van de oorspronkelijke kultuur van de Inuit (= Eskimo's). Wat kreeg men er voor terug? De afgelopen winter was het in Groenland dusdanig koud, dat het mogelijk was van het eiland naar Canada te 'lopen', omdat de zee zelfs bevroren was. Ernstiger was het, dat de Eskimo's die nu in centraal verwarmde flat-gebouwen woonden het niet warm gestookt kregen en dat de 'westerse' winterkleding niet in staat bleek de kou te weren. Is er een weg terug?

Het boek dat in de serie 'Op schrijvers voeten' verscheen, is een zeer leesbaar, boeiend verslag van een Afrikaan in een wereld van sneeuw en ijs, middernacht-zon, enz. Hopelijk draagt een boek als dit bij tot begrip tussen volken.

OYONO'S "DE HUISJONGEN"

Een hele tijd lag het op mijn bureau: **"De huisjongen"** van **Ferdinand Oyono,** afkomstig uit Kameroen. De oorspronkelijke Franstalige uitgave verscheen in 1960 onder de titel „Une vie de Boy". In het voorwoord van de Amerikaanse editie ("Boy") schrijft Edris Makward, dat dit boek: „openlijk de excessen van de koloniale maatschappij aan de kaak stelt en vooral het bewustzijn van de Afrikaan en zijn samenleving toont om helder te konstateren de ijdelheid en ongefundeerde eis ten aanzien van superioriteit van de Europeaan in Afrika". Het werd in zijn bijster positief ontvangen; nu ziet men het boek als **„een van de meester-werken van de moderne Afrikaanse literatuur".**

Het is de Afrikaanse mens die gedesillusioneerd de blanke wereld beschouwt. **Mineke Schipper** schrijft in haar voortreffelijke inleiding op de Afrikaanse letterkunde (de als Aula pocket 696 verschenen publikatie **'Afrikaanse letterkunde',** in de Amigoe gerecenseerd): „In "Une vie de Boy"... is het dagboek van de huisbediende Toundi de spiegel waardoor we kennis maken met de Franse districts-commandant, diens vrouw en andere koloniale blanken uit hun kring. De argeloze observaties van Toundi brengen een schok-effect teweeg". Na de aantrekkelijke schijn die het onbekende had, was het einde: de blanke in al zijn naaktheid. De blanke die wellicht wel wilde, maar niet wist wat en hoe en vooral niet wie de mens was over wie hij vond te waken te zijn gesteld. Hij leerde niet kennen en daardoor kende hij vaak zichzelf niet.

Een bijzonder boek. In het Nederlands vertaald, uitgegeven door uitgeverij Kosmos. Uw aandacht echt waard!

ADRIES VAN DER WAL

D.M. Thomas: "Ararat"

Een geblinddoekte in een labyrint

DONALD THOMAS verwierf zich in 1981 literaire naam en prestige met zijn best- seller "The White Hotel". "Ararat", zijn nieuwste roman, is een duizeling- wekkende berg van opeengestapelde verhalen: verhalen- in- een- verhaal, als een Russische pop die telkens weer een andere pop bevat.

"Ararat" beweegt zich in het nevelige niemandsland tussen droom en werkelijkheid, fictie en historische feiten.

IMPROVISATIE

Een Russisch dichter Sergei Rozanov is van Moskou naar Gorky gereisd om de nacht door te brengen met Olga, een blinde vrouw, die een bewonderaar is van zijn werk. Het is ook figuurlijk een "blind date", omdat hij Olga nog nooit gezien heeft. De afspraak is telefonisch gemaakt. Olga valt tegen en op haar verzoek begint Rozanov, als de mannelijk variant van Scheherazade, een verhaal te improviseren over drie schrijvers die een schrijvers- congres bijwonen in Yerevan, Russisch Armenië.

De drie schrijvers zijn: Aram Khandjian, een Armeense, traditionele verteller; Mariam Fairfax, geboren Toumanian, een Amerikaanse schri ver van Armeense oorsprong en als derde een naamloze, dronken Russische dichter.

Zij besluiten een wedstrijd te houden in improvisatie en kiezen als thema: de prachtige, tweetoppige berg Ararat in Nood-Oost Turkije, symbool van de Armeniërs voor hun land, en zichtbaar vanuit Yerevan.

Khandjian steekt van wal met een verhaal over Surkov, een Russische dichter die via Armenië op weg is naar de VS. Op zijn zeereis naar Amerika heeft hij minstens één affaire, ofschoon zijn dokter hem dat nadrukkelijk verboden heeft; luistert hij naar de vertellingen van een zekere Finn over de vervolgingen van Armeniërs en zelf maakt hij een onvoltooid fragment af van "Egyptian Nights" van Pushkin. In Pushkin's verhaal treedt weer een verhaal- in- een- verhaal op. Een Russische dichter Charsky raakt bevriend met een Italiaanse "improvisatore", die op zijn beurt improviseert op een verhaal van Cleopatra en haar drie geliefden. Dan treedt er een breuk op met het verhaal van Thomas / Rozanov / Khandjian / Surkov / Pushkin / Charsky. Surkov landt met een vliegtuig op Kennedy Airport. De zeereis was slechts een droom en ook de improvisatie op Pushkin.

Marian Fairfax neemt dan over en brengt het gehele verhaal naar Armenië, als twee Armeniërs — zijzelf en Khandjian — naar hun roots terugkeren. Rozanov neemt dan in een epiloog de touwtjes weer in handen. De onbekende, dronken Russische dichter levert, ofschoon dat was afgesproken, geen bijdrage in de improvisatie. Hij ontsnapt uit Yerevan, steekt de grens over naar Turkije en gaat naar Ararat.

ARARAT

Ararat, het thema van de improvisaties, treedt in verschillende gedaantes op.

Op de eerste plaats als majestueuze sereniteit te midden van de holocaust. Volgens Armeense bronnen zouden Turken, in het begin van de Eerste Wereldoorlog, ongeveer anderhalf miljoen Armeniërs om het leven hebben gebracht. Turkije heeft dit overigens altijd ontkend. Op de tweede plaats verschijnt de berg als liefdes- symbool met zijn twee, onafscheidelijke toppen.

Voor de schrijvers in Yerevan staat de berg weer symbool voor de verscheuring van Armenië in een Turks en een Russisch gedeelte. De berg staat ook voor de Koude Oorlog en het IJzeren Gordijn. De schrijvers kunnen de berg zien, maar niet aanraken.

Ararat als meervoudig symbool

De Bijbelse associatie van Ararat met de ark van Noë wordt niet uitgewerkt.

LABYRINT

De structuur van "Ararat" is verre van doorzichtig. Identiteiten vervagen en namen vervagen. De lezer voelt zich vaak als een geblinddoekte in een labyrint.

Thomas is er niet in geslaagd om "Ararat" uit te tillen boven het niveau van een rommelig samenraapsel van verhalen.

WALTER PALM

D.M. Thomas: "Ararat"
(Pocket Books- New York)
(Nederlandse editie in de vertaling van Wim Dielemans verschenen bij Uitgeverij Villa in Bussum)

Bij verschillende Nederlandse uitgevers verscheen de laatste tijd werk van Zuid-Afrikaanse schrijvers. Coetzee bij Agathon, Gordimer bij De Arbeiderspers en Brink en Breytenbach bij Meulenhoff, om de meest belangrijke schrijvers te noemen.

Breytenbach en Gordimer:

Zuid-Afrika, nu en later

Van Breytenbach verschijnt binnenkort de gedichten-bundel **Spiegeldood,** terwijl een herdruk uitkwam van zijn uit 1977 daterend en in 1980 in het Nederlands vertaalde **Een seizoen in het paradijs,** waarin de schrijver zijn drie maanden durend verblijf in Zuid-Afrika beschrijft.

Breyten Breytenbach, voor de Zuid-Afrikaanse regering een „blanke", verloor, vanwege zijn huwelijk met een „nie-blanke" Vietnamese vrouw, de mogelijkheid zijn vaderland binnen te komen. Dit verbod werd in 1972, mede vanwege de grote bekendheid die Breytenbach inmiddels verwierf, tijdelijk opgeheven om het echtpaar in staat te stellen een bezoek van drie maanden aan Zuid-Afrika te brengen. In **Een seizoen in het paradijs** beschrijft Breytenbach de roes van dit bezoek. De gespannen voorbereidingen na de verrassende toestemming, het overweldigende bad in de taal en de gevoelens en emoties die het bezoek oproept. Een soort dagboek in proza, afgewisseld met poëtische impressies.

„Ik ben teruggekomen om een nieuwe stok te snijden, om mijn oor in de taal te komen wassen en mijn ogen vol te stoppen met berg en zee en woestijn en bloem. Of, in het Engels — to be **there,** not just with-it", zegt Breytenbach er zelf van. En zo is het dan ook. Hij speelt met zijn taal, ervaart de overweldigende natuur, leeft in een roes van terugzijn in zijn vaderland. Een land waarvoor hij — tijdelijk — bereid is te leven aan de positieve kant. Zijn ontmoetingen met het Zuid-Afrika, waar hij zich van distantieerde en dat hem jarenlang op afstand van zijn vaderland heeft gehouden, worden weliswaar cynisch beschreven, maar deze beschrijvingen vormen niet de essentie van het werk, zoals dat wel het geval is met ander werk van Breytenbach. Maar dat maakt in feite niets uit: de hartstocht waarmee Breytenbach zijn land beschrijft en de wetenschap dat hem dat land zo lang werd ontzegd, zegt de lezer al meer dan genoeg...

Drie jaar na zijn bezoek keerde Breytenbach illegaal terug naar Zuid-Afrika. Hij werd gearresteerd op beschuldiging van subversieve aktiviteit en tot negen jaar gevangenisstraf veroordeeld. In 1982 werd hij vrijgelaten en vestigde hij zich in Parijs.

De schrijfster Nadine Gordimer (geb. 1923) verschilt in haar aanpak van Breytenbach. Zij beschrijft (toekomstige) gebeurtenissen in Zuid-Afrika zonder direkt stelling te nemen. Haar stellingname wordt echter in beeld gebracht door de beschrijvingen zelf, de personen waarover haar verhalen handelen.

July's mensen beschrijft het onderduiken van de blanke Bam en Maureen Smales met hun kinderen in het dorp van hun bediende July, wanneer in Zuid-Afrika een burger-oorlog uitbreekt. De Smales zijn liberalen en hopen op een lotsverbetering van de gekleurde Afrikanen, maar verbergen zich omwille van hun eigen veiligheid in het afgelegen dorpje van July, waar ze de hut van July's moeder krijgen toegewezen.

Gordimer beschrijft de spanning om de oorlog en de aanpassing van het blanke gezin aan een leefwijze die mijlen ver van hun dagelijkse werkelijkheid staat. Daarbij komen ze tot de ontdekking dat zij — hoe liberaal ze zichzelf ook dachten — toch heel weinig weet hebben van mensen als July en hun leefomstandigheden. Een mens die vijftien jaar lang hun bediende is geweest, is in feite een hoog gezinde vreemde. Een mens die van alles doet om het hen naar de zin te maken, maar hen er tegelijk ook op wijst dat hun wereld een andere is dan de zijne. Alleen al het besef dat July alleen voor hen zo heet, dat zijn werkelijke naam het Afrikaanse Mwawate is, is een schok. Zij hebben te lang in hun schijn-werkelijkheid geleefd, alleen de kinderen zijn in staat elkaar werkelijk te begrijpen en te accepteren.

Langzaam maar zeker groeit bij Maureen, de hoofdpersoon in het boek, het besef dat zij zich een wereld die niet de hare is, heeft toegeëigend. Dit besef doet haar aan het eind van het verhaal zelfs kiezen voor de onzekerheid van vriend of vijand. Een onzekerheid die echter de zekerheid in zich draagt dat zij het land voor July en zijn „echte" mensen achter laat, dat zij hen bevrijdt van de aanwezigheid van haar gezin. Gordimer schrijft heel knap naar deze climax toe, waarbij ze Maureen confronteert met haar verleden, haar geweten en de werkelijkheid van het ogenblik. Het is uiteindelijk een stellingname, die niet voor tweeërlei uitleg vatbaar is.

CAREL DE HASETH

Breyten Breytenbach:
EEN SEIZOEN IN HET PARADIJS.
Meulenhoff, 1983,
ISBN 90 290 1594 2
Nadine Gordimer:
JULY'S MENSEN
De Arbeiderspers, 1983,
ISBN 90 295, 1814 6

Lauffer

De Fundashon Pierre Lauffer heeft wederom gezorgd voor de posthume-publikatie van één van de vele verhalen die wijlen **Pierre Lauffer** gedurende zijn leven geschreven heeft. Het betreft hier de uitgave van het kinderboekje **„Un wea chikí",** een uitgave die qua uiterlijk en verteltrant sterk overeenkomt met **„Un skèr ta bai keiru",** welke de tweede uitgave was van een serie kinderboeken van P. Lauffer, die de Fundashon op de markt belooft te

Kort bestek

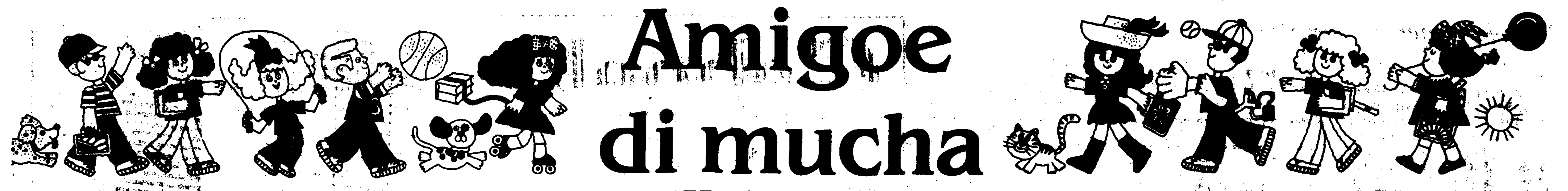
brengen (zie Ñapa van 27 januari 1984). Ook dit boekje is door Ruth Zefrin geïllustreerd.

Un wea chikí is het verhaal van een pannetje dat in een winkel staat, maar waarvoor geen enkele koper belangstelling toont. De pan zelf die dolgraag gekocht wil worden om zijn funktie in een keuken te kunnen vervullen, prijst zichzelf daarom bij iedere klant, die binnen komt, aan. De meeste klanten hebben echter belangstelling voor andere spullen, totdat een klein jongetje de zaak binnen komt, het liedje van het pannetje hoort en het besluit te kopen.

Ook in dit boekje, evenals in „Un skèr ta bai keiru" maakt P. Lauffer gebruik van het herhalings-effekt in de vorm van een liedje dat het pannetje steeds zingt om zichzelf aan te prijzen. De auteur richt zich ook verschillende keren direkt tot de jonge lezer: „Bo ta korda ta kikoe wea ta kanta!" Mede door het simpele onderwerp en vereenvoudigd taal-gebruik leent het boekje zich goed voor om aan kleuters voorgelezen te worden.

De illustraties (in totaal 15 op een totaliteit van 23 pagina's) en de prettige druk dragen ook bij tot de kwaliteit van het boekje.

VIOLA STATIA

Amigoe di mucha

Beste kinderen

BESTE KINDEREN
Eindelijk is de grote vakantie begonnen, he! Gaan jullie nog op reis, of blijven jullie fijn thuis? De poes van onze vrienden heeft ook vakantie. Ze mag een weekje naar een dierenpension, omdat haar baasjes een reis gaan maken. Ze krijgt goed te eten en te drinken, maar of ze het leuk vindt?! Voor de thuisblijvers is hier weer eens een bladzijde vol lees-, puzzel- en kleur- plezier. Doe je best

TANTE NEL

De eerste planten

ONZE AARDE IS al heel erg oud: ongeveer 2 miljard jaren. Kun je je dat voorstellen! En in het allereerste begin zag ze er heel anders uit dan nu. Een kale bal was het, zonder huizen, mensen, dieren of zelfs maar planten. Geen gladde bal, maar met grote gaten en hoge bergtoppen, ontstaan door aardbevingen en vulkanische uitbarstingen. Alles was omgeven door dikke wolken, die de zonnestralen tegen hielden. Die dikke wolken zorgden ervoor dat het jaren en jaren achtereen heel hard regende. En door die hevige, steeds maar doorgaande regen ontstonden de oceanen, de zeeën en de rivieren.

Dankzij de oceanen konden toen de eerste planten ontstaan. Dunne groene algen, die in het water ronddreven. Maar door de eeuwen heen veranderden sommige van deze kleine groene plantencellen in zeewieren met lange stengels en heen en weer golvende takjes.

Op het land groeide nog steeds niets. Maar de zeeën sloegen met grote golven tegen de kusten en lieten planten achter, die op de een of andere manier meer en meer geleerd hadden op het land te leven. We weten niet veel van deze eerste landplanten. Misschien waren het zeewieren met wortels, die sterk genoeg waren geworden om zich vast te hechten op de ondiepe plaatsen aan de rand van de zeeën. De wortels drongen in de aarde, waardoor de golven de planten niet meer terug in zee konden slepen.

Dankzij de planten werd het mogelijk ook op het land te leven. Ze hielpen teelaarde te maken uit de verbrokkelde gesteenten. Ze zorgden ervoor, dat de teelaarde niet door de wind en de regen werd weggevoerd. Maar het belangrijkste is dat ze voor voedsel voor andere levende wezens zorgden. Zo ongeveer 350 miljoen jaren geleden kropen de eerste zeedieren het land op. Maar dat is weer een ander verhaal, dat ik jullie ook nog wel eens zal vertellen.

Puzzel van de week

PUZZEL van deze week:
HORIZONTAAL: 1. heb je nodig om te rijden; 4. okay (afkorting); 6. heb je nodig om in leven te blijven; 10. lidwoord; 11. vervoeging van bieden; 13. Noorse munt; 14. meer dan erg; 16. plannen; 18. eerst volgende (afkorting); 20. één moment; 21. kleding; 24. oproer; 26. lade; 27. getal; 29. vochtig; 31. zoogdier; 33. de maat nemen; 35. reeds; 36. pluk haar; 38. vervoeging van rekenen; 41. been van de borstkas; 43. en andere (afkorting); 45. tekens geven; 48. wat overblijft; 50. eer; 51. groente; 53. eerste vrouw; 54. slecht lopend; 55. achter; 56. val.

VERTIKAAL: 1. deel van het jaar; 2. bewoner van Ierland; 3. hemelbewoner; 4. ons inziens (afkorting); 5. steen; 7. goals; 8. eer; 9. ben je zelf; 11. geluid van afkeer; 12. verdelgingsmiddel; 15. gelijk; 17. lof; 19. menigte van soldaten; 21. zonder haar; 22. toestel om te stoppen; 23. luizeneitjes; 25. niet vroeg; 26. lade; 28. hals; 30. neenbote; 32. kleine openingen in de huid; 34. familielid; 37. ...; 39. deel van de buik; 40. adem; 42. mond van een dier; 4. vochtig, koud; 46. tijdperk; 47. kloosterlinge; 48. reeds; 49. gegroet (Latijn); 52. onder andere (afkorting).

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAf. 15,- van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 27 juli 1984 worden bekend gemaakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 26 juli 1984 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire. Duidelijk op de envelopppe vermelden: KINDERPUZZEL

WINNARES van de vorige keer:
Filomena Lambert
Cura Cabai 113B
San Nicolas
Aruba

Zij kan langs komen bij Redactie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 om haar prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer:

KROT
RARE
OREN
TENT

Mopjes

RESTAURANT

Meneer De Bont was voor zaken in de stad en liep rond de middag een restaurant binnen om te lunchen. Hij gaf zijn bestelling op aan het dienstertje. Hij wachtte en wachtte en werd hoe langer hoe nijdiger, tot hij het meisje met zijn eten zag aankomen. Hij bekeek haar eens goed en vroeg:
"Ben jij het meisje dat ik mijn bestelling heb opgegeven?"
"Ja, meneer".
De Bont: "Hoe is het mogelijk. Je ziet er nog even jong uit als toen!"

NOG STERKER

Pietersen: Toen ik als jongeman voor het eerst in Amsterdam kwam, had ik maar een paar gulden op zak.
Smit: Toen ik in Amsterdam kwam, had ik helemaal geen geld en bovendien niets aan mijn lijf!
Pietersen: Is het werkelijk?
Smit: Ja, ik ben namelijk in Amsterdam geboren.

In de brievenbus

Lieve Tante Nel,
Hoe gaat het met U? Ik vind Uw kranten mooi. En ik ga over naar klas 3C. Ik zat in klas 2B. Mijn vader en moeder zijn blij, dat ik over ga. Dag, prettige vakantie verder.

BIRGITTA TEN NAPEL
Abrahsmz A 114
Curaçao

Hallo Birgitta,
Je hebt vorige week een heleboel mensen blij gemaakt: Je vader en e moeder en jezelf, omdat je over bent gegaan. En mij, omdat je de kinderkrant mooi vindt. Nu zullen we vast en zeker allemaal een fijne vakantie hebben, denk je ook niet? Daag, schrijf je nog eens?

TANTE NEL

Kabouter Brr en zijn baard

"VANDAAG," ZEI Poetsje op een morgen, "ga ik naaien. Ik heb een nieuwe rok nodig, want mijn oude zit vol vlekken. En voor jou ga ik een nieuwe puntmuts maken, kabouter Brr, want de kakkerlakken hebben allemaal gaatjes in je oude gemaakt." Ze pakte een grote sleutel uit haar schortzak en maakte daarmee een grote ijzeren kist open. In die kist stopte Poetsje alles wat ze wilde bewaren. Lapjes, een ketting van patiapitjes, haar trouwjurk, beeldjes, doosjes, een kabouter-speelgoedhondje en oh nog veel meer.

En toen Poetsje haar nieuwe rok al bijna klaar had, zat kabouter Brr nog steeds alles uit de kist te bekijken. Eerst had hij een mooi lapje uitgezocht voor zijn nieuwe muts. Een geel lapje met rode balletjes erop. En daarna bekeek hij de doosjes en de beeldjes en al het andere in de kist. Met allebei zijn handen graaide hij tot op de bodem om alles goed te zien. "Hier heb je de sleutel," zei Poetsje tegen hem. "Dan kan je de kist weer op slot doen als je klaar bent. Anders eten de kakkerlakken al mijn mooie lapjes op, of mijn trouwjurk. Stel je voor!" Kabouter wilde net de kist weer netjes dicht doen, toen hij plotseling nog een doosje ontdekte, dat hij nog niet gezien had. En het was nog wel zo'n mooi doosje, blauw met allemaal gouden zonnetjes, maantjes en sterretjes erop.

Het was een duveltje in een doosje. Als je het open maakte, sprong het speelgoedduveltje met een vaartje omhoog. Maar dat wist kabouter Brr niet. Hoei! wat schrok hij, toen het duveltje opeens uit het doosje tegen zijn neus vloog. Hij sprong zo haastig overeind, dat hij zijn hoofd tegen de deksel van de kist stootte. En de deksel schrok zeker ook, want die viel met een klap dicht, klik, in het slot.

"HELP, HELP!" kabouter Brr trekte en trok. "Au, mijn baard, au, au!" Verschrikt kwam Poetsje toelopen. "Ha, ha", lachte ze, toen ze kabouter Brr zag springen met zijn baard tussen de kist. "Geef maar gauw de sleutel, dan kan ik de kist open maken".

Maar kabouter Brr kon de sleutel niet geven. Die was in de kist gevallen en de kist was op slot. Ja, toen lachte Poetsje niet meer. Ze keek even sip als kabouter Brr. Wat moest ze nu doen? Ze kon toch niet de baard van kabouter Brr afknippen! Een kabouter zonder baard was geen echte kabouter, vond ze.

"Je moet de kist open hakken", zei kabouter Brr, "met een bijl". Maar hoe Poetsje er ook op los hakte, de kist kreeg nog geen deukje. Het was een hele sterke ijzeren kist. Die liet zich niet zo maar stuk hakken. "Hou maar op", zuchtte kabouter Brr. Hij werd haast doof van het harde gebonk op de kist, zo vlak bij zijn oor.

De dieren uit de buurt kwamen nieuwsgierig aan lopen, om te kijken wat dat voor een lawaai was. Het huisje was vol muisjes, hagedisjes, mieren, torren en muggen. En de konijntjes, die te groot waren om binnen te komen, gluurden met z'n oog door de ramen.

Ooh, wat schrokken ze allemaal. "Kabouter Brr zit vast met zijn baard!", zeiden ze tegen elkaar. En een muisje vroeg: "Zullen we helpen trekken?" Hij greep kabouter Brr bij zijn jasje. Een ander muisje hield het eerste bij zijn staart vast. En weer een ander muisje hield de staart van het tweede muisje vast. Zo stonden alle muisjes achter elkaar en trokken zo hard ze konden. Het eerste muisje aan het jasje van kabouter Brr en de anderen aan de start van het muisje voor hen.

"Au, au," schreeuwde het kaboutertje. "Krak, krak", zei het jasje. "Piep, piep", zeiden de muisjes. Ze vielen boem, boem, boem allemaal achterover. En het voorste muisje had een stukje jas van kabouter Brr in zijn pootjes. Maar de baard zat nog steeds tussen de kist gekneld. "Oh, oh", zuchtte Poetsje, "nu moet ik nog een nieuw jasje maken ook".

"Misschien kan ik wel helpen", zei een hagedisje. "Denk je?" vroegen kabouter Brr en Poetsje. En ja hoor. Het hagedisje stak zijn staart in het slot van de kist, friemelde er wat mee, duwde en ... klik! zei het slot. Daar sprong de deksel open. En kabouter Brr trok vlug zijn baard uit de kist, want stel je voor dat het weer dicht viel! "Hiep hiep hoera!" riepen alle dieren. En Poetsje haalde een grote dadeltaart uit de kast. "Omdat kabouter Brr zijn baard nog heeft", lachte ze. Alle dieren kregen een stukje. De muisjes, de hagedisjes, de mieren, de torren, de muggen en de konijntjes buiten. En het hagedisje, dat de kist weer open had gemaakt, kreeg twee stukjes. Dat had hij wel verdiend.

DOOR:
NEL BASILIO

Om zelf te maken

Sierpollepel

VORIGE KEER hebben we een sierplankje gemaakt. Deze week gaan we er een leuke pollepel bij maken. Verf de steel en de achterkant van een pollepel in dezelfde kleur als het sierplankje. Als je het plankje niet gemaakt hebt, kun je nu een leuke kleur uitkiezen die bij de keuken past. De binnenkant van de lepel wordt creme. Laat wel elke kleur goed drogen voor je aan de volgende begint. Voor degenen die het nog niet wisten: We gebruiken hier plakkaatverf voor.

Breng met carbonpapier bijgaande tekening over op de binnenkant van de pollepel en verf de blaadjes groen en de aarbeien rood. Tenslotte vernis je de hele pollepel wel.

Puzzel voor de kleintjes

VUL DE namen van de dieren die je hier ziet in. Zet in elk hokje een letter. Als je ze goed hebt ingevuld, mag je ze kleuren.

K

(Oplossing staat rechts onder aan deze pagina)

Om te kleuren

Oplossing van de puzzel voor de kleintjes:
kikker - kuiken

Eeuwige stad biedt nadelen voor toeristen

● Vooral de pelgrims zijn het die in Rome oorzaak zijn van de massale verkeersopstoppingen. Naar audiënties van de paus, bij voorbeeld, komen honderdduizenden per bus naar de Eeuwige Stad. Het is dan niet alleen moeilijk een plaatsje te vinden, maar wanneer men eenmaal geparkeerd staat, is er voor het overige verkeer geen doorkomen meer aan.

Rome staat gelijk aan CHAOS!

ROME — In de hele wereld is er geen stad te vinden, waar per hectare zoveel oudheid, cultuur en monumenten te bewonderen zijn als in Rome. Dat weten ook de miljoenen toeristen, die de stad jaarlijks over de vloer krijgt. Zij kunnen niet zonder Rome, maar Rome kan ook niet zonder zijn gasten.

Dankzij de vier tot vijf miljard gulden, die alle vreemdelingen bij elkaar hier elk seizoen achter laten, zou je zelfs kunnen beweren, dat de Eeuwige Stad allang werkelijk naar de eeuwigheid verhuisd zou zijn wanneer de toeristen haar enkele seizoenen achter elkaar hadden gemeden. Rome mag dus blij zijn met zijn toeristen, maar zijn de toeristen ook zo in hun schik met Rome? Of: doet Rome wel genoeg om het de gasten naar de zin te maken?

NEGATIEF

Het antwoord is negatief. Dat is de mening van de meeste toeristen, maar ook die van de Romeinen, de gastheren. Toeristen zeggen in acht van de tien gevallen: „Fantastische stad", en: „Wat is er hier ontzettend veel te zien." En dan komt het onvermijdelijke 'maar': de anarchie in het verkeer, de nonchalance, de ongedisciplineerdheid van de Romeinen, de vuiligheid en de onveiligheid op straat. „Is het hier altijd zo'n chaos?" vragen ze dan. En: „Toch jammer dat er zoveel musea op slot zijn, en dat er zoveel monumenten in de steigers staan. Is dat nu altijd zo?"

Er zijn veel dingen in deze stad die niet kloppen, en dat mag je het gemeente-bestuur verwijten, maar ook degenen die het gemeente-bestuur hebben gekozen. De 'leiding' van Rome is sinds zeven jaar in handen van een volksfront van communisten en socialisten. Of het nu aan Carlo Max ligt of niet, in elk geval is er in Italië niets besluitelozer dan dit rode regime.

GENERATIES

Om in een straat eenrichtingsverkeer in te voeren, om een apart bus- of taxi-baan te creëren, om een oversteek-plaats voor voetgangers te beveiligen, kortom om met eenvoudige maatregelen enige orde te scheppen in de levens-gevaarlijke verkeers-chaos, zijn generaties rode stads-bestuurders nodig. In Rome regeert niet de gemeenteraad. Daar hebben de belangengroepen, de middenstanders, de buschauffeurs, de vereniging van taxi-bestuurders, de bond van vuilnis-ophalers, de gepensioneerden, de 'vrienden van de parken', enzovoort het voor het zeggen.

Ondanks alle mogelijke pogingen is de Via del Tritone nog steeds de gevaarlijkste straat in het centrum. Regelmatig werd er voorgesteld de situatie te verbeteren, maar steeds was het de ene pressure-group na de andere, die een spaak in het wiel stak. Het gevolg is dat de zaak langzaam maar zeker vast loopt en ondraaglijk wordt; niet alleen voor de toeristen, ook en vooral voor de Romeinen zelf.

MOOI IDEE

De instelling van het heilig jaar was een mooi idee van de paus, waar de middenstand van Rome (en van het Vaticaan) hem nog innig dankbaar voor is. Vele Romeinen hoopten ook dat het stadsbestuur de komst van de pelgrims zou aangrijpen om eindelijk eens orde op zaken te stellen, om het parkeerprobleem aan te pakken, om wat meer straten en pleinen autovrij te maken; kortom om Rome weer leefbaar te maken. Dit is echter een ijdele droom gebleken.

Van alle fraaie maatregelen die het gemeente-bestuur 'in het kader van het heilig jaar van de verlossing' had aangekondigd, is er niet één verwezenlijkt. 'Wegens gebrek aan financiële middelen'. Voor het verkeer was er dus zelfs in het heilige jaar geen sprake van 'verlossing', en de pelgrims moesten maar zien hoe ze met behoud van al hun ledematen de overkant van de Via Nazionale, van de Piazza Venezia of de Via Veneto bereiken.

HYGIENE

In het kader van hetzelfde heilige jaar had de gemeente de plaatsing van een aantal automatische viertalige openbare plees in het centrum in het vooruitzicht gesteld, 'opdat de hygiëne niet onder de komst van zoveel pelgrims zal lijden'. Opgetogen wethouders organiseerden zelfs een persconferentie voor deze sanitaire revolutie. Maar de eerste „internationale" WC moet nog worden geïnaugureerd; om de simpele reden, dat het ding nog niet eens is aangeschaft. Ook op dit front geen verlossing dus.

Het publieke vuil levert zo mogelijk nog meer problemen op. De viezigheid op de Romeinse straten vormt volgens onderzoeken een van de grootste stenen des aanstoots voor de toerist: vooral voor die uit de wat beter gesitueerde landen. Maar Rome doet heel weinig om deze bron van ergernis weg te nemen.

KAUWGUM

Een Japanner die een stukje versleten kauwgum uit zijn mond neemt en daarmee vastberaden op een openbare prullebak afstapt, is een indrukwekkend tafereel, dat de Romein met open mond gadeslaat, maar hem niet tot inkeer brengt. Romeinen gooien hun afval op straat, in het park, en soms (zeer stiekem) onder de auto van de buurman. Zo hebben zij dat geleerd en zo leren ze dat hun kinderen.

Ondertussen dienen de afvalbakken langs het Forum Romanium, bij de Caracalla of op het Barberini-plein alleen maar voor de toeristen. Wat een van de mooiste archeologische gebieden van Italië zou kunnen zijn, het gebied tussen de oude en de nieuwe Appia, is nu een woestenij vol rotzooi en huisvuil.

Pas nadat een lokaal dagblad er schande van had gesproken, rukte de gemeente-reiniging — die dag niet in staking — uit om de wereld-beroemde renbaan Circus Maximus van alle fornuizen, koelkasten en wasmachines, die de Romeinen daar hadden neer gegooid, te ontdoen. Rome's mooiste parken zijn zondagmiddag complete vuilnisbelten, ondanks hardnekkige acties in de media voor een „Roma pulita", een schoon Rome.

Met de veiligheid op straat is het net zo erg gesteld als met de vuiligheid. De jongste statistiek toont aan dat in heel Italië meer mensen omkomen als gevolg van straatroof dan als gevolg van kidnappingen. De straatrovers of scippatori (sjieppatóóri) concentreren hun activiteiten op steden, die een vast onderdeel uitmaken van het klassieke toeristen-circuit: Florence, Palermo, Napels en vooral Rome.

De toerist blijft het geliefkoosd doelwit van de onverlaten; ook al is er bijna geen gids meer die zijn klanten zonder indringende waarschuwingen de straten van Rome op stuurt. Maar ook al wordt de schoudertas of de camera met nog zoveel pressie tegen het bovenlichaam gedrukt, de dief heeft het voordeel van de verrassing, en buit dat tenslotte uit.

LUILEKKERLAND

Trastevere, het Pietersplein, de trottoirloze straatjes van het oude centrum zijn het luilekkerland voor de scippatore op brommotorfiets. De politie tracht er van alles aan te doen, in de wetenschap dat een beroofde toerist niet gauw meer terugkomt, maar zolang de jongeren reden te over hebben om zich te vergrijpen aan het bezit van anderen, gaan ze door.

Ook rond de monumenten, de musea, het Colosseum en de catacomben, waarvoor de toeristen speciaal komen, mankeert er heel wat. Men zegt wel eens, dat het enige museum, dat in Italië functioneert, dat van het Vaticaan is, en dus niet eens Italiaans. De Italiaanse musea en monumenten, vooral die van Rome, worden permanent geteisterd door personeels-gebrek, restauratie-drift en andere natuurlijke aandoeningen, die vaak de entree tot de leukste en interessantste afdelingen versperren.

JARENLANG

Het beroemde ruiterstandbeeld van Marcus Aurelius is al jarenlang in reparatie. De bekende Galleria d'Arte, trefpunt voor artistiek Rome, moet nu voor vijf jaar onder behandeling, ondanks de protesten van alle kanten.

De beroemde zuil van Antonina — een van de mooiste — staat al jaren in de steigers. Hetzelfde geldt voor de oude obelisk op het Piazza del Popolo en die tegenover het presidentieel paleis. Zo'n 250 monumenten zijn op het ogenblik in Rome aan het dagelijk onttrokken. Zij staan in de steigers of zijn - zoals dat hier heet — „gekooid", wegens herstel-werkzaamheden.

In Rome is dat geen kwestie van even snel werken om klaar te zijn voor het nieuwe toeristenseizoen. Bijna altijd duurt de „restauro" jaren; afhankelijk van de geldstroom. Is de subsidie op, dan laten de restaurateurs hun onvoltooide werk onvoltooid staan en trekken elders weer nieuwe steigers op.

ONTOEGANKELIJK

De Via Appia Antica, een straat waarlangs een schat van monumenten ligt uitgespreid, wordt door het voortrazende verkeer vrijwel ontoegankelijk gemaakt. Bovendien komen de toeristen bij vele monumenten voor een gesloten hek, zoals bij het graf van Romulus, of de renbaan van Maxentius.

„U mag er alleen in met toestemming van het gemeentehuis." Er blijven dan nog 1001 monumenten over, maar zekerheid alles te zullen aantreffen, zoals het in de reisgids staat omschreven, is er nooit.

De Romeinen weten, dat er in hun stad niet veel klopt en dat de manier waarop zij de zo welkome gasten, pelgrims en toeristen, ontvangen, heel wat te wensen overlaat. „Maar als het allemaal zo erg is, waarom blijven ze dan toch elk jaar weer komen?"

En dat is voor Rome reden voorlopig alles zoveel mogelijk bij het oude te laten.

(Door Cees Manders in De Gelderlander)

Oplossing Amigoe puzzel

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe- puzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Doris Jiménez
Citroenstraat 7
Dakota
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110.
De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

V		S		G	B	L	A	U	W		S			R	
P	E		O	A	A						O			O	
I		E	R	U	T	T			P	A	T	R	I	C	K
S		I	R		A	E	O				O			A	
C	C			I		X	R		P		C			M	K
A					S			A	M	O				A	J
D			B	A	K	U	F	A	L	E	I	N	A	D	I
E				Z				O	I	C	B	E	V	E	R
R		E		W			N		P					K	N
A	U	G	I					M		B			C		E
	U	S			A	L	I	D	A	T	S	A	M	M	E
	M		I					R		N	V			C	T
I		S					B			I	O			O	S
F	A	G	N	E	V	E	I	R	B			B		C	I
K	N	I	P	I	R									O	E
					P										W

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 27 juli 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden: AMIGOE-PUZZEL.
Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Amigoe-puzzel

Paranan

P	A	L	A	B	R	U	A	L	W	B	I	B	I	T	U
L	M	Z	P	G	S	N	E	P	I	R	F	A	L	K	I
C	X	E	M	A	L	Q	P	W	E	B	I	M	A	W	V
F	L	N	U	W	L	K	Y	I	B	F	S	U	G	E	N
G	F	G	S	C	P	O	G	H	I	Y	K	G	F	P	I
A	A	B	W	G	H	E	M	E	S	A	X	G	L	R	B
L	N	N	H	B	R	I	D	B	M	L	G	U	A	L	U
I	C	C	S	L	S	A	D	S	A	X	F	N	M	X	B
N	H	K	H	A	L	L	K	X	K	C	A	B	I	A	I
A	L	A	D	U	R	U	O	P	J	K	X	P	N	Z	H
L	W	X	B	D	C	I	N	K	I	L	G	U	G	S	C
I	D	M	V	E	T	H	P	S	E	M	K	Z	O	S	E
B	X	Y	O	I	K	X	U	O	C	A	P	U	O	G	B
A	P	J	X	F	Z	M	D	B	L	R	C	I	W	P	A
G	A	I	K	I	I	S	O	A	I	H	L	O	R	A	R
G	Z	Z	F	N	M	G	K	N	I	K	V	D	N	I	K

ALADURU, BIBITU, BLAUDEIFI, BUBI, BULADEIFI, CHUCHUBI, FALKI, FLAMINGO, GABILAN, GAI, GALIñA, GANS, KALAKUNA, KANARI, KRABECHI, LOPI, LORA, MAKUAKU, MEUCHI, MOFI, PALABRUA, PALOMBA, PIMPIRI, REIGER, SLOKE, SNEPI, SOUCHI.

Tomati yena ku krema di warmus

Reseta di Bunchi Römer

pa: 6 persona

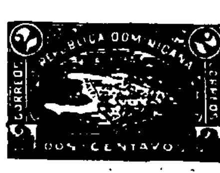
Mester di:

3 tomati grandi; bon hechu ma no moli
1 kup di warmus herebé
1/4 kup di siboyo, kòrtá chikí
2 kuchara di manteka òf margarine
2 kuchara di ariña
1/4 telep di netumuskat
1/4 telep di komino
salu
3/4 kup di lechi di bleki
2 webu, bon batí
1 paki di cream cheese (3 oz.)

Moda di prepará

1. Pela e tomatinan; kòrta nan na dos i saka nan kurason. Warda e kurason pa uza despues den kuminda.
2. Primi e warmus bon, saka su awa i uza e awa pa diluí e lechi di bleki.
3. Hasa e siboyo den e manteka òf margarine, te ora e ta moli.
4. Brua e ariña, ku e spesereinan i e salu den e manteka i agregá e lechi na un bashá den e manteka.
5. Lag'é kushiná, bira diki, manera un pudin delegá.
6. Saka poko di e pudin i bru'é den e webu batí.
7. Basha e webu awor den e souṙá krema.
8. Brua e keshi kòrtá chikí chikí aden i drei bon pa e meskla dirti. Laga e krema di warmus fria poko, seka e tomatinan ku un pida scottowel i yena nan ku e warmus.

Postzegels

IN HET VORIGE ARTIKEL heb ik u duidelijk proberen te maken, dat het ontwerpen van landkaarten op postzegels beslist geen alledaagse bezigheid is en meermalen tot fraaie of minder fraaie vergissingen heeft geleid. Over de kategorie van ontwerp-fouten met minder fraaie gevolgen kan de Dominikaanse Republiek meepraten. In het jaar 1900 gaf deze Caribische republiek een serie van negen postzegels uit met als zegelbeeld een landkaart van het eiland Hispañola. De tekenaar bleek van topografie totaal geen benul te hebben en legde op het ontwerp de grens van de Dominikaanse Republiek een paar millimeter teveel naar links, waardoor, op papier, een behoorlijke hap van het grondgebied van buurman Haïti in Dominikaanse handen overging.

Er volgde van Haïtiaanse zijde onmiddellijk een scherp diplomatiek protest, dat door de Dominikaanse autoriteiten verkeerd werd beoordeeld. Er werden althans geen maatregelen getroffen. Haïti, nu helemaal in de wiek geschoten, dreigde met oorlogs-handelingen en legerde een hoeveelheid troepen aan de grens. Dit schudde de Dominikanen volkomen wakker en zij trokken onmiddellijk de gewraakte serie in. Weer was het peis en vree tussen beide buurlanden.

Nu even over naar Ierland in Europa, dat vele jaren lang, van 1922 tot 1944 een drietal zegels gepresenteerd heeft met een opzettelijke ontwerp-fout. Tot in 1922 behoorde Ierland tot het Britse wereldrijk. De eeuwen door heeft er altijd een zekere haat-verhouding bestaan tussen de katholieke Ieren enerzijds en de protestantse Engelsen anderzijds. Toen men dan ook in 1922 de Ieren eindelijk hun onafhankelijkheid gunde, bleef Engeland Noord-Ierland vasthouden mede omdat daar de protestanten de katholieken totaal overvleugelden. Vrijwel elke dag kan men nu nog in de kranten lezen tot welk sektarisch geweld deze verdeling geleid heeft.

Nog in 1922, bij de eerste de beste eigen postzegel-emissie, demonstreerden de Ieren onverbloemd hun afkeer van Engeland door op drie frankeer-zegels tegelijk een landkaart van Ierland te plaatsen, waarop Noord-Ierland maar meteen bij de zuidelijke republiek werd ingelijfd. Het lag blijkbaar beneden de waardigheid van Albion om op zo'n plaagstoot te reageren, want nimmer is er van Engelse zijde tegen deze emissie geprotesteerd.

Vervolgens op reis naar Zuid-Amerika. Van 1932 tot 1935, eigenlijk van 1929 tot 1938, werd daar tussen Paraguay en Bolivia een oorlog gevoerd om het bezit van de Gran Chaco. Van 1864 tot 1869 leverde Paraguay strijd met Brazilië, Argentinië en Uruguay. Deze oorlog, waarin meer dan de helft van de Paraguayaanse bevolking het leven verloor, eindigde in een desastreuze nederlaag, waarbij Paraguay nagenoeg de helft van zijn grondgebied aan de tegenpartij moest afstaan. Het land was één grote ruine en hiervan maakte het noordelijke buurland Bolivia gebruik door het machteloze Paraguay in 1879 tot een verdrag over de Gran Chaco te dwingen, waarbij bepaald werd, dat de grens tussen de beide landen zou gevormd worden door de rivieren de Pilcomayo en de Paraguay. Dit verdrag is nooit aan een daadwerkelijke uitvoering toegekomen en grens-incidenten en schermutselingen deden zich in de Gran Chaco aan de lopende band voor.

In 1929, in 1931 en ook nog eens in 1935 wierp Bolivia olie op het vuur door landkaart-zegels uit te geven, waarop op uitdagende wijze aan het verdrag van 1879 herinnerd werd. Het aldus getergde, inmiddels herstelde Paraguay zette de tot nu toe gevoerde guerrilla om in een daadwerkelijke oorlog, die tenslotte in 1938 eindigde met de afstand van de Boliviaanse Gran Chaco aan Paraguay, een gebied van zo'n 92.000 vierkante mijl!

Tot slot voor vandaag naar Bermudas. In 1954 gaf deze archipel een lang-lopende frankeer-serie een tweetal landkaart-zegels uit. Een verschrikkelijk klein foutje dwong de altijd hyper-korrekte Engelsen tot een nieuwe uitgave in 1957: de naam Sandy's Ph. werd gewijzigd in Sandys Ph.! Wie sprak er ooit van muggenziften!

M. ARVIS

Nieuwe prime rate-verhoging komt president niet goed uit

Rente-politiek van VS is niet los te zien van Reagan-beleid

DE VERHOGING van de rentetarieven in de Verenigde Staten heeft tot nu toe vrijwel alleen kritische reacties opgeroepen. Niet alleen de Zuidamerikaanse landen, die in één klap hun schuldenlasten miljarden dollars hoger zien worden, hebben negatief gereageerd. Ook de Amerikaanse president Reagan is bepaald niet blij met de rentestijging, zo stelt David van der Houwen vast in de Haagsche Courant.

Reagan vreest dat een voortdurende stijging van de rente hem bij de komende presidentsverkiezingen stemmen kan kosten.

Het is al de vierde keer dit jaar dat de Amerikaanse banken de 'prime rate' verhogen, het rentetarief dat de banken in rekening brengen aan hun beste klanten. De rente voor de meeste andere kredieten wordt op basis van die 'prime rate' vastgesteld. Dat geldt bij voorbeeld ook voor de leningen voor de aankoop van auto's en woningen. Eind vorig jaar was de 'prime rate' nog elf procent.

Sinds kort is het tarief dertien procent. Als gevolg van die ontwikkeling is de verkoop van woningen en auto's in de eerste maanden van dit jaar ook opvallend gedaald. Reagan is bang dat een dergelijke verhoging van de particuliere rentetarieven bij veel Amerikanen tot wrevel zal leiden tegen het economisch beleid van zijn regering.

AFSCHUIVEN

Het Witte Huis schuift de verantwoordelijkheid voor de rentestijging volledig naar de banken af. Maar hoewel in de Verenigde Staten de vrije economische krachten ruimschoots hun gang kunnen gaan, is de rentepolitiek van de banken toch niet los te zien van het beleid van de regering-Reagan.

Die heeft gekozen voor een economisch beleid dat in de eerste plaats is gericht op het terugdringen van de inflatie. Dat heeft ook succes opgeleverd. In het eerste kwartaal van dit jaar stegen de prijzen nog met 3,9 procent; voor het tweede kwartaal verwacht men een inflatie van slechts 2,8 procent.

Dit was mogelijk door het hoog laten oplopen van het financiële tekort van de overheid en het invoeren van kredietbeperkingen, waardoor de geldhoeveelheid in de hand gehouden wordt. Door de economische groei gaan bedrijven weer investeren en willen daarvoor geld lenen. Door de kredietbeperkingen en door het grote beroep dat de overheid zelf op de kapitaalmarkt moet doen om de tekorten te dekken, is het geld echter schaars en dus duur.

De banken zijn dan ook domweg bezweken voor de verleiding om op basis van die grote vraag van zowel overheid als bedrijfsleven de rentetarieven nog wat verder op te schroeven.

SLACHTOFFER

De Zuidamerikaanse landen zijn echter het slachtoffer. Juist kort geleden hebben ze met elkaar overlegd over mogelijkheden om de druk van de gigantische schuldenlast te verlichten. Ze kozen niet voor één front tegen de Westerse banken en regeringen maar voor een koers, waarbij individuele landen zo veel mogelijk in bileteraal overleg zouden proberen oplossingen voor hun problemen te zoeken.

De woede bij de Zuidamerikaanse regeringen over de stap van de Amerikaanse banken is dan ook begrijpelijk. De rente op hun leningen is rechtstreeks gekoppeld aan de 'prime rate'. Een verhoging daarvan betekent voor een land als Mexico dat de renteverplichtingen voor dit jaar in één keer met ruim een half miljard dollar toenemen. Voor Argentinië stijgen de rentelasten met 260 miljoen dollar.

De Mexicaanse minister van Financiën, Jezus Silva Herzog, ziet de maatregel van de Amerikaanse banken als een soort 'vergeldingsactie' voor de vergadering van vorige week.

Zijn collega van Venezuela, Manuel Azpura, noemde de situatie die nu is ontstaan, 'uiterst zorgwekkend'. Hij wil dat er compenserende maatregelen worden genomen en dat de rente voor de landen met schulden aan een maximum wordt gebonden. Minister Pedro Pinte van Ecuador noemde de renteverhoging een "provocatie ten opzichte van de ontwikkelingslanden.

GREEP

De landen kunnen echter weinig doen. Ze zitten volledig in de wurgende greep van de Westerse financiële instellingen. Instanties als het IMF en de Wereldbank stellen reeds hardere voorwaarden voor het saneren van nationale economieën, wil men nog in aanmerking komen voor nieuwe kredieten. Tot zover Van der Houwen in de Haagsche Courant.

Strijd in Afghanistan: nieuwe Sovjet-strategie.

Politiek adviseur van Leeuw van Panjshir-vallei:

Sovjet lente-offensief is voor 80 procent mislukt

DEN HAAG — „Commandant Ahmad Shah Massoud, leider van het verzet in de Afghaanse Panjshir-vallei, leeft. Ik heb hem zelf kortgeleden gesproken. Het gerucht dat de nu al bijna legendarische „Leeuw van de Panjshir" om het leven zou zijn gekomen is onderdeel van de Sovjet-propaganda om de Afghaanse vrijheidsstrijders (Moedjahedien) te verzwakken". Dat heeft ir Mohammed Eshaq, politiek adviseur van commandant Massoud, op een persconferentie in Den Haag gezegd.

Eshaq was in de strategisch belangrijke Panjshir-vallei in de eerste weken van het zevende Sovjet-offensief tegen het bolwerk van de Moedjahedien van Massoud (eind april). De in militair uniform gestoken Eshaq vertelde dat de Sovjet-troepen er sinds de invasie van eind 1979 niet in zijn geslaagd Afghanistan te „pacificeren" of de vrijheidsstrijders te isoleren van de burgerbevolking. „Daarom zijn zij ertoe overgegaan een nieuwe politiek van volkerenmoord uit te voeren. De slachtoffers van deze vuile oorlog bevinden zich vooral onder de burgerbevolking.

Dorpen en oogsten worden in brand geschoten en volledig vernietigd. Het vee wordt gedood en de Sovjet-soldaten proberen bij strafexpedities zoveel mogelijk weerloze burgers te doden".

„Vijftig procent van de doden en gewonden is direct slachtoffer van de oorlogshandelingen, de rest wordt indirect getroffen. Zij vluchten voor het oorlogsgeweld, komen om van de honger of sterven aan allerlei infectieziekten", aldus Eshaq.

Mohammed Eshaq, die tevens hoofd is van de politieke afdeling van de verzetsorganisatie „Jamiat-I-Islami", brengt een bezoek aan West-Europa om de publieke opinie te informeren over de toestand in de Panjshir-vallei en de rest van Afghanistan. Na Parijs en Den Haag deed hij ook nog Londen aan voor zijn terugkeer naar Afghanistan.

Tijdens het zevende Sovjet-offensief in de Panjshir-vallei, dat op 20 april begon en dat de grootste militaire operatie vormde sinds het begin van de oorlog in Afghanistan, gebruikten de Sovjets nieuwe tactieken, aldus Eshaq. „Er werden bombardementen van grote hoogte uitgevoerd door Toe-16-bommenwerpers vanaf luchtmachtbases in de Sovjet Unie. Dergelijke aanvallen zijn alleen gericht tegen de burgerbevolking, omdat vanaf die hoogte doelen niet nauwkeurig geselecteerd kunnen worden. Voorts werden er commando-eenheden vanuit de lucht aangevoerd. In het verleden arriveerden zij in konvooien. Wij hadden daarop nauwelijks een weerwoord omdat we over een zeer gering aantal stukken luchtafweergeschut beschikken".

Als derde nieuwe tactiek noemde Massouds politiek adviseur het uitvoeren van uitgebreide aanvallen in plaats van geconcentreerde acties. Deze manoeuvres, om het oorlogsgebied honderden kilometers uit te breiden tot achter de eigenlijke gevechtszones, moesten voorkomen dat de bevolking uit aangrenzende gebieden de Moedjahedien te hulp zou komen.

„De Sovjets zijn er bovendien toe overgegaan hun propaganda-oorlog te intensiveren om de verdeeldheid binnen het Afghaanse verzet, die vooral buiten Afghanistan chronisch is, verder op te voeren", aldus Eshaq. Ook het aantal geheime operaties heeft een groter aandeel gekregen in de oorlogsvoering van de Sovjets. Eshaq vertelde dat er vijf à zes „moordcommando's" waren opgeleid om het verzet te infiltreren en de belangrijkste commandanten te doden. „Zij zijn uitgerust met speciale wapens, waaronder reukloze gifgassen. In een van de commando-eenheden bevond zich een aanhanger van de Moedjahedien en zo kon het komplot om Massoud te vermoorden godzij-dank worden verijdeld".

„Het doel van het grootscheepse lente-offensief was het succesvolle verzet onder leiding van Ahmad Shah Massoud te elimineren. De eerste fase is nu beëindigd en ik kan zeggen dat ruim 80 procent van hun operatie is mislukt", zo vervolgde Eshaq.

Het lager gelegen gedeelte van de vallei is in handen van de Sovjets „maar in een guerrillaoorlog als deze, die per definitie bewegelijk is, is gebiedscontrole vaak slechts een tijdelijke zaak. Bij de vorige zes offensieven is het ons keer op keer gelukt verloren gegaan terrein te heroveren. Bovendien bleef het aantal slachtoffers beperkt en kregen ze commandant Massoud niet in handen, omdat we maanden van tevoren op de hoogte waren dat een nieuw offensief ophanden was", aldus de afgezant van Massoud.

Al in november vorig aar was de „Leeuw van de Panjshir" begonnen met de evacuatie van de burgerbevolking uit de vallei (ongeveer 30.000 mensen van de 100.000 die er woonden voor het begin van de oorlog). In februari volgde een evacuering van het merendeel van zijn vrijheidsstrijders. Eshaq: „Op het moment dat de hel losbarstte, was de Panjshir vrijwel leeg. Onze tactiek bestond er uit de Russische en Afghaanse regeringstroepen te laten oprukken in de vallei en hen aan te vallen in de flanken van hun lange linies. Bovendien voerden we onze aanvallen op buiten de Panjshir langs de aanvoerroute van de Sovjet-grensplaats Termez naar Kabul en in de aangrenzende dalen om de troepen over een groot gebied te verdelen".

„Het offensief heeft de wereld duidelijk gemaakt dat het verzet in Afghanistan niet dood is en zich kan aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden. Het heeft het ook mogelijk gemaakt dat er stap voor stap meer samenwerking komt tussen de rivaliserende verzetsgroepen. Praktische allianties op het strijdtoneel blijken mogelijk en zullen een positief effect hebben op de politieke Afghaanse partijen in het buitenland", zo voegde Mohammed Eshaq er aan toe. Hij sprak tot slot de hoop uit dat het Westen het verzet zal steunen in zijn bevrijdingsoorlog door het verlenen van humanitaire en politieke hulp.

Bij verstek ter dood veroordeeld, maar begenadigd

Meest gedecoreerde Franse generaal Salan overleden

PARIJS — Generaal Raoul Salan (85), een van de vier militaire leiders die deelnemen aan de coup van Algiers in 1961, daarna stichter van de organisatie OAS, van het Geheime leger, OAS, is in het militaire ziekenhuis van Val-de Grace in Parijs overleden.

Generaal RAOUL SALAN ...sinds 1982 weer in reserve-kader opgenomen...

De terroristische activiteit van de OAS brachten hem een doodvonnis bij verstek. Dit werd echter na zijn arrestatie in 1962 gewijzigd in levenslange gevangenisstraf. In 1968 werd hij begenadigd en in de vrijheid gesteld.

Salan diende tussen 1924 en 1937 in de overzeese gebiedsdelen en in de campagne van het Franse 1ste leger tijdens de tweede wereldoorlog. Nadien verbleef hij in Indo-China. Hij werd in 1952 bevelhebber van de strijdkrachten van de Franse unie, het jaar daarop inspecteur-generaal en in 1956 opperbevelhebber van de verdediging van Algerije. In 1958 koos hij in de binnenlandse politieke tegenstellingen partijen voor de Gaulle die hem tot regeringsgevolmachtigde benoemde in Algerije.

Zijn uitgesproken stellingname voor een Frans Algerije leidde in 1960 tot zijn voortijdige pensioenering als gouverneur van Parijs (een functie die hij sedert 1959 bekleedde) en tot zijn uitwijzing naar Spanje. Een jaar later steunde hij de mislukte militaire staatsgreep in Algiers waarbij hij ter plaatse de organisation de l'Armee Secrete vormde.

Eens de glorie van het Franse leger, waarvan hij de meeste gedecoreerde officier was, zou zijn naam echter verbonden worden aan de coup van de vier generaals. Deze probeerden de Franse regering in april 1961 omver te werpen teneinde zich te verzetten tegen het verlenen van onafhankelijkheid aan Algerije waarover Frankrijk onderhandelingen ging voeren met het Nationaal bevrijdingsfront FLN.

Op 21 april 1961 in Algiers begonnen kon de operatie slechts rekenen op een paar regimenten beroepssoldaten. De leiders waren niet in staat de actie te doen verbreiden over de rest van Algerije en over Frankrijk. Na vijf dagen mislukte de operatie.

Raoul Salan dook onder terwijl enkele van zijn ontfortuinlijke kameraden zich overgaven aan de loyale strijdkrachten.

Salan werd leider van de OAS waarin oud-militairen zaten en die steunde op de Europese minderheid in Algerije. De organisatie voerde ruim één jaar in Algerije en Frankrijk bloedige terroristische acties uit.

In 1982 werd Salan weer officieel in het reservekader van het leger opgenomen. President François Mitterand verklaarde bij die gelegenheid dat het na 20 jaar aan de natie was vergeving te schenken.

De op 10 juni 1899 in Roquecourbe in het zuidwesten van Frankrijk geboren Raoul Salan diende in de eerste Wereldoorlog al als vrijwilliger alvorens een militaire opleiding van Saint CYR te gaan volgen. In 1944 bevorderd tot brigade-generaal, hij vocht toen aan het Italiaanse front, kreeg hij daarna zijn diverse eervolle opdrachten, eerst in Indo-China en later in Algerije waar hij had bijgedragen aan de terugkeer aan de macht van generaal De Gaulle in mei 1958.

Bereid tot hulp aan Derde wereld met schulden-problemen

Vier grote Westerse industrielanden beloven bestrijding protectionisme

ELTVILLE-ERBACH de grote Westerse industrielanden hebben beloofd de afschaffing van invoerrechten te versnellen, het protectionisme te bestrijden en de ontwikkelingslanden te helpen met de oplossing van hun schuldenvraagstuk. Dit is meegedeeld na twee dagen van informele besprekingen tussen hoge functionarissen uit de Verenigde Staten, Canada, Japan en de Europese Gemeenschap in Eltville-Erbach (West-Duitsland).

Vice-voorzitter Wilhelm Haferkamp van de Europese commissie zei op een persconferentie dat de „groep van vier" heeft bevestigd dat zij van plan is de verlaging van invoerrechten waartoe in 1982 tijdens onderhandelingen in het kader van de GATT (Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel) is besloten versneld uit te voeren. „In een protectionistisch klimaat is het van belang het sein te geven tot de afbraak van tariefmuren".

In 1982 werd besloten de invoerrechten van 1979 in acht jaarlijkse stappen met veertig procent te verlagen, te beginnen in 1980 (met terugwerkende kracht dus). Besloten is nu de verlagingen van 1985 en 1986 te laten samenvallen op 1 januari 1985. Op die datum voert de EVA (Europese Vrijhandels Associatie) de verlaging die voor 1987 was voorzien vervoegd uit.

Aan de besprekingen in Eltville-Erbach, ongeveer veertig kilometer ten westen van Frankfort, hebben behalve Haferkamp onder meer de Amerikaanse minister van Buitenlandse handel William Brock, de Canadese minister van Internationale handel, Gerard Regan, en de Japanse minister van Handel en Industrie, Hikosaboero Okonogi, deelgenomen.

Haferkamp verklaarde dat de GATT een grotere rol moet spelen bij het ordenen van de wereldhandel. De ontwikkelingslanden met betalingsproblemen mogen de noodzaakt om op hun import te bezuinigen echter niet gebruiken als een excuus om nieuwe handelsbelemmeringen op te werpen, zo waarschuwde hij.

Brock zei te hopen dat de wetsvoorstellen die nodig zijn om de invoerrechten van de VS vervoegd te verlagen voor het einde van de maand zullen worden ingediend. Dat zou het mogelijk maken de verlaging van 1986 op 1 januari uit te voeren. Over vervroeging van de verlaging van 1987 zal waarschijnlijk later moeten worden beslist in verband met mogelijke politieke oppositie.

Er is in Eltville-Erbach ook gesproken over bespoediging van de nieuwe ronde van multilaterale handelsbesprekingen die in het slotcommuniqué van de jongste economische topconferentie van zeven Westerse industrielanden in Londen wordt voorgesteld.

Verder is de beperking van de Amerikaanse import van staal uit de EG ter sprake gekomen, zo zei Haferkamp.

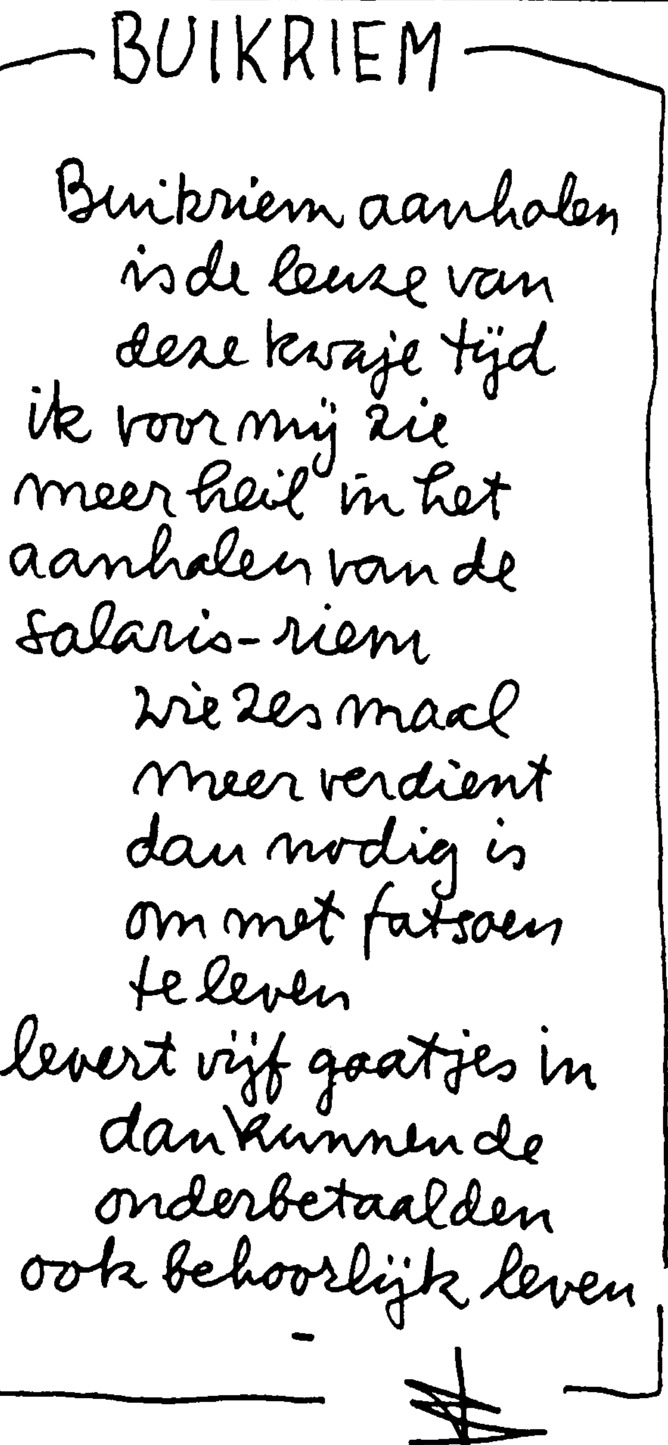
Brock zei hierover dat de Amerikaanse International Trade commission (ITC) heeft vastgesteld dat de staalindustrie in de VS ernstig te lijden heeft van de import uit de EG en omstreeks 24 juli met voorstellen zal komen om daar wat aan te doen. Hij voegde er echter aan toe dat de Amerikaanse regering zich in het verleden tegen dergelijke protectionistische maatregelen heeft uitgesproken en zei erop te vertrouwen dat de voorstellen van de ITC zullen worden verworpen.

In Zweden geen defensie geheim

STOCKHOLM — Wie wil weten welke bruggen in Zweden in geval van een oorlog opgeblazen zullen worden, waar zich militaire opslagplaatsen bevinden of hoeveel voertuigen het leger tot zijn beschikking heeft hoeft zich maar tot de talrijke databanken in dit neutrale land te wenden. De regering heeft onlangs besloten dat de in deze informatiecentra opgeslagen gegevens voor iedereen, ook buitenlanders, vrij toegankelijk moeten zijn.

De militaire leiding maakt daar ernstig bezorgd over. Een woordvoerder van de defensiestaf verklaarde dat de militaire vrezen dat bijzonderheden over wegen, bruggen, installaties en de verdedigingsstrategie zonder meer beschikbaar komen voor mogelijke vijanden. „Deze kunnen stukjes van de puzzel samenvoegen en zo een goed overzicht krijgen", zei hij. Volgens de woordvoerder is door recente spionageaffaires gebleken dat zulks ook daadwerkelijk gebeurt.

Het Zweedse dagblad Svenska dagbladet schreef uit goed ingelichte bron vernomen te hebben dat „ambassades in de rij staan" om een door een overheidsinstantie gepubliceerde lijst te bemachtigen waarop deze databanken vermeld staan.

Elegia pa Plinio

**Mondongo 'i Otrobanda ta na yaga
i kasnan su murayanan di ayera
ta yora morto di un yu k'a bai
i awó ta rekordá i ta blo konta
istorianan di ayera, rekuerdonan
den kua nos dos a kore hunga:
den Djek, den Anchi 'i Sanchi, den Gayero;
atardinan di piskamentu
bou 'i sombra bieu di "Korta orea"
entrada di un Ref enteramente otro:
un mondi bèrde i mangel,
ku barku riba tera kant'i awa;
un Ref ku "derde dam" i Seru 'i Santu
i mas aleu, kant'i kaminda, Fòrn'i Kalki;
un Ref ku man di hende no a toka ainda....**

**Na "zwemkom" di Pa Sèmi - primu ruman
di "Buraku" mas umilde, mas p'abou -
un paraíso i mucha: skombél, wep
ku bak'i santu i bañamentu.
I un tòw di añ' después, nos bintikuater
a bira patfinder riba un fecha
ku nos ni'un lo n' lubidá:
17 di ougustus di 1930.**

**Nos hanchinan ainda tin den nan orea
nos gritu 'i mucha i nos entusiasmo
nos nòmbernan grabá den nan muraya:
"Papai i Nètè", Plinio, "Plèmps"
Osue di Elenita, Djul di Shon Lou;
Fil Quast ku Jan; i Yèy ku Dòy
Mees Kroon, Gjèrmo Rosario;
Vicente su ruman i Rafael,
nos tur den gobi di Makaya, Kartagena,
Anchi 'i Saldinchi, Roochi Abou:
belá pa e garoshi ku chubatu
di Djul de Windt,
sin lubidá kabai di Mundu
den Shon Klarita su kurá mará...
Nos aventuranan chikí den "Frank Courier"
Kurá di Baka, den Paris, "Vivir Contento"
Sebastopol: Freddy Da Costa Gomez,
Papachi su ruman i Shon...**

**M'a pipitá, amigu Plinio, e kuentanan
di un rosario, kadena di rekuerdo
di dianan felis ku nos t'abata huntu
den brasa di amistat ku no por kaba
i ku, awo bo morto, no por kibra;
te aworó amigu Plinio, te aworó!**

LUIS H. DAAL
(Den Haag, februari 1982.)

...Mapa di Willemstad, ròn. di aña 1830. Por mira klá ku Otrobanda ta partí na dos pa Kaya Grandi. E parti entre esaki i awa di Rif ta mas desaroyá ku e parti di "seru", kaminda a kuminsá traha mas kas lat den siglo 19

(Kontinuashon di pagina 1)

"bou 'i sombra bieu di 'Korta Orea'," e otro brug riba awa di Rif.

Siguiendo den nos paseo nos ta haña nos den "Carthagena", un parti di Otrobanda ku ta debe su nòmber na e kas grandi i bieu di Carthagena. Den siglo pasá e bario tabata konosí tambe komo Waterloo; e tabata famoso pa su labirinto di hanchinan ku tabata lora entre kas i muraya bieu.

Poko mas p'abou, konstrukshon di Poliklinika ta okupá e lugá kaminda tabata Sint Vincentiusschool. E porta patras di e skol tabata habri den hanchi'i Maria Inesia (awe Van Walbeecksteeg). Komo e presensia di Maria Inesia i di su klientenan no tabata konsiderá masha edukatibo pa e muchanan di skol, fraternan tabata taha tur mucha pa pasa den e hanchi. Frater Rigobertus òf frater Canutus, algun biaha frater Andreas mes tabata lur tras di e porta i duna straf na kua mucha ku nan mira pasa den e hanchi!

For di aki nos ta sali den Kaya Grandi: modernisashon a troka su aspekto tradishonal. Den siglo pasá, kada kas tabata dorná ku un balkon riba pilá i nan tur tabata duna e kaya un karakter masha partikular.

Drentando den Naniesteeg, marshe bieu di Otrobanda ta pará tristu i bashí; el a pèrdè su funshon di punto di enkuentro di bendedó i kumpradó i e ta sinti falta di e bochincha alegre ku tur dia tabata animé. Djis su tras, un kas grandi i bunita, Breedestraat No. 140, ta keda skondí tras di Landskantoor. Si nos [illegible] nos por mira e beyesa di [illegible]adanan, nos por deskubri ku, manera hopi landhuis, un hadrei ta kore dilanti i patras di e kas, i ku un terras grandi ku un trapi tabata baha te na Kaya Grandi. Na añanan 60 a laga konstruí Landskantoor, un edifisio ku ta sofoká e kas historiko [illegible] ku su stilo moder[illegible] kaya bieu [illegible] grandi mester a [illegible] Ta un otro ehèmpel pa nos di e poko konsiderashon di nos ambiente arkitektóniko ku nos tabatin te awor.

Subiendo mas na "seru di Otrobanda", e kas di Bèlvedère ta dominá e panorama. Aunke hopi deteriorá, e reina aki di arkitektura ta testigu atmirabel di e stilo klásiko ku den siglo pasá a yega Kòrsou for di Merka. Su mahestuosidat ta spliká ku su funshon di kas di Gobernador De Rouville, ku a laga trahele na aña 1867.

P'abou di Bèlvedère, nos ta haña un kas mes grandi i bunita, Kortijn. Despues ku pa hopi aña largu e kas a yora ruina di su murayanan históriko, di su fachadanan di stilo Ulandes, di su kurá grandi, porfin trabounan di restaurashon a kuminsa. E beyesa di e kas, ku ta impreshoná nos awe, tabata notá tambe pa pater Teenstra, biahero i eskritor Ulandes ku a bishitá nos islanan na 1836. Ora e tabata dal un keiru den Kòrsou, Teenstra a para na "Cortijne, een fraaie huis op de helling des bergs", kaminda famia Jutting e tempu ei doño di e kas, a risibié.

Ora nos subi yega den Witteweg, algun kas masha partikular ta presentá. Nan fachada ta dòrná ku kariatides, i nan ta uniko den henter Kòrsou. Kua rekuerdo di un biaha na un tera leu di kua arkitekto nan ta suherí nos?

Mirando Otrobanda for di seru, henter e bario ta na nos pia. Hopi parti bashí òf rekonstruí ta herida den e organismo arkitektóniko di Otrobanda, ku a desaroyá su mes armónikamente durante kasi tres siglo. I kuantu yaga mas ta habriendo? Kuantu kas ta laga kai sin nodi, te ora basha nan abou ku hustifikashon ku nan ta muchu dañá pa restaurá nan? Nos no por pensa na nos futuro sin kuida nos pasado.

For di añanan 30 di nos siglo famianan bieu di Otrobanda a kuminsa muda i bandoná e kas históriko pa bai biba na Mahaai, na Van Engelen, òf na Kas Korá. A parti e kasnan, pone hopi hende kaminda un famia so tabata biba a laga e kasnan bai pasobra hür abou no ta permiti di paga trabou di drechamentu. Awe despues di hopi aña, nesesidat di restaurashon di hopi kas, mantenshon di e patronchi urbanístiko di un parti asina importante di Willemstad, mehoramentu di kondishonnan higiéniko di e kayanan i di e hanchinan, ta nesesidat urgente ku mester enfrentá.

Punda a bai perdiendo su karakter históriko: laganos purba mantené e karakter aki na Otrobanda. Delaster añanan varios instanshanan lokal a tuma e inisiativa di studia un plan pa salba Otrobanda, pa konservá e monumentonan i despues utilisá nan komo kas pa biba. Diferente ku loke a pasa den Punda, Scharloo i Pietermaai, ta trata di evitá di hasi di Otrobanda un bario "morto", un bario kaminda silensio ta reina despues di oranan di ofisina. Pa ta bibu, un bario mester di hende bibá den su kasnan, hende ku por kuida nan, respetánan pa nan antiguedat. Tur e proyektonan tokante Otrobanda ta presentá un aspekto modernu i positivo den historia di restaurashon di monumento aki na Kòrsou: nan ta inkluí edifisio famoso i importante, manera Bèlvedère òf Kortijn, pero nan ta tene kuenta tambe ku hopi kas chikitu menos konosí ku tòg ta kontribuí di un manera fundamental na e karakter di e bario. Un plan ku lo ser realisá pronto ku drechamentu di e grupo di kas entre Van Dijksteeg, Zaantjesteeg, Schrijnwerkerstraat i Sint Martinsteeg, ta promé paso den e direkshon aki.

Hopi mester hasi ainda tambe pa solisitá inisiativa privá, pa doñonan di kas komprondé ku restaurá un kas na Otrobanda no ta tira sen afó, sino invertí e sen den un bario ku mañan por bira e atraktiva mas grandi pa nos turismo. Manera nos a mira, hopi historia i hopi bida ta skondí den nos stat, den lugá deskonosí pa nos mes. Laganos tur purba deskubrí, apresiá i stima Otrobanda, konsiente di su importansha den nos pasado i den nos futuro; laganos tambe, meskos ku esunnan ku a nase i lanta den e kaya i e hanchinan di Otrobanda, purba bira berdadero OTROBANDISTA!

Pa Anco van der Woude i Pauline Pruneti Winkel

Voorwaarden voor terugkeer vluchtelingen

GENEVE — Vrijwillige terugkeer van vluchtelingen naar hun eigenland zonder vrees voor vergeldings- maatregelen is een van de voorwaarden om tot duurzame oplossingen te komen. Dit staat in een slotverklaring van de internationale conferentie voor hulp aan Afrikaanse vluchtelingen, Icara II, die deze week in Geneve plaats vond. Voorts roepen de Afrikaanse landen dringend om meer financiele steun te geven voor ruim vier miljoen vluchtelingen in Afrika.

Voor de vrijwillige repatriering van vluchtelingen zijn echter veiligheids- garanties noodzakelijk. Dit zou kunnen gebeuren door de afkondiging van de amnestie- wetten voor politieke vluchtelingen en door het niet terugsturen van "ongewensten" naar hun eigen land, waar hen vergeldings- maatregelen en soms zelfs de dood te wachten staan, aldus de verklaring.

Regeringen zijn verantwoordelijk voor het scheppen van wettige en praktische voorwaarden die de terugkeer van vluchtelingen bevorderen. Voorgesteld wordt om commissies te vormen waaraan zowel het land van herkomst, het gastland en het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen (UNHCR) in zijn vertegenwoordigd. Waar vrijwillige repatriering onder veilige omstandigheden niet onmiddellijk uitvoerbaar of mogelijk is, moeten in het asielland voorwaarden worden geschapen die het de vluchtelingen mogelijk maakt zich tijdelijk te vestigen of in de samenleving te integreren.

Franse communistenleider Marchais blijft aan

Schuld van slecht Europees stembus-resultaat naar socialisten geschoven

PARIJS — Georges Marchais, de leider van de Franse Communisten (PCF), denkt niet aan aftreden ondanks het gevoelige verlies van zijn partij bij de Europese verkiezingen. Hij verklaarde op de televisie dat niemand binnen de partijleiding zijn aftreden aan de orde heeft gesteld en dat hij het zelf ook niet zal doen.

Het was het eerste openbare optreden van Marchais na de Europese verkiezingen van 17 juni. In de weken daarna meed hij nadrukkelijk de publiciteit, wat voedsel gaf aan speculaties over een ophandend zijn vertrek.

Marchais verscheen op televisie na afloop van een tweedaagse crisisberaad van het centraal comité van de Franse Communistische Partij (PCF). Onderwerp van gesprek was het belabberde verkiezingsresultaat. De partij kwam uit op 11 procent, een halvering van het stemmental dat ze bij de Europese verkiezingen van 1979 behaalde.

Uitkomst van de bijeenkomst van het centraal comité (partijparlement) is dat Marchais blijft zitten waar hij zit. De schuld voor het verlies bij de Europese verkiezingen wordt voor het grootste deel bij de socialistische regeringspartner gelegd.

Ondanks deze uiterlijke eensgezindheid is het er toch hard aan toegegaan in de vergadering. De aanhangers van wat genoemd wordt de „opening" staken hun kritiek op de gang van zaken in de partij niet onder stoelen of banken, wat hen kwam te staan op scherpe verwijten van de „conservatieven".

Punt van discussie was een door het Politburo opgesteld rapport, dat aan het centraal comité werd gepresenteerd door het Politburolid Claude Poperen. Het stuk schuift de schuld van het verkiezingsechec in de schoenen van de socialistische regering, die de verkiezingsbeloften van 1981 niet zou zijn nagekomen, met name niet op het punt van de werkgelegenheid. Verder geen kwaad woord over de partijlijn, de partij-organisatie en de persoonlijkheid van de secretaris-generaal, Georges Marchais.

De voorstander van de opening reageerden afwijzend op het rapport, waarvan zij de „conservatieve toon" laakten. De kritiek kwam volgens welingelichte kringen vooral van Anicet le Pors, in de regering-Mauroy minister van Ambtenarenzaken, en Pierre Juquin, de woordvoerder van de partij.

Uiteindelijk kwam een resolutie ter tafel, waarin wordt opgeroepen binnen de partij een debat te openen over het functioneren van de partij tegen de achtergrond van de „veranderingen" in de Franse samenleving. De resolutie verwerpt voorts „ieder model" als het gaat om de verwerkelijking van een „socialisme op zijn Frans". Gepleit wordt voor een offensief op het gebied van de vrijheden en de mensenrechten. De als compromis bedoelde resolutie werd unaniem door het centraal comité aanvaard.

Het comité ging niet akkoord met de afschaffing van het „democratisch centralisme". Anicet le Pors had gepleit voor een aanpassing van dit beginsel, dat de partij sinds haar oprichting in 1920 hanteert. Wel toonde Marchais zich in het televisiegesprek bereid mee te werken aan een verbetering van het democratisch functioneren van het partijapparaat.

De PCF heeft vier ministers in de regering. Dat mocht echter niet voorkomen dat de regering de afgelopen maanden constant is bekritiseerd door de communisten, vooral inzake de sanering van enkele verlieslijdende industrieën. Toch houdt de PCF vol niet van plan te zijn de regeringssamenwerking met de socialisten te verbreken. Waarnemers menen echter dat haar dagen als regeringspartij wel eens geteld kunnen zijn, nu de socialisten tot oorzaak van de verkiezingsnederlaag zijn verheven.

Marchais leiderschap is in ieder geval door enige tijd veiliggesteld. Maar de waarnemers sluiten niet uit dat de communisten de positie van de secretaris-generaal opnieuw zullen bezien op het komende partijcongres volgend jaar februari.

GEORGE MARCHAIS
...stemmental gehalveerd...